

VŠEOBECNÁ ČÁST

1. ÚČEL ZKOUŠEK A DRUHY ZKOUŠEK

Zákon o myslivosti č. 449/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, stanoví v § 44, že uživatel honitby je povinen držet a v honitbě používat lovecké psy. Loveckým psem se rozumí pes loveckého plemene uznaného Mezinárodní kynologickou federací (FCI) s průkazem původu, který složil příslušnou zkoušku z výkonu. Prováděcí vyhláška Ministerstva zemědělství České republiky (MZe) č. 244/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“), ukládá uživateli honitby používat při výkonu práva myslivosti lovecké psy s příslušnou zkouškou z výkonu (dále jen „lovecky upotřebitelné psy“). Na základě pověření MZe č. 1/2002 k organizování zkoušek psů z výkonu ze dne 1. července 2002 vydaným pod č. j. 6725/2002-5050 je Českomoravská myslivecká jednota, z. s. (dále jen „ČMMJ“) pověřena organizováním zkoušek lovecké upotřebitelnosti.

Lovecká upotřebitelnost psů je definována v § 14 odst. 1 vyhlášky a prokazuje se splněním disciplín uvedených ve zkušebních řádech ČMMJ pro zkoušky z výkonu loveckých psů (dále jen „ZŘ“), kteří vykonávají činnosti, jež je kvalifikují jako lovecky upotřebitelné pro výkon práva myslivosti.

Těmito činnostmi se rozumí vyhledávání, dohledání a přinesení usmrčené, postřelené nebo jiným způsobem zraněné drobné zvěře nebo vyhledávání živé spárkaté zvěře, anebo dosledování usmrčené, postřelené nebo jiným způsobem zraněné spárkaté zvěře, nebo norování.

Aby pes při zkoušce loveckých psů obstál, musí provedení disciplín odpovídat požadavkům zkušebního řádu, a to minimálně výkonu ve III. ceně; v případě složení zkoušky z výkonu norování získávají psi loveckou upotřebitelnost pro práci pod zemí, pokud pes obstál. O složení zkoušky psa z výkonu vydá pořadatel „Potvrzení o složení zkoušky psa z výkonu“ (dále jen „potvrzení o zkoušce“) stanovené podle § 17 odst. 6 vyhlášky, které je opatřeno evidenčním číslem ČMMJ a každá organizační jednotka ČMMJ vede evidenci vydaných potvrzení o zkoušce podle přidělených čísel. Potvrzení o zkoušce vystavené jejím pořadatelem je veřejnou listinou.

ZŘ je určen pro všechny skupiny loveckých plemen ohařů, loveckých slídičů a retrieverů, jezevčíků a teriérů, honičů a barvářů (dále jen „všechna lovecká plemena“) a jednotlivé zkoušky jsou uzpůsobeny charakteristickým vrozeným pracovním vlastnostem jednotlivých skupin psů. Struktura jednotlivých zkoušených disciplín umožňuje mimo prokázání lovecké upotřebitelnosti prokázat i vlohy loveckých psů pro potřeby jejich chovu a dále důležité vlastnosti potřebné pro praktický výkon práva myslivosti jako např. poslušnost, ovladatelnost, spolupráce s vůdcem a tak podobně, bez jejichž naučení a zvládnutí by nemohl být pes dobrým loveckým psem.

ZKOUŠKY LOVECKÝCH PSŮ SE DĚLÍ NA:

I. zkoušky bez přiznání lovecké upotřebitelnosti, kterými jsou:

zkoušky vloh (ZV) - nejsou zkouškami lovecké upotřebitelnosti, ale prokazují se při nich vrozené vlohy a slouží ke kontrole dědičnosti a je významnou zkouškou pro chovatelské kluby. Tento druh zkoušek mohou absolvovat všechna lovecká plemena; na zkouškách vloh se zkouší přirozený způsob lovu na drobnou zvěř, v případě ostatních plemen i na jinou srstnatou zvěř a v ojedinělých případech, kdy zde zvěř není, se vypouští zvěř živá pernatá nebo srstnatá z umělého chovu. Zvěř se vypouští ve zcela výjimečných případech do prostoru konání zkoušek, nikoliv přímo před psy. Vypouštěná zvěř musí být zdravá, v kondici, nesmí být poraněná. Usmrcená zvěř se nepoužívá;

II. Zkoušky praktického lovu (ZPL) s přiznáním lovecké upotřebitelnosti, kterými jsou

a) podzimní zkoušky (PZ) - kvalifikují psa jako lovecky upotřebitelného pro vyhledávání, dohledání a přinášení drobné zvěře. PZ se mohou účastnit všechna lovecká plemena. Zde se zkouší přirozený způsob lovu na drobnou zvěř a v ojedinělých případech, kdy zde zvěř není, se vypouští zvěř živá pernatá nebo srstnatá zvěř z umělého chovu. Zvěř se vypouští ve zcela výjimečných případech do prostoru konání zkoušek, nikoliv přímo před psy. Vypouštěná zvěř musí být zdravá, v kondici, nesmí být poraněná. Na PZ se zkouší na živé zvěři a na předem usmrčené drobné zvěři srstnaté a pernaté; není-li k dispozici zajíc, lze použít dospělého králíka z domácího chovu, odpovídajícího zbarvením zajíci;

- b) lesní zkoušky (LZ) - kvalifikují psa jako lovecky upotřebitelného k vyhledávání, dohledání a přinášení drobné zvěře (mimo plemen jezevčků a teriérů) hlavně v lesních honitbách a k vyhledávání (dovoluje-li to zákon) a dosledu spárkaté zvěře. Zkoušek se mohou účastnit všechna lovecká plemena. Na LZ se zkouší na živé zvěři a na předem usmrčené zvěři spárkaté a předem usmrčené drobné zvěři srstnaté, pernaté a lišce; není-li k dispozici zajíc, lze použít dospělého králíka z domácího chovu, odpovídajícího zbarvením zajíci;
- c) zkoušky k vyhledávání, vyhánění a nadhánění spárkaté zvěře u psů s kohoutkovou výškou do 55 cm (ZVVZ) – kvalifikují psa jako lovecky upotřebitelného pro vyhledávání živé spárkaté zvěře. Zkouší se zpravidla v lesním porostu. Zkoušek se mohou účastnit všechna lovecká plemena mimo plemen ohařů a psů, jejichž kohoutková výška překračuje 55cm. Na zkouškách se zkouší na živé zvěři;
- d) barvářské zkoušky (BZ) - kvalifikují psa jako lovecky upotřebitelného pro dosled spárkaté zvěře. Zkouší se v lesním porostu. Zkoušek se mohou účastnit všechna lovecká plemena. Na BZ se zkouší na předem usmrčené zvěři spárkaté;
- e) zkoušky z vodní práce (VP) ohařů - kvalifikují psa jako lovecky upotřebitelného k vyhledávání, dohledání a přinášení drobné zvěře se specializací pro lov vodní zvěře. Zkouší se na rozsáhlých vodních plochách. Zkoušek se mohou účastnit všechna lovecká plemena. Na VP se zkouší na živé zvěři a na předem usmrčené nebo střelené drobné pernaté vodní zvěři;
- f) zkoušky z vodní práce (VP) - kvalifikují psa jako lovecky upotřebitelného k vyhledávání, dohledání a přinášení drobné zvěře se specializací pro lov vodní zvěře. Zkouší se na rozsáhlých vodních plochách. Zkoušek se mohou účastnit všechna lovecká plemena retrieverů a loveckých slídičů a dále všechna plemena loveckých psů, která nemají VP ve svých zkušebních řádech, s výjimkou ohařů. Na VP se zkouší na živé zvěři a na předem usmrčené nebo střelené drobné pernaté vodní zvěři;
- h) všestranné zkoušky (VZ) - kvalifikují psa jako lovecky upotřebitelného k vyhledávání, dohledání a přinášení drobné zvěře a pro vyhledávání (dovoluje-li to zákon) a dosled spárkaté zvěře, a to ve všech přírodních podmínkách. Všestranné zkoušky se konají na poli, v lese a ve vodě. VZ ohařů jsou dvoudenní. Zkoušek se mohou účastnit všechna lovecká plemena. Na zkouškách se zkouší přirozený způsob lovu na drobnou zvěř a v ojedinělých případech, kdy zde zvěř není, se vypouští zvěř živá pernatá nebo srstnatá zvěř z umělého chovu. Zvěř se vypouští ve zcela výjimečných případech do prostoru konání zkoušek, nikoliv přímo před psy. Vypouštěná zvěř musí být zdravá, v kondici, nesmí být poraněná. Psi se dále zkouší na předem usmrčené zvěři spárkaté a předem usmrčené drobné zvěři srstnaté, pernaté a lišce; není-li k dispozici zajíc, lze použít dospělého králíka z domácího chovu, odpovídajícího zbarvením zajíci;
- g) barvářské zkoušky honičů (BZH) - kvalifikují psa k dosledu spárkaté zvěře se zvláštním zaměřením na náročný lov a dosled zvěře černé a vysoké. BZH se konají 1 den a zkoušek se mohou účastnit všechna lovecká plemena mimo plemen ohařů. Na BZH se zkouší na předem usmrčené zvěři (černá zvěř);
- h) honičské zkoušky (HZ) - kvalifikují psa k vyhledávání a dosledu spárkaté zvěře (vysoké a černé). HZ jsou dvoudenní a zkoušek se mohou účastnit všechna lovecká plemena mimo plemen ohařů a psů, jejichž kohoutková výška překračuje 55cm. Na zkouškách se zkouší přirozený lov živé zvěře (vysoké zvěře, černé zvěře, lišky a zajíce) a na předem usmrčené černé zvěři;
- i) individuální honičské zkoušky slovenských kopovů (IHZ-SK) - se zkouší při společném lovu na černou zvěř. Zkoušky se skládají z vybraných disciplín, které se zkouší na HZ. IHZ-SK jsou zpravidla jednodenní (není-li během zkoušek prokázána ochota k práci na černou zvěř, je možno ji vyzkoušet druhý den na obůrce); zkoušek se výhradně účastní jedinci plemene slovenský kopov; Na zkouškách se zkouší přirozený lov živé zvěře (vysoké zvěře, černé zvěře, lišky a zajíce);
- j) předběžné zkoušky barvářů (Pb) - kvalifikují psa jako lovecky upotřebitelného k dosledu spárkaté zvěře. Pb se konají 1 den a mohou se jich účastnit všechna plemena barvářů a všechna ostatní lovecká plemena. Na zkouškách se zkouší na předem usmrčené zvěři;
- k) individuální zkoušky barvářů (IHb) - kvalifikují psa jako lovecky upotřebitelného k dosledu spárkaté zvěře. IHb se zkouší při lovu zvěře spárkaté v případě, že je nutné zastřelený nebo postřelený kus dosledovat. IHb se mohou účastnit psi všech plemen barvářů, kteří uspěli při Pb;
- l) zkoušky z norování
- 1) zkoušky nováčků (ZN) - kvalifikují psa pro práci pod zemí. ZN jsou bez kontaktu psa s liškou. Liška je v umělé noře od zkoušeného psa fyzicky oddělena kovovou mřížkou nebo jinou pevnou, pachově a zvukově

propustnou přepážkou. Ke zkouškám z norování je pořadatel povinen zajistit dostatečné množství lišek. Lišky musí být zdravé a vyhovovat veterinárním předpisům. Použití lišek upravuje zkušební řád;

- 2) individuální zkouška z norování (IZN) - v přírodních a přírodních umělých norách (při praktickém výkonu práva myslivosti). Zkoušek se mohou účastnit pouze plemena jezevčků a teriérů;

III. Soutěže a Mezinárodní zkoušky a soutěže, posuzované podle mezinárodních zkušebních řádů, jež splňují podmínky pro přiznání lovecké upotřebitelnosti nebo bez splnění podmínek pro přiznání lovecké upotřebitelnosti, kterými jsou zejména:

- a) Memoriál Richarda Knolla, Memoriál Karla Podhajského, které jsou pořádané ČMMJ;
- b) field trial (FT) jarní a letní - polní práce ohařů, kde se zkouší vrozené vlohy ohařů, hlavně hledání a vystavování. Soutěží se mohou zúčastnit všechna plemena ohařů (stavěcích psů). Na těchto soutěžích se zvěř nestřílí a ani se nepoužívá zvěř usmrčená (nesplňují podmínku pro přiznání lovecké upotřebitelnosti);
- c) podzimní field trial (PFT) - polní práce ohařů, kde se zkouší vrozené vlohy ohařů, hlavně hledání a vystavování v kombinaci s přinášením ulovené zvěře. Soutěží se mohou zúčastnit všechna plemena ohařů (stavěcích psů). Na těchto soutěžích se loví pouze pernatá zvěř (splňují podmínku pro přiznání lovecké upotřebitelnosti);
- d) soutěž v přinášení retrieverů (SPR) kvalifikují psa jako lovecky upotřebitelného pro lov veškeré drobné zvěře. Soutěž je dvoudenní a mohou se účastnit pouze plemena retrieverů; Na SPR se zkouší na předem usmrčené drobné zvěři srstnaté a pernaté;
- e) individuální soutěž barvářů (IHb - SOU) - kvalifikují psa jako lovecky upotřebitelného pro dosled všech druhů zvěře spárkaté. IHb - SOU se zkouší při lovu zvěře spárkaté v případě, že je nutné zastřelený nebo postřelený kus dosledovat; soutěže se mohou účastnit jedinci, kteří uspěli při Pb;
- f) ostatní soutěže a mezinárodní zkoušky a soutěže (podle mezinárodních zkušebních řádů např. IKP, zkoušky z polní a vodní práce a podobně), které pořádají chovatelské kluby, skládající se z disciplín uvedených v tomto ZŘ nebo jim podobných, jimiž se prokazuje použitelnost loveckých psů pro potřeby myslivecké praxe nebo chovu, splňující podmínku lovecké upotřebitelnosti podle vyhlášky.

Soutěže pořádané podle soutěžních řádů posuzují rozhodčí pro zkoušky lovecké upotřebitelnosti, soutěžní řád stanoví, jaký rozhodčí a s jakou aprobační může konkrétní soutěž posuzovat.

Při soutěžích lze vzájemně kombinovat pouze zkoušky vypsané pro jednotlivé skupiny psů, v takovém případě lze zkoušky vloh uskutečnit v týž den jako zkoušky lesní nebo speciální vodní práce.

Stanoví-li to statut soutěže, lze při soutěži kombinovat zkoušku z výkonu určenou pro skupinu psů s vybranou dílčí disciplínou, avšak určenou pro tutéž skupinu psů. Je zásadně nepřípustné, aby byly při soutěži kombinovány zkoušky různých skupin plemen psů nebo dílčí disciplíny jednotlivých skupin psů.

2. VÝKLAD ZÁKLADNÍCH POJMŮ

Organizátor - ČMMJ, která jako pověřená právnická osoba odpovídá za organizování, přípravu a provádění zkoušek loveckých psů z výkonu a vede seznam pořadatelů;

Pořadatel - právnická osoba, která se souhlasem ČMMJ zkoušky loveckých psů z výkonu pořádá; jmenuje konkrétní fyzickou osobu („pověřenou osobu“), jejíž povinnosti jsou stanoveny dále;

Pořadatelské zajištění - fyzické osoby z řad uživatele honitby, v jehož honitbě se s jeho souhlasem zkoušky konají, nebo pořadatele;

Ředitel zkoušek - pořadatelem určená fyzická osoba, zpravidla zástupce z řad uživatele honitby, který si zabezpečí potřebný počet pomocníků k pořadatelskému zajištění;

Pověřená osoba - pořadatelem určená fyzická osoba musí mít takové teoretické a praktické znalosti o zvířatech a zvěři, aby byla schopna:

- a) rozpoznat zjevné příznaky zhoršeného zdravotního stavu loveckých psů a zvěře,
- b) zjistit změny v chování loveckých psů a zvěře,
- c) určit, zda celkové prostředí je vhodné k zachování zdraví a pohody loveckých psů a zvěře,
- d) kvalifikovaně manipulovat s loveckými psy a zvěří,
- e) organizačně zabezpečit ochranu zvířat při pořádání veřejného vystoupení,

f) dbát na dodržování nadřazených norem a předpisů (Zákon na ochranu zvířat, Zákon o veterinární péči atd.) a na dodržení vnitřních předpisů ČMMJ (ZŘ, Řád pro jmenování a odvolávání rozhodčích z výkonu loveckých psů¹⁾, atd.) k provádění zkoušek loveckých psů z výkonu;

Vlastník psa – fyzická nebo právnická osoba, která má ke psu vlastnické právo a je oprávněna se svým vlastnictvím v mezích právního řádu libovolně nakládat a jiné osoby z toho vyloučit;

Držitel psa – fyzická nebo právnická osoba, které byl pes vlastníkem svěřen;

Vůdce psa – fyzická osoba, která psa na zkouškách z výkonu loveckých psů předvádí, bez ohledu, zda je i jeho vlastníkem nebo pouze držitelem; vůdce psa musí být v den konání zkoušek z výkonu loveckých psů starší 15 let;

Povel – jakýkoliv ústní povel vůdce psa, písknutí, syknutí, zakašlání nebo různé úkroky nebo pohyby, kterými na sebe vůdce psa upozorní;

Čekatel na funkci rozhodčího – fyzická osoba, která splnila podmínky pro to být čekatelem na funkci rozhodčího z výkonu loveckých psů stanovené řádem upravujícím jmenování a odvolávání rozhodčích¹⁾, a jehož oprávnění a povinnosti jsou uvedeny v tomto zkušebním řádu a zkušebních řádech pro jednotlivé zkoušky z výkonu loveckých psů;

Rozhodčí - fyzická osoba, která splnila podmínky pro to být rozhodčím z výkonu loveckých psů stanovené řádem upravujícím jmenování a odvolávání rozhodčích¹⁾, a jehož oprávnění a povinnosti jsou uvedeny v tomto zkušebním řádu a zkušebních řádech pro jednotlivé zkoušky z výkonu loveckých psů;

Vrchní rozhodčí - fyzická osoba, která vykonává funkci rozhodčího z výkonu loveckých psů více jak 5 let, je uveden v platném seznamu rozhodčích, vydaném ČMMJ pro příslušný rok, má nejméně 3 roky aprobaci požadovanou pro zkoušky, kde má působit jako vrchní rozhodčí, a jehož oprávnění a povinnosti jsou uvedeny v tomto zkušebním řádu a zkušebních řádech pro jednotlivé zkoušky z výkonu loveckých psů; konají-li se společné zkoušky pro více skupin psů (například PZ ohařů a PZ ostatních plemen) musí mít vrchní rozhodčí aprobaci pro všechny skupiny, pro které jsou zkoušky vypsány;

Osoba blízká – pro potřeby zkušebního řádu se osobou blízkou rozumí osoba, která je ve vztahu k rozhodčímu manželem, manželkou, druhem, družkou, registrovaným partnerem, rodičem, prarodičem, dítětem vlastním nebo osvojeným nebo převzatým do trvalé péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu, sourozencem, zetěm nebo snachou a osobou sešvagřenou;

Soudcovská tabulka – dokument sloužící jako doklad o zkoušce, vyhotovený podle vzoru ČMMJ, do kterého se zapisují psem dosažené známky z jednotlivých disciplín a který podepisuje vrchní rozhodčí a všichni rozhodčí, kteří psa při zkoušce posuzovali; náležitosti a způsob vyplňování je uveden v ZŘ;

Protest - Vůdce psa může podat protest proti ohodnocení psa jen tehdy, nebyl-li při zkouškách dodržen zkušební řád. Protest musí podat ihned písemně po oznámení výsledků ocenění z jednotlivých disciplín a rozhodčí jsou povinni ihned seznámit a následně předat protest vrchnímu rozhodčímu a ve spolupráci s ním protest vyřešit. Vůdce musí před projednáním protestu složit jistinu ve výši 500 Kč, na VZ a vrcholových či klubových akcích 1 000 Kč. Jistinu vybírá zástupce pořadatelského zajištění a to vždy proti potvrzení, ve kterém musí být poučení, že v případě neoprávněného protestu peníze propadají ve prospěch pořadatele.

Zprávu o vyřešení protestu zaznamená vrchní rozhodčí do přehledu výsledků.

Vzor tiskopisu „Protest“ je přílohou zkušebního řádu a jeho zajištění je věcí pořadatele.

Stížnost – písemné oznámení jakéhokoliv účastníka zkoušek z výkonu loveckých psů (vůdce, svědek atd.) na porušení zkušebního řádu, které se podává k pořadateli zkoušek loveckých psů z výkonu. Stížnost musí obsahovat popis toho, v čem byl porušen zkušební řád. Není přípustné pouze konstatování, že byl pes špatně posouzen. Pořízený video záznam je považován za důkazní materiál. Nepodal-li vůdce protest, ač jej podat mohl, nebudou dodatečné stížnosti, námitky ani později podaná písemná oznámení ze strany vůdce brána v úvahu.

3. POŘÁDÁNÍ ZKOUŠEK Z VÝKONU LOVECKÝCH PSŮ A SOUTĚŽÍ

V rámci ČMMJ mohou pořádat zkoušky z výkonu loveckých psů:

a) okresní nebo oblastní myslivecké spolky ČMMJ, anebo jiné pobočné spolky vytvořené v rámci ČMMJ (dále jen „OMS“),

- b) sekretariát ČMMJ, pokud z rozhodnutí Myslivecké rady ČMMJ zabezpečuje vrcholnou celostátní kynologickou akci, a to Memoriál Richarda Knolla a Memoriál Karla Podhajského, na kterých jsou zadávány a navrhovány tituly čekatelství CACT a CACIT,
- c) klub chovatelů loveckých psů, který je prostřednictvím ČMKJ kolektivním členem ČMMJ (dále jen chovatelský klub), ve spolupráci s OMS; chovatelský klub pořádá zkoušky především ve spolupráci s místně příslušným OMS (podle umístění honitby); v případě, že chovatelský klub pořádá zkoušky s jiným OMS, než je místně příslušný, pak musí konání zkoušek místně příslušnému OMS, v jehož obvodu se zkoušky konají, písemně oznámit nejméně 30 dnů před konáním zkoušek.

4. PLÁNOVÁNÍ ZKOUŠEK Z VÝKONU LOVECKÝCH PSŮ A SOUTĚŽÍ

OMS a chovatelské kluby jsou povinny nahlásit plán připravovaných zkoušek z výkonu loveckých psů a soutěží sekretariátu ČMMJ nejpozději do 31. 10. předcházejícího roku. Pořádání zkoušek z výkonu loveckých psů a soutěží, které nebyly uvedeny ve zveřejněném plánu zkoušek z výkonu loveckých psů a soutěží (dále jen „plán kynologických akcí“), není přípustné. Změnit lze pouze termín a místo zkoušek.

Chovatelské kluby své akce uvedou v plánu kynologických akcí OMS, pod kterým budou zkoušky z výkonu loveckých psů pořádány a které jim vydají písemný souhlas s pořádáním dotčených zkoušek z výkonu loveckých psů nebo soutěží.

Požadavky na konání Memoriálu Richarda Knolla, Memoriálu a Karla Podhajského musí OMS předložit ČMMJ nejpozději do 31. 8. předcházejícího roku.

V plánu kynologických akcí musí být uveden druh, datum a okres konání zkoušek včetně návrhu na zadávání a navrhování titulů a čekatelství CACT a CACIT.

Zkoušky loveckých psů, na kterých je zadáván a navrhován titul čekatelství CACT a CACIT, nemůže pořádat OMS bez spolupráce s chovatelským klubem nebo bez spolupráce s ČMKJ.

ČMMJ zveřejňuje plán kynologických akcí do 31. ledna na internetových stránkách ČMMJ a předkládá je ve stejném termínu MZe. Současně plán kynologických akcí zveřejňuje v časopisu Myslivost a to v termínu do 31. března. Případnou změnu termínu nebo místa je pořadatel povinen nejméně 15 dnů předem nahlásit na ČMMJ, která je povinna neprodleně o změně termínu nebo místa vyrozumět MZe.

Toto ustanovení se nevztahuje na individuální zkoušky barvářů (IHb), které nelze plánovat, a přiměřeně se vztahuje na individuální zkoušky z norování (IZN), které mají stanoveny odlišné podmínky.

5. SOUTĚŽE

Není-li v tomto řádu nebo v jednotlivých soutěžních řádech stanoveno jinak, platí pro soutěže stejná ustanovení, která v podrobnostech upravují zkoušky z výkonu loveckých psů.

6. ÚČAST PSŮ NA ZKOUŠKÁCH Z VÝKONU LOVECKÝCH PSŮ

Zkoušek z výkonu loveckých psů a soutěží se mohou zúčastnit všichni psi loveckých plemen s platným průkazem původu vystavený plemennou knihou členských států F. C. I., kteří jsou zapsáni v plemenných knihách ČR nebo členských států F. C. I., po dosažení věku 10 měsíců. Zkoušek z norování a zkoušek barvářů po dosažení věku 12 měsíců, FT retrieverů a honičských zkoušek (HZ) po dosažení věku 15 měsíců, individuálních honičských zkoušek slovenských kopovů (IHZ-SK) po dosažení věku 24 měsíců. Požadovaný věk musí psi dosáhnout den před konáním zkoušek.

Zkoušek vloh se mohou zúčastnit i psi mladší 10 měsíců.

Pes se smí účastnit pouze zkoušek z výkonu loveckých psů, které jsou pro danou skupinu zkušebním řádem určeny. Teprve nejsou-li pro danou skupinu plemen zkoušky z výkonu loveckých psů zkušebním řádem určeny, může se účastnit zkoušek z výkonu loveckých psů určených pro podobnou skupinu plemen. Skupina FCI č. V. se posuzuje podle zkušebního řádu pro jezevčíky a teriéry.

Všestranných zkoušek se mohou účastnit pouze psi, kteří před tím úspěšně složili podzimní nebo lesní zkoušky.

Pes se může zkoušek z výkonu loveckých psů stejného typu zúčastnit vícekrát - vyjma zkoušky nováčků z norování, kde každý pes může zkoušku absolvovat nejdříve třikrát.

7. PŘIHLÁŠKA NA ZKOUŠKY Z VÝKONU LOVECKÝCH PSŮ, PROPOZICE A OZNÁMENÍ ORGÁNŮM STÁTNÍ SPRÁVY A SAMOSPRÁVY

Přihlášku podává vlastník psa pořadatel zkoušek z výkonu loveckých psů na předepsaném tiskopise a do termínu, který pořadatel určí. Poplatky za účast na zkouškách z výkonu loveckých psů stanoví pořadatel s přihlédnutím ke skutečným nákladům a místním podmínkám. Vlastník psa, který je členem ČMMJ, je na zkouškách z výkonu loveckých psů pořádaných OMS cenově zvýhodněn. Vlastník přihlášeného psa ručí svým podpisem na přihlášce, že data uvedená na přihlášce jsou správná a pravdivá, že jsou mu známa ustanovení zkušebního řádu, a že ručí za škody způsobené jeho psem i v případě, že si jej nechá na zkouškách předvést jinou osobou (vůdcem psa).

Na zkoušky, kde je zkoušeno vyhledávání spárkaté zvěře (např. HZ, ZVVZ, VZJaT aj.) je povinen vlastník psa spolu s přihláškou zaslat i doklad (kopii PP psa, přílohy PP psa nebo očkovacího průkazu psa) o změření psa oprávněným rozhodčím z exteriéru, kterým potvrdí, že pes nepřesahuje výšku 55 cm. Měření psa musí být provedeno u psa po dovršení 12 měsíců. ČMMJ a ČMKJ stanoví metodickým pokynem, pro která hraniční plemena je měření nutné a za jakých podmínek je lze exteriérovým rozhodčím provést měření kohoutkové výšky psa.

O přijetí psa na zkoušky rozhoduje pořadatel.

Pořadatel vyrozumí písemně vlastníka psa o tom, zda jím přihlášený pes byl nebo nebyl ke zkouškám z výkonu loveckých psů zařazen, případně, že byl zařazen jako náhradník. V případě, že pes ke zkouškám z výkonu loveckých psů nebyl zařazen, připojí pořadatel k vyrozumění poučení, že může majitel psa do 15 dnů od doručení tohoto vyrozumění podat námitky pořadatel, který ve věci rozhodne.

Propozice na zkoušky vypisuje pořadatel a propozice musí obsahovat následující náležitosti:

Datum a místo konání zkoušky včetně místa srazu, označení pořadatele, případně spoluorganizátorů, jaké skupiny plemen jsou na zkoušky připuštěny. Zkušební řády, podle kterých budou jednotlivá plemena psů zkoušena. Vypsánému zkušebnímu řádu se musí všichni vůdci psů podrobit. Nedílnou součástí propozic jsou veterinární podmínky, jejichž splnění je u předváděného psa vyžadováno.

Pořadatel je povinen:

a) oznámit konání zkoušek z výkonu loveckých psů krajské veterinární správě a příslušné obci

1. místo a datum konání,
2. druh a počet zvířat, která se mají veřejného vystoupení zúčastnit,
3. údaje umožňující identifikaci pověřené osoby,

b) současně s oznámením podle písmene a) předložit seznam činností se zvířaty.

Součástí oznámení je prohlášení o platnosti tohoto Řádu a uvedení zkušebnímu řádu, podle kterého budou psi posuzováni.

V případě, že dojde ke zrušení zkoušek z důvodu malého počtu psů, ke změně termínu nebo místa konání zkoušek, vyrozumí pořadatel všechny vlastníky psů, jejichž psi byli ke zkouškám zařazeni nejpozději 15 dnů předem. Ve stejné lhůtě vyrozumí o zrušení nebo změně termínu nebo místa konání zkoušek loveckých psů z výkonu sekretariát ČMMJ, který neprodleně informuje MZe.

8. ZAHÁJENÍ ZKOUŠEK

Před zahájením zkoušek nebo soutěže nastoupí všichni přihlášení psi před sbor rozhodčích a na veterinární kontrolu (je-li pes zdravý, či nehárá-li fena). Při zahájení zkoušek a veterinární kontrole musí vůdce psa předložit průkaz původu předváděného psa a platný doklad o prováděné vakcinaci (např. pas pro malá zvířata, mezinárodní veterinární průkaz, očkovací průkaz atd.). V případě, že pes je opatřen čipem, je pořadatel povinen zajistit čtečku čipů.

Po zahájení zkoušek a veterinární kontrole projedná vrchní rozhodčí s pověřenou osobou stav kontroly a na jejím základě vyloučí ze zkoušek:

- a) psy, jejichž původ a totožnost není možné dokázat průkazem původu,
- b) psy nemocné, poraněné, slepé nebo hluché, podvyživené a zesláblé,
- c) feny březí více než 30 dnů, feny do 50 dnů po porodu,
- d) háravé feny, které nemohou být zásadně připuštěny na zkoušky ani ve zvláštní skupině, ani zkoušeny jako poslední,
- d) psy s kupírovanýma ušima za účelem změny vzhledu nebo

e) psy agresivní.

Vady a odchylky povahy fyziologické, psychické nebo odchylky instinktu nepříznivě ovlivňující upotřebitelnost psa, které se projevily během zkoušek, je rozhodčí povinen zapsat do soudcovské tabulky. K ostatním vadám zevnějšku, které nesnižují praktický výkon, se při nástupu, ani během zkoušky nepřihlíží a psi s jinými vadami než jsou výše uvedené, nesmějí být ze zkoušek pro takové vady vyloučeni.

9. POŘADÍ ZKOUŠENÝCH PSŮ

Vrchní rozhodčí rozdělí rozhodčí a čekatele do jednotlivých skupin nebo podle zkoušených disciplín před losováním pořadí psů. Rozdělení veřejně vyhlásí.

Pořadí, podle kterého budou psi zkoušeni, se určí veřejným losováním. Rozdělení psů do skupin podle zkušební řádu určuje vylosované pořadové číslo. Jeden vůdce může vést na zkouškách maximálně dva psy, při stejném plemeni a barvě srsti je vůdce povinen rozlišit psy (např. barevným obojkem), to neplatí v případě Memoriálu Richarda Knolla a Memoriálu Karla Podhajského, kde může vést jeden vůdce pouze jednoho psa.

Vůdci, kteří vedou dva psy, si vylosují jako první jedno pořadové číslo, vrchní rozhodčí jejich dalšího psa zařadí do téže skupiny a přidělí mu podle vlastní úvahy příslušné pořadové číslo. Vrchní rozhodčí nebo rozhodčí má právo kdykoliv v průběhu zkoušky z výkonu loveckých psů nebo soutěži provést kontrolu tetovacího čísla nebo čipu.

Ve skupině se psi zkouší zpravidla podle vylosovaného čísla od nejnižšího k nejvyššímu, rozhodčí ve skupině je však oprávněn podle nastalé situace pořadí měnit.

Pořadí zkoušených psů ve skupině na umělé pobarvené stopě nebo na umělé nepobarvené stopě se vždy losuje a to po založení uměle založené pobarvené stopy (dále jen „pobarvené stopy“), tak že se vylosuje přímo před konkrétní barvou pes a vůdce, který tuto pobarvenou stopu vypracuje. Je nepřípustné, aby na pobarvené stopy nastupovali podle pořadového čísla, které si při počátečním losování vylosovali, aniž by znovu losovali pořadí před vypracováním stopy. Toto ustanovení o losování pořadí neplatí, stanoví-li zvláštní zkušební řád jinak.

Pořadí psů při vlečkách se nelosuje, k práci na všech vlečkách psi nastupují podle pořadí, jaké si při zahájení vylosovali.

10. VŮDCE PSA

Všichni vůdci jsou povinni chovat se ukázněně, dodržovat zkušební řády a dbát pokynů rozhodčích a pořadatelského zajištění.

Vůdce psa musí být myslivecky sportovně ustrojen, musí mít s sebou lovecký lístek, zbrojní průkaz a zbraň včetně průkazu zbraně a dostatečného počtu nábojů (pokud lovecký lístek a zbrojní průkaz vlastní), členský průkaz ČMMJ nebo doklad o pojištění, průkaz původu psa, doklad o provedené vakcinaci psa, vodítko, píšťalku na psa a další potřebné pomůcky podle druhu zkoušek z výkonu loveckých psů (barvářský řemen při BZ nebo BHZ atd.).

Vůdce vede při zkouškách psa na hladkém pracovním obojku. Jsou zakázané stahovací obojky, které nemají zarážku proti úplnému stažení smyčky, bez rozdílů, zda se jedná o obojky kožené, látkové, plastové nebo kovové. Ostatní nebo elektrický obojek (včetně jejich atrap nebo náhrad) je zakázán a jeho používání je důvodem k vyloučení vůdce psa ze zkoušek z výkonu loveckých psů. Na zkouškách z výkonu loveckých psů, jejichž charakter vyžaduje od psa samostatnou práci na velké vzdálenosti, se povolují GPS sledovací obojky. GPS obojky jsou však zakázány při polní práci všech plemen psů a při lesní a vodní práci ohařů. Použití GPS obojků je možné pouze pro vyhledání ztraceného psa, nikoli k jeho ovládnutí, a nelze je využívat k žádnému ohodnocení psa. GPS obojky je možno použít pro zjištění, zda pes není u postřelené zvěře nebo zda se od ní nevrací. Při nejasnosti hodnocení u posuzování disciplíny nahánění, hledání, hlasitosti nebo orientace se může přihlídnout k poznatkům z GPS navigace.

Pes během zkoušení nesmí být trestán a nesmí být trestán ani v čase, kdy není předváděn. Zachází-li vůdce se psem během zkoušení hrubě nebo jej trestá, může rozhodčí vůdce ze zkoušek vyloučit. Pořadatel je povinen oznámit porušení podmínek ochrany zvířat účastníkem veřejného vystoupení krajské veterinární správě. Psi, kteří nejsou právě zkoušeni, nesmí volně pobíhat ani jinak rušit průběh zkoušek.

Vůdce psa, který se dopustí hrubého porušení zkušebního řádu nebo se snaží různým způsobem znevážit nebo pozměnit výsledek zkoušek, anebo v případě porušení bezpečnosti při zacházení se zbraní, má rozhodčí právo ze zkoušek vyloučit.

Během zkoušek nesmí být vůdce psa pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek. Při porušení tohoto zákazu má rozhodčí právo vůdce ze zkoušek vyloučit.

O vyloučení vůdce ze zkoušek loveckých psů nebo soutěží vyhotoví rozhodčí písemný záznam, který je přílohou vyhodnocení zkoušek z výkonu loveckých psů.

Vůdce psa, který je držitel loveckého lístku a zbrojního průkazu střílí zvěř před psem během zkoušek z výkonu loveckých psů zpravidla sám. Vůdci psa, který lovecký lístek nemá nebo v jiných odůvodněných případech přidělí rozhodčí náhradního střelce z pořadatelského zajištění. Zásadně je nepřípustné, aby střílel sám rozhodčí.

11. ORGANIZACE ZKOUŠEK

Pořadatel je povinen zabezpečit organizaci zkoušek z výkonu loveckých psů tak, aby jejich průběh byl plynulý a regulérní. Určí ředitele zkoušek (zpravidla zástupce z pořádajícího MS nebo z řad pořadatele) a ten si zabezpečí potřebný počet pomocníků. Ředitel zkoušek musí zajistit všechny pokyny vrchního rozhodčího. Jakékoli zásahy do výkonu rozhodčích, které by mohly ovlivnit výsledek zkoušek, jsou nepřípustné.

Před zahájením zkoušek z výkonu loveckých psů je pořadatel povinen předat vrchnímu rozhodčímu trojmo vyplněné soudcovské tabulky, vyhotovené dle vzoru ČMMJ, diplomy a dvakrát tiskopis „Přehled výsledků zkoušek“.

Před zahájením zkoušek z výkonu loveckých psů je pořadatelem pověřená osoba (zpravidla myslivecký hospodář nebo jím určená osoba) povinna provést kontrolu zbraní, včetně kontroly průkazu zbraně, zbrojních průkazů, loveckých lístků a příslušných dokladů o zaplacení povinného pojištění osob manipulujících v průběhu zkoušek z výkonu loveckých psů se střelnou zbraní. O kontrole je proveden zápis, prostřednictvím vrchního rozhodčího.

Pořadatel je povinen poučit osoby, které se aktivně zúčastňují veřejného vystoupení zvířat, jak mají manipulovat se zvířaty, připravovat pomůcky nebo jiné vybavení a seznámit je se zásadami zabezpečení pohody a ochrany zvířat podle zákona na ochranu zvířat proti týrání a kontrolovat, zda je v průběhu veřejného vystoupení zvířat dodržují.

V případě úrazu se poskytne zraněnému první pomoc a dále se postupuje dle platných směrnic (přerušeni akce, přivolání policie, zabezpečení místa nehody, provedení zákresu apod.).

Zjistí-li sbor rozhodčích, že zkoušky nejsou dostatečně připravené, může vrchní rozhodčí jejich průběh zastavit. Výsledek takových zkoušek je neplatný a pořadatel je povinen nést všechny náklady, včetně nákladů za delegování rozhodčích, případně i nároky vlastníků nebo vůdců psů.

Pořadatelské zajištění zabezpečí dopravní prostředek pro rozhodčí pro přesun do honitby (pokud se nedomluví jinak) a vrchního rozhodčího a ředitele zkoušek k rychlejšímu přesunu od jedné skupiny ke druhé.

Pořadatel ani vrchní rozhodčí nesmí překročit nejvyšší počet psů na zkouškách z výkonu loveckých psů ani nejvyšší počet psů ve skupině. ZŘ určuje pouze maximální počty psů ve skupině, je na rozhodnutí pořadatele, jaké počty psů pro každou skupinu stanoví. Pokud je přihlášeno více psů, než je stanovený maximální počet psů, může pořadatel souběžně konat více zkoušek s potřebným počtem vrchních rozhodčích a rozhodčích pro jednotlivé skupiny.

12. ROZHODČÍ A ČEKATELÉ

Na zkoušky loveckých psů z výkonu mohou být delegováni pouze rozhodčí, kteří jsou uvedeni v platném seznamu rozhodčích, vydaném ČMMJ pro příslušný rok a mají aprobaci požadovanou pro tyto zkoušky. Delegovaný čekatel musí být veden v příslušném seznamu čekatelů pro daný druh zkoušky.

Rozhodčí a čekatele na zkoušky z výkonu loveckých psů deleguje zpravidla pořadatel. Pro zkoušky deleguje jednoho vrchního rozhodčího a pro každou skupinu psů deleguje nejméně dva rozhodčí. Čekatele může pořadatel delegovat tak, aby pro každou skupinu byli delegováni nejvýše dva čekatelé.

Pokud pořadatel nedeleguje sám, je povinen poslat nejpozději 3 týdny před konáním zkoušek delegujícímu orgánu (ČMKJ) návrh delegace rozhodčích a dostatečný počet propozic a delegaci rozhodčích a čekatelů

provede delegující orgán (ČMKJ). Na zkoušky a soutěže, kde je zadáváno čekatelství CACT nebo CACIT, lze delegovat nejvýše jednoho čekatela pro každou skupinu nebo na každé pracoviště.

Rozhodčí a čekatelé na zkoušky pořádané chovatelským klubem ve spolupráci s OMS jsou delegováni na návrh tohoto klubu.

Každý delegovaný rozhodčí a čekatel je povinen nejpozději do 3 dnů po obdržení delegačního lístku oznámit delegujícímu pořadateli, zda delegaci přijímá. Nedostaví-li se rozhodčí nebo čekatel na zkoušky z výkonu loveckých psů, na které je delegován, je vrchní rozhodčí povinen to oznámit ČMMJ i delegujícímu orgánu v tiskopise „Přehled výsledků zkoušek“, aby mohly být z této nedisciplinovanosti vyvozeny důsledky.

Pořadatel nebo delegující orgán za rozhodčího, který nepřijal delegaci, deleguje náhradníka. Vrchní rozhodčí je před zahájením zkoušek povinen ověřit, zda rozhodčí má aprobaci pro druh zkoušek a skupinu psů, které má posuzovat (např. nahlédnutím do seznamu nebo kontrolou průkazu rozhodčího), a zda byl čekatel řádně delegován. Je nepřijatelné, aby si rozhodčí nebo čekatelé předávali delegační listy mezi sebou. Kromě zmocnění daného vrchnímu rozhodčímu určuje náhradníky jen pořadatel nebo delegující orgán.

Na zkouškách z výkonu loveckých psů posuzují rozhodčí s příslušnou kvalifikací pro vypsání zkoušky podle propozic. V případě, že se zkouší na jedné zkoušce podle několika zkušebních řádů, pak musí vždy rozhodčí splňovat příslušnou kvalifikaci pro dané zkoušky a skupinu plemen. V případě kombinovaných skupin na zkouškách může funkci vrchního rozhodčího zastávat rozhodčí s aprobací pro dané skupiny plemen.

Rozhodčí jsou při výkonu své funkce pod ochranou ČMMJ. Za ohodnocení výkonu psa zodpovídá výhradně rozhodčí.

V případě, že rozhodčí nebo čekatel poruší ustanovení zkušebního řádu, bude postupováno podle řádu upravujícím jmenování a odvolávání rozhodčích¹⁾.

Každá neopodstatněná kritika rozhodčího a hrubé chování ze strany vůdce nebo diváků, které by mohlo snížit autoritu rozhodčího nebo význam zkoušek a lovecké kynologie, musí být vrchním rozhodčím hlášeno pořadateli. Písemné oznámení spolupodepíší i rozhodčí, kteří byli svědkem události, případně další svědci, je neprodleně předáno pořadateli a uvedeno v přehledu výsledků.

Delegovaným rozhodčím přísluší za výkon funkce kromě cestovného a stravného také odměna na základě dohody o provedení práce. Výši odměny určuje pořadatel. Rozhodčí smí posuzovat v jednom dni pouze na jedné zkoušce.

Rozhodčí musí čekatela kontrolovat, usměrňovat a poradit mu při výkladu zkušebního řádu. Čekatel nesmí sám posoudit a ohodnotit psa. Čekatel je povinen odevzdat k podpisu rozhodčímu a vrchnímu rozhodčímu tiskopis „Karta čekatela“.

Rozhodčí je při posuzování výkonu loveckých psů povinen:

- a) potvrdit pořadateli přijetí delegace, nejpozději do 3 dnů po obdržení delegačního lístku
- b) zúčastnit se porady rozhodčích,
- c) nejpozději při poradě rozhodčích oznámit, že mezi přihlášenými účastníky je přítomen pes, kterého nesmí posuzovat, aby umožnil jeho zařazení do jiné skupiny;
- d) vyloučit z posuzování neovladatelného nebo agresivního jedince,
- e) chovat se korektně jak při posuzování, tak mimo něj, musí jednat vždy zdvořile,
- f) předváděné psy posuzovat přísně a nestranně; posuzovat pouze a výhradně podle platného zkušebního řádu,
- g) vyplnit, ověřit razítkem a podpisem soudcovské tabulky a přihlášky

Rozhodčí při posuzování výkonu loveckých psů nesmí:

- a) být pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek,
- b) posuzovat na zkouškách ve skupině nebo na jednotlivých disciplínách jedince, jehož byl v posledních šesti měsících před zkouškami vlastníkem či spoluvlastníkem; totéž se vztahuje na psy, kteří patří nebo v posledních šesti měsících před zkouškami patřili do majetku osob jemu blízkých; nedodržením tohoto omezení se vystavuje rozhodčí nebezpečí kárného postihu.

Výše uvedená ustanovení se přiměřeně vztahují také na čekatela, s výjimkou účasti osoby blízké na zkouškách nebo ve skupině, kde delegovaný čekatel hospituje. Rozhodčí odpovídá za práci svěřeného čekatela.

13. VRCHNÍ ROZHODČÍ

Vrchní rozhodčí zastupuje ČMMJ, které zodpovídá za řádný průběh zkoušek, řeší všechny protesty vůdců a spory mezi rozhodčími. Jeho rozhodnutí je konečné. Vrchní rozhodčí nemůže opravit výrok rozhodčích z vlastní vůle, ale pouze na základě podaného protestu.

Vrchní rozhodčí nesmí být současně rozhodčím pro některou skupinu a nesmí být současně ve stejném dni vrchním rozhodčím nebo rozhodčím více než pro jednu zkoušku.

Před zahájením zkoušek svolává poradou rozhodčích, čekatelů, ředitele zkoušek a pořadatelského zajištění, na které určí rozdělení rozhodčích případně čekatelů do skupin, jak budou posuzovat a na LZ a VZ také disciplíny, které budou posuzovat. Pořadí zkoušených disciplín určuje po dohodě s ředitelem zkoušek vrchní rozhodčí a toto určení veřejně vyhlásí před zahájením posuzování.

Nedostaví-li se na zkoušky rozhodčí, který delegaci přijal, určí vrchní rozhodčí náhradníka z přítomných rozhodčích, který je veden v seznamu rozhodčích ČMMJ a splňuje patřičnou aprobaci pro danou zkoušku a skupinu plemen. Nedostaví-li se na zkoušky vrchní rozhodčí, ujme se této funkce po dohodě přítomných delegovaných rozhodčích nejkvalifikovanější z jejich středu, ani ten však nesmí posuzovat ve skupině.

Vrchní rozhodčí zahajuje zkoušky krátkým projevem. Dohlíží na losování psů do skupin a odpovídá za správnost a objektivitu při losování. Dále dohlíží na provedenou kontrolu tetovacích čísel, popřípadě čipu.

Vrchní rozhodčí zodpovídá za správně vyplněné a rozhodčími podepsané soudcovské tabulky, za správnost záznamů v průkazu původu, ve kterém příslušnou rubriku označí svým razítkem a podpisem a všech dalších povinných záznamů. V případě opravy údajů, chybně přeškrtné a nadepíše správnými údaji. Opravený údaj podepíše, že opravil. Jedná se o úřední listinu a k jako takové k ní musí být přístupováno.

Podle možnosti sleduje výkon čekatelů na funkci rozhodčích, po dohodě s rozhodčím, ke kterému byl čekatel přidělen, zodpovědně zhodnotí výkon čekatela na „Přehledu výsledků“, který zašle pořadateli, a v kartě čekatela.

Každé rozhodnutí ve sporu mezi dvojicí rozhodčích nebo při podání protestu musí vrchní rozhodčí zdůvodnit během zkoušek příslušným ustanovením zkušebního řádu, za jehož přísné dodržování zodpovídá.

Při výkonu své funkce musí vrchní rozhodčí zachovat zásady slušného chování.

14. ZPŮSOB POSUZOVÁNÍ, ZNÁMKOVÁNÍ A VÝSLEDNÁ KLASIFIKACE

Psy zařazené do jednotlivých skupin posuzuje vždy určená skupina nejméně dvou rozhodčích. Ve zkušebních řádech pro jednotlivé, zejména praktické zkoušky, může být stanoveno, že postačuje jeden rozhodčí.

Hlavní zásadou při posuzování je správný výklad zkušebního řádu se zřetelem na použití psa v myslivecké praxi. Po skončení každé disciplíny se musí rozhodčí v neveřejné rozpravě rozhodnout o výsledku a veřejně zhodnotit průběh a provedení disciplíny a oznámit vůdci výsledek posuzování (kromě disciplín, které se zkouší během celých zkoušek, tyto vyhlásí hromadně při závěru zkoušek). Rozhodčí se proto před vyhlášením výsledků musí ujednotit. Nemohou-li se dohodnout a vznikne-li mezi rozhodčími spor, rozhodne o ocenění s konečnou platností vrchní rozhodčí. Rozhodčí jsou povinni jeho rozhodnutí respektovat.

Takto vyhlášený výsledek se už nesmí měnit, jen když vůdce podá protest, který byl přijat. Vrchní rozhodčí svoje rozhodnutí musí řádně zdůvodnit, vyhlásit a zapsat do soudcovské tabulky. Všichni rozhodčí se musí v každém případě chovat taktně a rozvážně.

Rozhodčí musí sledovat výkony psů z přiměřené vzdálenosti a nesmí připustit žádné rušivé vlivy blízko pohybující se korony apod. Nastane – li situace, kterou neřeší zkušební řád, rozhodne rozhodčí po dohodě s vrchním rozhodčím ve prospěch psa. Takové rozhodnutí vrchní rozhodčí zaznamená do přehledu výsledků v zápise o zkoušce.

Není-li pes v určeném čase z některé disciplíny vyzkoušen, je rozhodčí povinen veřejně to oznámit a před ukončením zkoušek umožnit tomuto psovi dokončení této disciplíny a známky veřejně vyhlásit. Před odchodem z honitby musí být všechny disciplíny absolvovány a psi z nich musí být ohodnoceni.

Vůdce může během zkoušek z výkonu loveckých psů z vážných důvodů odstoupit. V tom případě se účast na zkouškách nezapíše do průkazu původu, ale zaznamenává se v soudcovské tabulce a přehledu výsledků. Totéž platí i pro psa, který neobstál. U zkoušky z norování se hodnocení „neobstál“ zapisuje vždy do průkazu původu a do přehledu výsledků zkoušek.

Známky za výkon z jednotlivých předmětů jsou:

- 4 – výborně, - je hodnocen pes, který splní disciplínu bezchybně přesně podle příslušného ZŘ a v časovém limitu určeném pro splnění této disciplíny,
- 3 – velmi dobře, - je hodnocen pes, který splní disciplínu podle příslušného ZŘ, avšak s drobnými chybami popsány v ZŘ, nebo bezchybně, ale v časovém limitu určeném pro splnění této disciplíny na známku velmi dobře,
- 2 – dobře, - je hodnocen pes, který splní disciplínu podle příslušného ZŘ, avšak s chybami popsány v ZŘ, nebo bezchybně, ale v časovém limitu určeném pro splnění této disciplíny na známku dobře,
- 1 – dostatečně, - je hodnocen pes, který v časovém limitu splní disciplínu podle příslušného ZŘ, avšak s chybami popsány v ZŘ,
- 0 – nedostatečně, - je hodnocen pes, který nesplní disciplínu podle příslušného ZŘ nebo ji nesplní v časovém limitu určeném pro splnění této disciplíny.

U známek, které je třeba uvádět jako průměrné, se postupuje takto: výsledná známka je stanovena aritmetickým průměrem, přičemž se výsledek zaokrouhuje do 0, 50 dolů, od 0, 51 nahoru (např. 3,50 = 3, 3,51 = 4).

Důležitost a obtížnost každé disciplíny je vyjádřena koeficientem, kterým se udělená známka násobí. Výsledné číslo je počet bodů, který pes získal z dané disciplíny. Sečtením bodů ze všech disciplín dostaneme celkový počet bodů. V tabulkách pro jednotlivé druhy zkoušek z výkonu loveckých psů je uveden nejnižší počet bodů, kterého je třeba k dosažení I., II. nebo III. ceny.

V tabulkách pro jednotlivé druhy zkoušek z výkonu loveckých psů jsou uvedeny, disciplíny, jejichž ohodnocení známkou „nedostatečně - 0“ umožňuje psovi dále pokračovat ve zkouškách z výkonu loveckých psů, obdrží-li pes známku „nedostatečně - 0“ z jiné disciplíny, při zkouškách neuspěl. Pes, který je z některé z možných disciplín ohodnocen známkou „nedostatečně - 0“, se nemůže umístit lépe než ve III. ceně, ač celkově získal dostatečný počet bodů pro jinou cenu.

Při stejném počtu bodů u více jedinců má přednost nejprve chovný jedinec před nechovným, mladší před starším, a při stejném věku ten, jehož vlastní jméno začíná dřívějším písmenem v abecedě.

Navržení čekatelství CACIT se řídí pokyny FCI. Navržení čekatelství CACT a res. CACT musí být v souladu se směrnicí ČMKJ a s příslušnými směrnicemi Českomoravské kynologické unie. Veškeré návrhy čekatelství nejsou nárokové a přináležejí psům za mimořádný výkon a je na sboru rozhodčích, zda toto ocenění zadá či nikoliv.

15. POVINNÉ ZÁZNAMY

Rozhodčí si vedou záznam o průběhu zkoušek. Záznam v soudcovské tabulce se zapíše jen v případě mimořádného výkonu psa, případně zdůvodnění známky, která snížila psovi cenu, nebo projev, který vedl k vyloučení psa z posuzování (hrobaření, načínání atd.). Rozhodčí rovněž zapíše do tabulky informaci o vlastnostech psa, které jsou z hlediska běžné praxe něčím výjimečným (např. ustalování nebo hlasitost na stopě u ohařů atd.). Zápis je nutné provést jasně, stručně, jednoznačně a čitelně.

Kromě tohoto popisu uvedou rozhodčí v tabulce také hodnocení vůdce, pokud došlo k vybočení z pravidel ZŘ, nebo porušení stanov ČMMJ. Soudcovská tabulka musí obsahovat mimo údajů o druhu zkoušek, údajů o vůdci a psovi, také pověření č. 1/2002 k organizování zkoušek psů z výkonu MZe účinnosti od 1. 7. 2002 pod č. j. 6725/2002-5050, adresu OMS včetně IČO, potvrzení pořadatelem a musí být podepsána vrchním rozhodčím a rozhodčími, kteří psa na zkouškách posuzovali. Z pohledu získání kvalifikace lovecké upotřebitelnosti musí být v soudcovské tabulce vyznačeno, zda pes na zkoušce obstál (získání I., II. nebo III. ceny) nebo z jakého ho důvodu neobstál (uvedení jednotlivých disciplín, ze kterých neobstál).

Bez výše uvedených náležitostí je tabulka neplatná. Vůdce zároveň obdrží „Potvrzení o zkoušce“, což je osvědčení lovecké upotřebitelnosti psa prokázané při zkoušce, včetně zkoušek FCI, které splňují podmínky stanovené vyhláškou. Potvrzení je opatřeno evidenčním číslem ČMMJ a OMS vede evidenci o vydaných potvrzeních o zkoušce podle přidělených čísel. Potvrzení o zkoušce vždy zajišťuje OMS a je dále opatřeno razítkem pořadajícího nebo spolupořadajícího OMS a podpisy vrchního rozhodčího a pověřeného zástupce pořadajícího nebo spolupořadajícího OMS.

Potvrzení o složení zkoušky psa z výkonu je tiskopis, který vydává ČMMJ.

Vrchní rozhodčí je zodpovědný za to, aby v průkazu původu psa byly tyto záznamy: datum zkoušky, pořadatel, druh zkoušky a uvedení, zda se jedná o zkoušku s čekatelstvím CACT nebo CACIT, výsledné ocenění a počet bodů, známka z nosu, případně hlasitost na stopě nebo na viděnou, anebo ustalování zvěře u ohařů. U zkoušek honičů vrchní rozhodčí zaznamená udělení titulu „diviačiar“.

Vrchní rozhodčí potvrdí záznam o výsledku zkoušek v průkazu původu psa razítkem svého jména a podpisem. Do průkazu původu psa se zapisují všechny zkoušky a soutěže, které jsou umožněny zkušebními řádem, včetně řádů mezinárodních.

V případě, že si majitel psa nepřeje záznam o vykonané zkoušce zapsat do průkazu původu psa, může mu vrchní rozhodčí vyhovět. Mimo zkoušek z norování.

16. VYHODNOCENÍ ZKOUŠEK

Vrchní rozhodčí na závěr zkoušky krátce zhodnotí, veřejně oznámí výsledek zkoušky a vyhodnotí, kolik psů při zkouškách uspělo, kolik bylo odvoláno a kolik neuspělo. Může zhodnotit i úroveň výcviku, předvedení a podobně.

Dokladem o účasti na zkoušce se stává soudcovská tabulka, záznam v průkazu původu psa o úspěšně vykonané zkoušce a u zkoušky lovecké upotřebitelnosti též potvrzení o zkoušce, kterým je prokazováno získání lovecké upotřebitelnosti.

Pro organizátora zkoušek slouží jako doklad o zkouškách zpráva vrchního rozhodčího – přehled výsledků zkoušek.

Vrchní rozhodčí při ukončení zkoušek:

- 1) vyhodnotí a vyhlásí výsledky zkoušek
- 2) odevzdá vůdcům jako doklad vykonané zkoušky a získaného ocenění pro vůdce psa:
  - a) diplom podepsaný vrchním rozhodčím a ředitelem zkoušek,
  - b) 1x soudcovskou tabulku,
  - c) potvrzení o zkoušce,
  - d) průkaz původu psa se zapsaným výsledkem zkoušek,
- 3) nejpozději do 7 dnů zašle pořadateli zkoušek:
  - a) 2x přehled výsledků se stručnou zprávou o průběhu zkoušek se seznamem rozhodčích, kteří na zkouškách posuzovali, a čekatelů, kteří na zkoušce hospitovali (včetně jejich zhodnocení),
  - b) seznam vydaných potvrzení o zkoušce (pokud se vydávala),
  - c) 2 kompletní sady soudcovských tabulek.

Pořadatel zašle do 14 dnů po konání zkoušek:

- a) ČMMJ
-1x přehled výsledků se stručnou zprávou o průběhu zkoušek se seznamem rozhodčích, kteří na zkouškách posuzovali, a čekatelů, kteří na zkoušce hospitovali (včetně jejich zhodnocení), potvrzený pořadatelem,
- b) ČMKJ
-1x sadu soudcovských tabulek.

Pořadatel si ponechá:

- a) 1x sadu soudcovských tabulek a přihlášky,
- b) 1x přehled výsledků se stručnou zprávou o průběhu zkoušek se seznamem rozhodčích, kteří na zkouškách posuzovali, a čekatelů, kteří na zkoušce hospitovali (včetně jejich zhodnocení),
- c) seznam vydaných potvrzení o zkoušce (pokud se vydávala),
- d) v případě, že pořadatelem zkoušek je chovatelský klub a spolupořádá zkoušku nebo soutěž ve spolupráci s OMS, pošle na dotýčný OMS kopii přehledu výsledků a seznam vydaných potvrzení o zkoušce (pokud se vydávala), která mu za tím účelem byla OMS předána.

17. NEUZNÁNÍ ZKOUŠEK

Zkoušky uspořádané bez souhlasu a vědomí ČMMJ nebo při kterých došlo k hrubému porušení ustanovení zkušebního řádu, nebudou uznány a jejich výsledky budou prohlášeny za neplatné. Náhrada ztrát z takto neuznaných zkoušek bude vymáhána na pořadateli, který toto zavinil.

Konají-li se zkoušky v nedostatečně zazvěřené honitbě a výkony psů se nedají ohodnotit, je vrchní rozhodčí povinen požádat pořadatelské zajištění o poskytnutí jiného vhodnějšího úseku, případně požádat o zvěř, která se vypustí za účelem vyzkoušení psů. Zvěř se vypouští ve zcela výjimečných případech do prostoru konání zkoušek, nikoliv přímo před psy.

Je-li nedostatek zajíců, je možno je nahradit domácími králíky, kteří svou velikostí a zbarvením připomínají divokého králíka nebo zajíce a to pro všechny disciplíny, ve kterých se podle tohoto zkušebního řádu používá zajíc. Veškerá zvěř (i králík) musí být vyspělá a nezávadná.

18. KONTROLA ZKOUŠEK

Orgány ČMMJ (Kynologická komise ČMMJ, sekretariát ČMMJ, Kynologická komise OMS, Okresní myslivecká rada OMS, Dozorčí rada ČMMJ a Dozorčí rada OMS) jsou oprávněny provádět kontrolu zkoušek. Při kontrole nesmí zasahovat do průběhu zkoušek. O kontrolních poznátcích sepíše kontrolující orgán s pořadatelem zápis.

Pořadatele uvedeného v seznamu podle článku 2, který hrubým a závažným způsobem poruší ustanovení předpisů pro provádění zkoušek, MR ČMMJ dočasně nebo trvale vyškrtně ze seznamu pořadatelů zkoušek.

19. VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

Z rozhodnutí rozhodčího může být využit střelec pro všechny vůdce u některé z disciplín, především tam, kde to vyžaduje bezpečnost.

Psi, kteří absolvují úspěšně všestranné zkoušky, mají právo na záznam v plemenné knize a v průkazu původu „U“.

Pořadatel a rozhodčí musí dbát, aby se zkoušky nekonaly na území, které bylo krátce předtím postříkáno chemikáliemi nebo hnojivem. Zjistí-li toto během zkoušek, musí psovi poskytnout náhradní terén.

Psi, kteří prokazatelně načínají, hrobaří a nebo tvrdým skusem zvěř poškozují, jsou ze zkoušek vyloučeni.

Další pokyny jsou uvedeny u jednotlivých zkoušek a každý je povinen se jimi řídit.

Sbor rozhodčích má právo požádat pořadatele, aby vyvedl z prostoru zkoušek každého, kdo by svým jednáním narušoval hladký průběh zkoušek.

20. POČTY PSŮ A ROZHODČÍCH PRO ZKOUŠKY LOVECKÝCH PSŮ

Druh zkoušek	Zkratka	Psů	Počet	Poznámka
Zkoušky vloh	ZV	8	2	pro skupinu
Podzimní zkoušky	PZ	6	2	pro skupinu
Lesní zkoušky	LZ	6	2	pro skupinu
Barvářské zkoušky	BZ	6	2	pro skupinu
Zkoušky z vodní práce	ZVP	6	2	pro skupinu
Všestranné zkoušky: ohařů	VZ	-	2	pro pracoviště
ostatní plemena	VZ	6	2	pro skupinu
Zkoušky k vyhledání spárkaté zvěře	ZVVZ	6	2	pro skupinu
Honičské zkoušky	HZ	6	2	pro skupinu
Individuální honičské zkoušky slov. kopovů	IHZ-SK	6	2	pro skupinu
Barvářské zkoušky honičů	BH	6	2	pro skupinu
Předběžné zkoušky barvářů	Pb	6	2	pro skupinu
Norování nováčků	ZN	Bez omezení	2	celkem

Zkoušek se může zúčastnit maximálně 24 psů (s výjimkou zkoušky norování nováčků, kde není počet omezen), pokud je vyšší počet psů může pořadatel souběžně pořádat více zkoušek s potřebným počtem rozhodčích včetně vrchních.

Na VZ ohařů musí být minimální počet psů 6 a zkoušky musí být dvoudenní.

Pokud budou VZ pro menší počet psů probíhat jeden den polní práce a druhý den lesní práce mohou posuzovat stejní rozhodčí. Pořadatel seznámí s rozdělením rozhodčích předem.

Uvedené počty rozhodčích ve skupinách jsou minimální, z rozhodnutí vrchního rozhodčího může být počet rozhodčích pro skupinu, případně pro posouzení určité disciplíny počet rozhodčích navýšen.

Kombinovat skupiny ohařů a ostatních plemen lze u zkoušek: ZV, PZ, LZ, VZ.

Ve skupině ostatních plemen lze kombinovat všechna lovecká plemena mimo ohařů, s výjimkou ZV, ZVP a BZ, kde lze kombinovat v jedné skupině s ostatními plemeny i ohaře.

21. ZÁVĚREČNÁ A ZRUŠOVACÍ USTANOVENÍ

Tento zkušební řád byl projednán s Ministerstvem zemědělství a schválen Sborem zástupců dne 14. března 2014 a ruší zkušební řády platné a účinné od 1. ledna 2008.

Tento zkušební řád nabývá účinnosti dne 1. dubna 2014.

Do textu zapracován Dodatek č. 1/2015 Řádu Českomoravské myslivecké jednoty, z. s., pro zkoušky loveckých psů z výkonu, který byl schválen dne 6. 6. 2015 na Sboru zástupců ČMMJ, z. s., ve Žďáru nad Sázavou.

ZKUŠEBNÍ ŘÁDY OHAŘŮ

Tento zkušební řád upravuje zkoušky pro ohaře.

Lovecká upotřebitelnost psů je definována v § 14 odst. 1 vyhlášky č. 244/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“), a prokazuje se splněním disciplín uvedených ve zkušebních řádech ČMMJ pro zkoušky z výkonu loveckých psů, kteří vykonávají činnosti, jež je kvalifikují jako lovecky upotřebitelné pro výkon práva myslivosti.

Těmito činnostmi se s ohledem na specifickou práci ohaře rozumí vyhledávání, dohledání a přinesení usmrcené, postřelené nebo jiným způsobem zraněné drobné zvěře, nebo dosledování usmrcené, postřelené nebo jiným způsobem zraněné spárkaté zvěře.

Aby pes při zkoušce loveckých psů obstál, musí provedení disciplín odpovídat požadavkům zkušebního řádu a to minimálně výkonu ve III. ceně. O složení zkoušky psa z výkonu vydá pořadatel „Potvrzení o složení zkoušky psa z výkonu“ stanovené podle § 17 odst. 6 vyhlášky, které je opatřeno evidenčním číslem ČMMJ a každá organizační jednotka ČMMJ vede evidenci vydaných potvrzení o zkoušce podle přidělených čísel. Potvrzení o zkoušce vystavené jejím pořadatelem je veřejnou listinou.

ZKOUŠKY OHAŘŮ SE DĚLÍ NA:

I. zkoušky bez přiznání lovecké upotřebitelnosti, kterými jsou:

zkoušky vloh ohařů (ZV) nejsou zkouškami lovecké upotřebitelnosti, ale prokazují se při nich vrozené vlohy a slouží ke kontrole dědičnosti a je významnou zkouškou pro chovatelské kluby. Na zkouškách vloh se zkouší vrozené lovecké vlastnosti a přirozený způsob lovu na drobnou zvěř. V ojedinělých případech, kdy zde zvěř není, se vypouští živá zvěř pernatá nebo srstnatá z umělého chovu. Zvěř se vypouští ve zcela výjimečných případech do prostoru konání zkoušek, nikoliv přímo před psy. Volně vypouštěná zvěř musí být zdravá, v dobré tělesné kondici a nesmí být poraněná.

II. Zkoušky praktického lovu (ZPL) s přiznáním lovecké upotřebitelnosti, kterými jsou:

- a) podzimní zkoušky ohařů (PZ) kvalifikují psa jako lovecky upotřebitelného pro vyhledávání, dohledání a přinášení drobné zvěře. Zde se zkouší přirozený způsob lovu na drobnou zvěř a v ojedinělých případech, kdy zde zvěř není, se vypouští živá zvěř pernatá nebo srstnatá z umělého chovu. Zvěř se vypouští ve zcela výjimečných případech do prostoru konání zkoušek, nikoliv přímo před psy. Volně vypouštěná zvěř musí být zdravá, v kondici, nesmí být poraněná. Psi se dále zkouší na předem usmrcené drobné zvěři srstnaté a pernaté; není-li k dispozici zajíc, lze použít dospělého králíka z domácího chovu odpovídajícího zbarvením zajíci;
- b) lesní zkoušky ohařů (LZ) kvalifikují psa jako lovecky upotřebitelného k vyhledávání, dohledání, přinášení drobné zvěře hlavně v lesních honitbách a dosledu spárkaté zvěře. Na LZ se zkouší na živé zvěři, na předem usmrcené zvěři spárkaté a předem usmrcené drobné zvěři srstnaté, pernaté a lišce; není-li k dispozici zajíc, lze použít dospělého králíka z domácího chovu odpovídajícího zbarvením zajíci;
- c) zkoušky z vodní práce (ZVP) kvalifikují psa jako lovecky upotřebitelného k vyhledávání, dohledání a přinášení drobné zvěře se specializací pro lov vodní zvěře. Zkouší se na vhodných vodních plochách. Na ZVP se zkouší na živé zvěři a na předem usmrcené nebo střelené pernaté vodní zvěři;
- d) všestranné zkoušky ohařů (VZ) kvalifikují psa jako lovecky upotřebitelného k vyhledávání, dohledání a přinášení drobné zvěře a pro dosled spárkaté zvěře a to ve všech přírodních podmínkách. Všestranné zkoušky se konají na poli, v lese a ve vodě. VZ jsou dvoudenní. Na zkouškách se zkouší přirozený způsob lovu na drobnou zvěř a v ojedinělých případech, kdy zde zvěř není, se vypouští živá zvěř pernatá nebo srstnatá z umělého chovu. Zvěř se vypouští ve zcela výjimečných případech do prostoru konání zkoušek, nikoliv přímo před psy. Volně vypouštěná zvěř musí být zdravá, v kondici, nesmí být poraněná. Psi se dále zkouší na předem usmrcené zvěři spárkaté a předem usmrcené drobné zvěři srstnaté, pernaté a lišce; není-li k dispozici zajíc, lze použít dospělého králíka z domácího chovu, odpovídajícího zbarvením zajíci.

Ohař se může účastnit rovněž barvářských zkoušek, kde je zkoušen podle zkušebního řádu pro jezevčiky a teriéry a musí prokázat, že je schopen provádět dosled na stopě starší 12 hodin.

III. Soutěže pořádané ČMMJ

a) Memoriál Richarda Knolla (MRK) - je vrcholná soutěž ohařů ČR o titul Všestranný vítěz ČR 20... Uspěje-li vítěz v I. ceně obdrží čekatelství titulu CACT. Druhý pes, uspěje-li v I. ceně, obdrží čekatelství titulu Res. CACT a to pro všechna plemena zúčastněná na soutěži MRK. Veškerá čekatelství nejsou nároková a přináší psům za mimořádný výkon a je na sboru rozhodčích, zda čekatelství zadá či nikoliv. Na MRK startuje nejvýše 20 psů z České republiky, kteří jsou nominováni podle k tomu vydané Směrnice ČMMJ na základě výsledků všestranných zkoušek ohařů z předchozího roku.

b) Memoriál Karla Podhajského (MKP) - je vrcholná mezinárodní soutěž ohařů v ČR o titul Vítěz MKP. Uspěje-li vítěz v I. ceně, obdrží čekatelství titulu CACIT (čekatelství Mezinárodního šampióna práce. Druhý pes v pořadí, uspěje-li v I. ceně, obdrží čekatelství titulu Res. CACIT. Nejlepší pes plemene v 1. ceně obdrží čekatelství titulu CACT (čekatelství šampióna práce ČR) a druhý nejlepší pes plemene získá čekatelství titulu Res. CACT. Čekatelství Titulů CACT a Res. CACT se zadávají pro všechna zúčastněná plemena. Veškeré tituly jsou nenárokové a náleží psům za mimořádný výkon. Je na sboru rozhodčích, zda tituly zadá, či nikoliv. MKP se zúčastní nejvýše 20 psů (10psů z ČR a 10 psů ze zahraničí v ideálním případě).

Všichni účastníci MRK a MKP mohou pokračovat v soutěži, i když obdrží z některé disciplíny vylučující známku. Měli by odstoupit jen v případě indispozice psa nebo vůdce. Pořadí psů je určováno podle bodů dosažených v jednotlivých cenách, pořadí psů, kteří se nedostanou do ceny, bude určeno podle dosažených bodů.

Termín konání MRK a MKP stanoví KK ČMMJ s ohledem na termíny konání jiných zkoušek lovecké upotřebitelnosti tak, aby se v době konání MRK a MKP nekonaly žádné jiné soutěže, zkoušky, nebo výstavy. Návrh delegace rozhodčích na MRK a MKP podléhá schválení KK ČMMJ, rozhodčí a čekatele deleguje ČMKJ.

PRÁCE PSA V POLI

Pes musí v poli prokázat, že je platným pomocníkem při lovu, že je schopen zvěř vyhledávat a v případě najetí zvěře ji vystavit a umožnit tak její ulovení. Usmrcenou, postřelenou nebo jinak zraněnou drobnou zvěř musí pes

dohledat a přinést. Součástí polní práce je i přinášení kachny z hluboké vody. Vedle základních dovedností vyžadovaných vyhláškou musí pes prokázat, že je poslušný, ovladatelný a schopný pracovat v kolektivu dalších psů. Dále při zkouškách prokazuje i své vrozené vlohové vlastnosti, pro které je dlouhodobě šlechtěn.

PRÁCE PSA V LESE

Pes musí v lese prokázat, že je schopen zvěř vyhledávat a v případě, že se zvěř v jím prohledávaném terénu nachází, je schopen ji vypracovat tak, aby umožnil její ulovení. Usmrčenou, postřelenou nebo jinak zraněnou drobnou zvěř musí pes dohledat a přinést a dále spárkatou zvěř dosledovat. Zároveň prokazuje svoji schopnost dohledat a přinést lišku, kterou přináší i přes překážky.

PRÁCE PSA VE VODĚ

Pes musí prokázat, že se nebojí vody, umí dobře plavat, že vodní pernatou zvěř je schopen na vodních plochách a v přírodních krytech u vody vyhledávat, a umožnit tak její ulovení. Usmrčenou, postřelenou nebo jinak zraněnou vodní zvěř musí ve vodě a přilehlých krytech dohledat a přinést.

Zkouší se na vodních plochách (rybnících, jezerech atd.) v přírodních podmínkách (vybetonované nádrže nejsou vhodné, ale nejsou vyloučené). Vodní plocha musí mít dostatečnou šířku a hloubku, aby pes mohl prokázat, že umí dobře plavat. Při vodní práci se použije divoká kachna nebo lyska, popřípadě domácí kachna velikostí a zbarvením podobná divoké.

Při klubových všestranných zkouškách a MKP se zadáním čekatelství titulu CACIT musí pes přijít do styku se živou kachnou a prokázat práci na živé kachně. Ohař, který práci na živé kachně neprokáže, nemůže získat čekatelství titulu CACIT a Res. CACIT. U této disciplíny se v tabulce uvede „Pracoval na živé kachně“. Pokud práci na živé kachně neprokáže, může mu být udělen pouze titul CACT a Res. CACT.

Při disciplíně přinášení kachny z hluboké vody musí rozhodčí po každém třetím psu použít čerstvou kachnu. Psi, kteří zvěř prokazatelně načínají nebo příliš tvrdým skusem poškozují anebo hrobaří, na všech zkouškách lovecké upotřebitelnosti obdrží z přinášení známku 0 a na zkouškách neobstojí. Načínání zvěře a hrobaření uvedou rozhodčí v soudcovské tabulce.

V dále uvedených soudcovských tabulkách jsou uvedeny disciplíny zkoušek, které se při jednotlivých zkouškách přezkušují.

JEDNOTLIVÉ DISCIPLÍNY ZKOUŠEK:

NOS

Při posuzování nosu je třeba si všimnout, na jakou vzdálenost pes navětrá zvěř, rychlosti při hledání, větru (jeho síly a směru), vlhkosti a teploty vzduchu, druhu půdy, porostu, druhu zvěře a délky hledání (času). Pes nemusí zvěř vystavit hned, může jít po jejím pachu a potom ji vystavit na kratší vzdálenost. Vzdálenost je třeba posuzovat vždy od prvního navětrání a ne od vystavování. Je třeba přihlížet k tomu, že se pes při práci s bažantí zvěří k ní přiblíží na kratší vzdálenost, než ji pevně vystaví. Jemnost nosu se posuzuje během celých zkoušek. Na VZ, soutěžích a memoriálech je nos v tabulkách zařazen u polních disciplín. Rozhodčí posuzující lesní a vodní disciplíny mají právo toto ohodnocení ovlivnit při nedostatcích v kvalitě nosu. Přecházení zajíců v poli ještě nemusí být známkou špatného nosu.

Jelikož i LZ kvalifikují psa v určitých případech jako lovecky upotřebitelného, je třeba i na těchto zkouškách hodnotit také kvalitu nosu. Poznatky o kvalitě nosu si rozhodčí ověřují během celých zkoušek. Je to možné, především při slídění nebo dohledávce.

Chyby: navětrání zvěře na kratší vzdálenost při příznivém větru, soustavné vystavování dýchánek a míst, kde se zvěř zdržovala.

SPOLEČNÝ HON

Časový limit: 10 -15 minut

Při této disciplíně musí pes ukázat, že je platným pomocníkem při lovu drobné zvěře na společných honech.

Vytvoří se skupina 2 - 4 psů, kteří nastoupí na vzdálenost přibližně 50 až 80 kroků jeden od druhého. V přehledném terénu, kde má rozhodčí o psech přehled, lze za dodržení výše uvedených vzdáleností vyzkoušet všechny psy ve skupině (nejvýše 6 psů). Mezi vůdce se rozestaví rozhodčí. Zkouší se podle

možnosti ve vyšším porostu, za stejných podmínek pro celou skupinu. Rozhodčí musí zabezpečit, aby postupně byli vyzkoušeni všichni psi.

Při společném honu pes může pracovat volně před svým vůdcem nejvýše do vzdálenosti účinného brokového dostřelu nebo může být veden volně u levé nohy anebo na řemeni. Na VZ musí všichni psi začít pracovat při společném honu volně před vůdci. Tiché usměrňování vůdcem se nepovažuje za chybu.

Při společném honu přikáže rozhodčí vůdcům, aby každý alespoň čtyřikrát vystřelil, a to i tehdy, není-li tam zvěř. Všichni vůdci jsou povinni střílet na zvěř, která vyletí nebo vyběhne, ať ji volně hledající pes vystaví nebo ne.

Při zkoušení této disciplíny na PZ by měl být střelen alespoň 1 kus (druh) zvěře před každým psem. Je-li v daných podmínkách méně zvěře, měl by se střelit alespoň 1 kus (druh) zvěře v každé skupině.

Při zkoušení této disciplíny na VZ a memoriálech by měl každý vůdce nebo přidělený střelec před zkoušeným psem ulovit alespoň jeden kus pernaté nebo srstnaté zvěře, druhý se pohodí psovi po skončení disciplíny, aby pes prokázal, že přináší čerstvě střelenou zvěř.

Ihned po ulovení kusu zvěře rozhodčí přeruší společný hon a pohodí ulovený kus všem zkoušeným psům ve skupině a vyzkouší přinášení teplé, čerstvě střelené zvěře.

Pes, který pracuje volně před svým vůdcem nebo volně u levé nohy vůdce, má jím střelenou zvěř dohledat, přinést a odevzdat. Stejně musí pracovat pes vedený na řemeni, kterého musí vůdce před dohledáváním vypustit.

Na rozkaz rozhodčího musí pes dohledat a přinést zvěř střelenou kterýmkoliv účastníkem společného honu. Když vystaví pes zvěř při společném honu, rozhodčí to musí vzít v úvahu, rovněž jako ostatní výkony psa, např. postupování, klid před zvěří apod.

Na PZ může vést vůdce psa na řemeni je však hodnocen nejvýše známkou 1 nebo vést psa volně u nohy je však hodnocen nejvýše známkou 2.

Psi pracující volně před vůdcem, kteří ruší práci ostatních psů nebo jinak narušují průběh společného honu, musí jejich vůdci na příkaz rozhodčího uvázat na řemen a dále jsou hodnoceni jako psi vedení na řemeni.

Agresivní jedinci, kteří nenechají ostatní psy přinášet zvěř a napadají je, nebo psi pracující na VZ u nohy jsou hodnoceni známkou 0 a na zkouškách neobstojí.

Chyby: Nesystematické hledání v přiděleném prostoru, hledání jen v těsné blízkosti vůdce, jednostranné prohledávání přiděleného prostoru, pohyb psa pouze dopředu od vůdce a zpět k vůdci, daleké hledání, zabíhání za vůdce, zabíhání před sousední vůdce, špatná ovladatelnost – příliš časté a hlasité usměrňování psa, práce s nízkým nosem, rušení práce sousedních psů.

Psu, před kterým byla ulovena zvěř, se k výsledné známce uvede dodatek „UZ“ (ulovení zvěře).

VROZENÁ CHUŤ K PRÁCI

Hodnotí se na ZV. Po celý čas hledání se posuzuje ochota, s jakou se pes snaží vyhledat a vystavit zvěř. Nejlépe se hodnotí pes, který za těžkých povětrnostních podmínek vytrvale s chutí hledá zvěř. Z celkového chování psa je vidět, že pracuje s vrozenou chutí a radostí.

Chyby: malý zájem o práci, stále povzbuzování, nepřesvědčivé plnění rozkazů.

ZÁJEM O STOPU ZVĚŘE

Při posuzování vrozených vlastností psa by se měla prověřit i vloha ke sledování stopy živé (zdravé) zvěře, která je u různých plemen různě vyjádřena. Tuto vlastnost hodnotíme na zkouškách vloh (ZV). Když pes během hledání narazí na čerstvou stopu unikající srstnaté nebo pernaté zvěře, kterou před tím neviděl. Pes by měl o její sledování projevit zájem. Stopu může podle charakteristiky plemen sledovat vysokým nosem nebo u některých plemen je žádoucí, aby tuto stopu sledoval nízkým nosem. Není vyžadováno, aby pes sledoval stopu s nízkým nosem, ale musí být se stopní dráhou prokazatelně v kontaktu.

Hlasité sledování stopy se zaznamenává do soudcovské tabulky i v průkazu původu. Nemá-li pes příležitost sledovat stopu zvěře během hledání, v takovém případě rozhodčí vyzve vůdce, aby psa uvedl na čerstvou stopu zvěře, kterou rozhodčí předtím sám našel.

Známku 4 dostane pes, který spontánně projeví zájem o stopu, dobře jí sleduje i třeba několik stovek metrů, ale pak se sám vrátí k vůdci (drobné povely lze tolerovat) a pokračuje v práci nebo se nechá uvázat (byl-li uveden na stopu, kterou před tím rozhodčí sám našel).

Známku 3 dostane pes, který sice stopu sleduje, ale s menší jistotou a je třeba více povelů ke sledování stopy.

Známku 2 dostane pes, který sleduje stopu jen krátce nebo s malým zájmem s nutností trvalé podpory vůdce, nebo pes, který často bloudí (ztrácí stopu a obtížně ji opět nachází).

Známku 1 obdrží pes, který projevuje malý zájem o stopu, sleduje jí několik metrů a pak jí opouští i přes podporu vůdce.

Chyby: nezájem nebo malý zájem o čerstvou stopu živé zvěře (nutno přihlídnout k charakteristice jednotlivých plemen), anebo pouze sledování stop živé zvěře nad povolený časový limit 10 minut (pokud jde ohař za zvěří a to i po stopě, měl by se do 10ti minut vrátit).

HLEDÁNÍ

Časový limit: 15 – 20 minut

Všichni psi se musí zkusit v přibližně stejných krytinách a podmínkách.

Rozhodčí při těchto disciplínách bere v úvahu povětrnostní vlivy (teplota, vlhkost vzduchu a krytiny) a členitost terénu.

Nepřijde-li pes v časovém limitu na zvěř a neprokázal-li vystavování a postupování ani při společném honu, hledání psa se přerušuje alespoň na 30 minut a pes se znovu vypustí k hledání v náhradním prostoru. Znovu hledá nejdéle 20 minut, pak se hledání ukončí a pes je hodnocen podle předvedeného výkonu.

Rozhodčí může disciplínu ukončit před vypršením časového limitu, když má pes při hledání malý zájem terén prohledávat a vyhledávat zvěř nebo naopak pes hledá nesystematicky, daleko před vůdcem (loví si sám pro sebe, není v kontaktu s vůdcem).

a) Systém

Pes má hledat vysokým nosem a využívat dobrý vítr tak, aby nepřešel žádnou zvěř, která by mohla být ukryta v prohledávaném prostoru. Pes postupuje při hledání proti větru a při příčném hledání „krájí“ vítr. Ideální je hledání do stran, ne příliš dopředu, otočky (změny směru) provádí pes zpravidla proti větru, při ZV a PZ se občasné otočky po větru nepovažují za chybu. Pes musí rozsah hledání přizpůsobit krytině a členitosti terénu, aby byl v neustálém kontaktu s vůdcem. Pes má projevit samostatnost v práci, musí však reagovat na pokyny vůdce a dát se jím usměrňovat.

Chyby: nesystematické hledání, obíhání vůdce, hledání v blízkosti vůdce, hledání zrakem, daleké hledání před vůdcem, vzdalování se z vlivu vůdce, opakované otáčky psa po větru, časté a hlasité povely vůdce.

b) Rychlost

Pes má hledat cvalem, plemena ohařů uvedená v příloze č. 1 hledají klusem nebo je přípustné přecházení z cvalu do klusu a naopak. Při ověřování zapachovaných míst (např. stopy, lože, dýchánky) může pes v tempu hledání zvolnit, případně se i krátce zastavit. Po krátkém ověření musí pokračovat v hledání. Hledání musí být rychlé a systematické, po celou dobu hledání má být rychlost stabilní.

Chyby: pomalý pohyb, přecházení do klusu u plemen hledajících cvalem, časté ověřování pachů na VZ a soutěžích.

c) Vytrvalost

Pes má po celou dobu hledání udržovat pokud možno stejnou rychlost pohybu, nesmí umdlévat a výrazně zvolňovat s ubíhajícím časem, má neustále projevovat úsilí vyhledat zvěř a vnímat pokyny a povely vůdce.

Chyby: nerozložení sil, umdlévání, ztráta zájmu vyhledat zvěř.

Psu, před kterým byla ulovena zvěř, se k výsledné známce uvede dodatek „UZ“ (ulovení zvěře).

VYSTAVOVÁNÍ

Navěští-li pes zvěř, musí ji vystavit. Navěští-li ji na větší vzdálenost, může se k ní přiblížit (přistoupit) a potom ji pevně vystavit. Vystavování musí být pokud možno pevné. Stopu a dýchánek má jen naznačit. Vystavuje-li dýchánky a stopy na ZV či PZ nepokládá se to za chybu. Aby ohař mohl být z vystavování hodnocen, musí vystavování prokázat na divoké zvěři a pokud zvěř není, musí být do prostoru zkoušek volně vypuštěna vospělá, neporaněná pernatá zvěř, aby mohl disciplínu splnit. Zásadně není přípustné hodnotit psa, pokud pes vystavování neprokázal.

Chyby: vystavování míst bez zvěře (balamucení = vystavení na třech různých místech, ve třech různých směrech bez prokázání zvěře), zapírání zvěře, krátkodobé vystavování a návrat k vůdci. Opakované zapírání vylučuje psa z dalšího zkoušení. Nevystavuje-li v poli při ZV a PZ srstnatou zvěř, umožní se mu vystavení zvěře pernaté. Nevystavuje-li v poli pernatou zvěř, i když k tomu měl možnost, je hodnocen známkou 0.

POSTUPOVÁNÍ

Vystaví-li pes zvěř na větší vzdálenost, může před vůdcem volně postupovat do její blízkosti (přistupovat ke zvěři), aniž ji vyrazí. Není chybou, dostane-li pes k postupování tichý povel.

Ubíhá-li pernatá zvěř před psem, musí za ní postupovat tak, aby s ní byl ve stálém kontaktu horním nosem, případně ji může ustálit.

Ustalování je situace, kdy zvěř, která je psem před tím vystavena, zvolna odchází nebo odbíhá a pes jí po jejím obejití nebo oběhnutí snaží v odchodu zamezit, případně vrátit směrem k vůdci. Jedná se o vynikající vrozenou vlastnost a zapisuje se do průkazu původu psa.

Chyby: příliš rychlé postupování s následným vyražením zvěře, postupování do těsné blízkosti zvěře až tuto vyrazí, nezáměr o postupování ani po opětovaných povelích vůdce. Nepřípustné je psa k postupování strkat, táhnout. Pes, který odmítá postupovat, může být hodnocen až známkou 0. Výjimkou k nepostupování je pouze vystavení zvěře na velice krátkou vzdálenost.

DOHLEDÁVKA STŘELENÉ A POHOZENÉ PERNATÉ A SRSTNATÉ ZVĚŘE

Časový limit: maximálně 10 minut, kontrolní pes maximálně 5 minut

Tato disciplína má vyzkoušet použitelnost psa v lovecké praxi, tj. zda usmrcenou, postřelenou nebo jiným způsobem poraněnou zvěř pernatou i srstnatou řádně dohledá a vůdci přinese. Jako dohledávka se tato práce hodnotí jen tehdy, dohledá-li pes zvěř nosem, nikoliv zrakem. Disciplíny „Dohledávka čerstvé střelené pernaté a srstnaté zvěře“ a „Dohledávka pohozené pernaté a srstnaté zvěře“ jsou nedílnou součástí disciplíny „Dohledávka střelené a pohozené pernaté a srstnaté zvěře“. Každá disciplína se zkouší samostatně. Aby pes obstál, nesmí obdržet ze žádné disciplíny známku 0. Dosažené výsledky z každé disciplíny se zapisují do soudcovské tabulky poznámkou. Vypočtený průměr pak tvoří výslednou známku z disciplíny „Dohledávka střelené a pohozené pernaté a srstnaté zvěře“.

Při dohledávce nesmí dávat vůdce psovi povel aport nebo přines. Může pouze používat povely „hledej“, „hledej, ztratil“ nebo „hledej ztracenou“. Dá-li vůdce psovi povel aport, nebo přines v okamžiku, kdy pes o dohledávané zvěři ještě neví, je to považováno za chybu.

Za každý povel k přinesení zvěře (do uchopení nebo během přinášení, upustí-li pes přinášenou zvěř) se snižuje známka z přinášení o jeden stupeň. Dá-li vůdce při dohledávce více než 3 povely k přinesení zvěře, obdrží pes z dohledávky známku 0 a na zkouškách neobstál.

Zjistí-li rozhodčí, že pes dohledávanou zvěř navěštil, prokazatelně o ní ví a tuto zapírá, přikáže vůdci, aby dal psovi povel k přinesení zvěře. Přinese-li pes po tomto povelu zvěř, je hodnocen z dohledávky nejvýše známkou 2, po druhém povelu známkou 1.

Nedohledá-li pes střelenou nebo postřelenou zvěř do 10 minut, pošle rozhodčí na tuto práci tzv. kontrolního psa, to je dalšího psa v pořadí. Když už žádný nevyzkoušený pes není, použije předcházejícího psa. Dohledá-li kontrolní pes zvěř do 5 minut, hodnotí se zkoušený pes známkou 0. Kontrolní pes se hodnotí podle podaného výkonu. Nedohledá-li kontrolní pes zvěř do 5 minut, považuje se tato za nedohledatelnou. Na soutěžích a zkouškách, kde se zadává čekatelství CACIT a CACT se kontrolní pes nepoužívá a pes, který střelenou zvěř nedohledá do 10 minut, je hodnocen známkou 0.

Dohledá-li pes postřelenou pernatou zvěř po stopě a přinese ji ze vzdálenosti alespoň 100 kroků, hodnotí se jeho práce jako dohledávka a zároveň jako splněná disciplína „vlečka se zvěří pernatou“.

Dohledá-li pes postřelenou srstnatou zvěř po stopě a přinese ji ze vzdálenosti alespoň 200 kroků v poli, taktéž se jeho práce hodnotí jako dohledávka a zároveň jako splněná disciplína „vlečka se zvěří srstnatou“.

Každému zkoušenému psovi se následně v průběhu zkoušek pohodí 1 kus pernaté a po její dohledávce se následně pohodí 1 kus srstnaté zvěře (rozhodčí může pořadí zvěře změnit). Zvěř pohodí rozhodčí do krytiny vždy tak, aby to vůdce ani pes neviděli. Každý pes musí mít vlastní prostor. Vůdce vypustí psa zásadně proti větru, alespoň 50 kroků od pohozené zvěře a může se psem postupovat. Na pokyn rozhodčího se vůdce zastaví a pes pokračuje v dohledávce. Rozhodčí si zejména všímá, jak pes používá nos, na jakou vzdálenost

zvěř navětrí, s jakou ochotou ji vezme a přinese vůdci. Vůdce může psa usměrňovat tak, aby jej udržel v určeném prostoru, kde se pohozená zvěř nachází.

Při zkoušení disciplíny „Dohledávka pohozené zvěře pernaté a srstnaté” je na rozdíl od disciplíny „Dohledávka střelené zvěře pernaté a srstnaté” použití kontrolního psa nepřipustné.

Nedohledá-li však zkoušený pes pohozenou zvěř do 10 minut, obdrží známku 0 a je z dalšího posuzování vyloučen. V takovém případě je rozhodčí povinen ukázat vůdci, kde v krytině zvěř leží, pokud o to vůdce požádá.

Vystavuje-li pes při dohledávce jinou živou zvěř, může ji vůdce sám zvednout a dále pokračuje v dohledávce podle pokynů rozhodčího. Prodleva způsobená vystavováním psa jiné živé zvěře se však započítává do celkového časového limitu dohledávky.

Časový limit platí od vypuštění psa ke splnění disciplíny „Dohledávka pohozené pernaté a srstnaté zvěře“ do odevzdání zvěře vůdci.

Známku 4 dostane pes, který pohozenou zvěř dohledá a odevzdá do 4 minut.

Známku 3 dostane pes, který pohozenou zvěř dohledá a odevzdá do 6 minut.

Známku 2 dostane pes, který pohozenou zvěř dohledá a odevzdá do 8 minut.

Známku 1 dostane pes, který pohozenou zvěř dohledá a odevzdá do 10 minut.

Tyto časové limity platí pouze pro disciplínu „Dohledávka pohozené pernaté a srstnaté zvěře“. Dohledávka střelené a postřelené pernaté a srstnaté zvěře se hodnotí podle skutečně provedené práce v časovém limitu 10 minut.

Dohledávka je hodnocena od vypuštění psa až po donesení zvěře do dosahu vůdce. Způsob přinesení a odevzdání zvěře se hodnotí poznámkou do disciplíny „Přinášení zvěře“.

VLEČKA SE ZVĚŘÍ PERNATOU A SRSTNATOU

Časový limit: 10 minut

Při praktickém výkonu práva myslivosti je třeba, aby pes přinášel usmrcenou, postřelenou nebo jinak zraněnou drobnou zvěř i z větší vzdálenosti. Proto se na zkouškách zakládá vlečka se zvěří pernatou a srstnatou. Je důležité, jak pes sleduje stopu a s jakou dychtivostí a ochotou přijde ke zvěři, uchopí ji, a co nejrychleji přinese k vůdci.

a) Vlečka se zvěří pernatou

Neměl-li pes při práci v poli (společný hon nebo hledání) možnost vypracovat stopu křídlované pernaté zvěře, založí se mu s čerstvě střelenou nebo usmrcenou bažantí zvěří 150 kroků dlouhá, jednou obloukovitě lomená stopa (vlečka). Vlečený kus zvěře se nechá na konci vlečky. Vlečka má být založena na nízkém porostu a po větru. Vlečky zakládáné v jednom směru od sebe musí být vzdáleny nejméně 100 kroků, a to po celou dráhu vlečky. Zakládání vlečky nesmí pes vidět. Zvěř na založení vlečky musí být vyspělá a nezávadná. Vlečený kus zvěře se ponechá přesně na konci stopní dráhy. Zásadně je nepřipustné odložit ji stranou stopy nebo ji nějak ukryt. Rozhodčí, který vlečku zakládá, po jejím založení odejde v přímém směru nejméně 50 kroků a tam se ukryje.

Na vyzvání druhého rozhodčího přiloží vůdce psa na nástřel označený peřím. Nejvýše 20 kroků od nástřelu může být pes veden na vodítku nebo na šňůře a potom je volně vypuštěn. Vůdce nesmí pokračovat z místa, ze kterého poslal psa pro zvěř, ve směru dalšího pokračování vlečky. Pokud tak učiní, snižuje se výsledná známka minimálně o jeden stupeň. Může se však vrátit na místo nástřelu.

Při vypouštění může pes dostat poslední povel k přinesení zvěře a vůdce jej nesmí dalšími povely ovlivňovat. Začne-li pes po prvním nasazení bloudit, může jej vůdce znovu nasadit na stopu. Za nové nasazení na stopu je považováno opětovné přivedení psa na nástřel a jeho vypuštění po stopě a dále všechny povely (hlasité i tiché), které vedou psa k vypracování stopní dráhy.

Vůdce může psa nasadit na stopu nejvýše čtyřikrát, avšak za každé další nasazení nebo každý další povel se snižuje známka o jeden stupeň.

b) Vlečka se zvěří srstnatou

Zkouší a hodnotí se stejným způsobem jako u pernaté zvěře. Rozdíl je pouze v tom, že tato vlečka se zakládá na vzdálenost 300 kroků a je dvakrát obloukovitě lomená. Časový limit zde platí stejně jako u vlečky s pernatou zvěří.

Čas se počítá od vypuštění psa při prvním nasazení do odevzdání zvěře vůdci.

Vlečka se zvěří pernatou a srstnatou v poli - časové limity:

Známku 4 obdrží pes, přinese - li zvěř vůdci do 4 minut včetně a pes nebo vůdce neporuší některé z ustanovení, které ovlivní hodnocení.

Známku 3 obdrží pes, přinese - li zvěř vůdci do 6 minut včetně a pes nebo vůdce neporuší některé z ustanovení, které ovlivní hodnocení.

Známku 2 obdrží pes, přinese - li zvěř vůdci do 8 minut včetně a pes nebo vůdce neporuší některé z ustanovení, které ovlivní hodnocení.

Známku 1 obdrží pes, přinese - li zvěř vůdci do 10 minut včetně a pes nebo vůdce neporuší některé z ustanovení, které ovlivní hodnocení.

Známku 0 obdrží pes, který při přinášení zvěře překročí limit 10 ti minut. Nebo ten pes, jehož vůdce podle ustanovení udělá tolik chyb, že hodnocení poklesne až na známku 0.

Na PZ se obě disciplíny zkouší a hodnotí samostatně, vypočítává se z nich průměr, který je výslednou známkou z této disciplíny. Má-li pes na PZ obstát, musí splnit obě disciplíny.

Vlečka je hodnocena od vypuštění psa z nástřelu až po donesení zvěře do dosahu vůdce. Způsob přinesení a odevzdání zvěře se hodnotí poznámkou do disciplíny „Přinášení zvěře“.

Nepřinese-li pes zvěř ani po čtvrtém nasazení, hodnotí se známkou 0 bez ohledu na čas a je z dalšího posuzování vyloučen.

V případě, že při zkouškách bude pes již vyzkoušen z disciplíny „Vlečka se zvěří pernatou“ nebo „Vlečka se zvěří srstnatou“ a při dalším zkoušení dohledá postřelenou pernatou zvěř na vzdálenost nejméně 100 kroků nebo srstnatou zvěř na vzdálenost 200 kroků, hodnotí se obě dvě disciplíny jednou průměrnou známkou.

Chyby: opakované nasazení, nesledování stopy, překročení časového limitu, časté povely (tiché i hlasité).

PŘINÁŠENÍ ZVĚŘE PERNATÉ, SRSTNATÉ A LIŠKY

Časový limit 10 minut.

Účelem disciplíny přinášení zvěře je vyzkoušet schopnost psa a jeho ochotu k přinášení zvěře. Aby bylo možné tuto schopnost co neobjektivněji posoudit, je zapotřebí získat co nejvíce pomocných známek z přinášení. Známky z přinášení zvěře pernaté (a to i vodní), srstnaté a lišky, včetně poznámek z přinášení na vlečkách, se průměrují a aritmetický průměr je výsledná známka z přinášení zvěře pernaté (a to i vodní), srstnaté a lišky.

Aby pes na zkouškách obstál, nesmí dostat ani jednu 0 z přinášení. Přinášení je součástí disciplíny přinášení lišky přes překážku a přinášení kachny z hluboké vody, při hodnocení těchto disciplín se chyby v přinášení promítají v celkovém hodnocení disciplíny.

Pro hodnocení této disciplíny na PZ by měl být střelen alespoň 1 kus (druh) zvěře před každým psem. Je-li v daných podmínkách méně zvěře, měl by se střílet alespoň 1 kus (druh) zvěře v každé skupině.

Pro hodnocení této disciplíny na VZ a memoriálech by měl každý vůdce nebo přidělený střelec před zkoušeným psem ulovit alespoň jeden kus pernaté nebo srstnaté zvěře.

K disciplíně přinášení zvěře se pes vypouští s povelům k přinesení. Za každý další povel k přinesení se snižuje známka o jeden stupeň. Vidí-li pes po výstřelu zvěř padat, může ji bez povelu přinést a nepovažuje se to za chybu. Musí zvěř rychle uchopit do plné mordy, bez těžkostí přinést, posadit se před vůdce a až na jeho rozkaz pustit. Tichý povel k usednutí může dát vůdce pouze na PZ.

Rozhodčí se musí přesvědčit, zda pes drží zvěř pevně, nemačká a nepouští ji předčasně bez rozkazu.

Při hodnocení musí rozhodčí brát v úvahu: počasí, únavu psa, vzdálenost, ze které musel pes zvěř přinést a podobně.

Dostane-li pes na PZ k přinesení zvěře více než čtyři povely, může obdržet za tento výkon nejvýše známku 1. Zvěř však musí přinést do 10 ti minut. To neplatí při posuzování disciplíny dohledávka střelené a pohožené pernaté a srstnaté zvěře, kdy nelze dát více jak 3 povely k přinesení.

U psa, který prokazatelně o zvěři ví (ověří, poponese) nebo tuto prokazatelně zapírá, má rozhodčí právo přikázat vůdci, aby dal povel k přinesení. Donese-li pes zvěř po prvním povelu, může být hodnocen nejvýše známkou 2, při dalším povelu získává pes známku 1.

Při přinášení pernaté zvěře držení jen za peří, u srstnaté za běhy nebo srst může pes obdržet na PZ nejvýše známku 2, na VZ a memoriálech jen známku 1.

Chyby: neochotné uchopení zvěře, mačkání, pohrávání a pohazování, vypuštění zvěře před vůdcem při odevzdání, časté pokládání zvěře, opakování povelů k přinesení (každý další povel snižuje známku o jeden stupeň).

KLID PŘED ZVĚŘÍ PERNATOU

Vyletí-li před psem pernatá zvěř nebo uvidí-li pes pernatou zvěř, musí pes zůstat klidný a počkat na povely vůdce.

Náhodné chycení jednoho kusu pernaté zvěře nevylučuje psa z dalšího posuzování jen na ZV. Na těchto zkouškách může být však pes za chycení pernaté zvěře klasifikován z této disciplíny nejvýše známkou 2. Na ostatních druzích zkoušek je to nepřípustné a chycení pernaté zvěře vylučuje psa z dalšího posuzování, není-li dále stanoveno jinak.

Pokud se pes zkouší na uměle odchované zvěři, kterou chytí, může být na všech zkouškách (kromě ZV) hodnocen nejvýše známkou 1.

Při každém chycení pernaté zvěře se rozhodčí musí přesvědčit, že psem chycená zvěř není poraněná (postřelená, naražená od dopravních prostředků), nemocná, nebo že nemá na sobě krvácející odřeniny nebo poranění. Všechny tyto skutečnosti spolu s výkonem psa musí vzít rozhodčí v úvahu při hodnocení psa.

Nedá-li se pes při soustavném prohánění vzlétnuté zvěře odvolat, vylučuje se ze zkoušek.

Známku 4 - obdrží pes, který je po vzlétnutí pernaté zvěře vždy zcela klidný, nemá snahu pernatou zvěř pronásledovat, zcela klidně počká na další povely nebo příchodu vůdce, případně sám pokračuje v práci.

Tichý povel k podpoře klidu před pernatou zvěří nesnižuje hodnocení jen v tom případě, že pes je zcela klidný.

Známku 3 - dostane pes, který po vzlétnutí zvěře sice udělá pohyb vpřed, ale bez povelu a sám zůstane klidný.

Známku 2 - dostane pes, který po vzlétnutí pernaté zvěře jde za zvěří vpřed nebo zaskočí a musí být zastaven povelům vůdce a tohoto povelu ihned uposlechne. Dále je možno známkou 2 hodnotit psa na ZV (kde není zadáváno čekatelství titulu CACT), který 1x náhodně chytí neporaněnou pernatou zvěř.

Známku 1 - dostane pes, který 1x prožene vyvstalou pernatou zvěř, nereaguje na povely vůdce, ale vrátí se k vůdci do 3 minut. Dále je možné známkou 1 hodnotit psa na PZ, kde není zadáván titul CACT, za náhodné chycení 1 kusu neporaněné pernaté zvěře. Nejvýše známku 1 obdrží také pes, který uloví 1x kus uměle odchované, vypuštěné zvěře.

Známku 0 - dostane pes v následujících případech:

- opakovaně prohání vyvstalou pernatou zvěř nebo se vrátí po časovém limitu 3 minut.

- na ZV, PZ bez zadání čekatelství titulu CACT chytí více jak jeden kus neporaněné pernaté zvěře.

- na ZV, PZ se zadáním čekatelství titulu CACT, na VZ, soutěžích a memoriálech se zadáním čekatelství titulů CACT a CACIT chytí kus neporaněné pernaté zvěře.

Nepřijde-li pes do styku se zvěří pernatou, hodnotí se známkou 3.

Prokáže-li pes při zkouškách klidy opakovaně, avšak s rozdílným hodnocením, započítává se nejhorší známka.

KLID PŘED ZVĚŘÍ SRSTNATOU

Vyvstane-li před psem srstnatá zvěř nebo uvidí-li pes srstnatou zvěř, musí zůstat klidný a počkat na povely vůdce. Aby vůdce utvrdil jeho klid, může mu dávat tiché povely.

Známku 4 - obdrží pes, který je po vyběhnutí srstnaté zvěře vždy zcela klidný, nemá snahu zvěř pronásledovat, zcela klidně počká na další povely nebo příchodu vůdce, případně sám pokračuje v práci.

Tichý povel k podpoře klidu před srstnatou zvěří nesnižuje hodnocení jen v tom případě, že pes je zcela klidný po vyběhnutí srstnaté zvěře.

Známku 3 - dostane pes, který sice po vyběhnutí srstnaté zvěře začne tuto pronásledovat, ale na rozkaz vůdce se ihned vrátí, nebo si na rozkaz lehne.

Známku 2 - dostane pes, který po vyběhnutí srstnaté zvěře začne tuto pronásledovat, na rozkaz vůdce se ihned nevrátí nebo si nelehne a k udržení klidu před zvěří srstnatou je třeba více povelů. Hodnocení známkou 2 obdrží i pes, který na ZV, PZ, kde není zadáván titul CACT nebo LZ chytí jednoho králíka nebo zajíce, který není poraněný.

Známku 1 - dostane pes, který 1x prožene vyvstalou srstnatou zvěř, nereaguje na povely vůdce, zvěř pronásleduje do vzdálenosti 200-300 kroků, pak se vrátí zpět k vůdci do 5 minut (na ZV, PZ, VZ, soutěže a memoriály se zadáním čekatelství titulu CACT) nebo do 10 minut na ZV a PZ bez zadání čekatelství titulu CACT.

Známku 0 - dostane pes v následujících případech:

- opakovaně prohání vyvstalou srstnatou zvěř (více jak 1x) na ZV, PZ se zadáním čekatelství titulu CACT, VZ, soutěžích a memoriálech se zadáním čekatelství titulu CACT nebo se vrátí po časovém limitu 5 minut.
- na PZ se zadáním čekatelství titulu CACT, VZ, soutěžích a memoriálech se zadáním čekatelství titulů CACT a CACIT chytí jeden kus neporaněné zvěře srstnaté (zajíc, králík).
- na VZ, soutěžích a memoriálech se zadáním čekatelství titulu CACIT je prohánění srstnaté zvěře vždy hodnoceno známkou 0 a pes je ze zkoušek vyloučen, není-li stanoveno jinak (viz možnost pokračovat v MRK a MKP).

Nepřijde-li pes do styku se zvěří srstnatou, hodnotí se známkou 3.

Prokáže-li pes při zkouškách klidu opakovaně, avšak s rozdílným hodnocením, započítává se nejhorší známka.

CHOVÁNÍ PO VÝSTŘELU

Na ZV je vůdce povinen na rozkaz rozhodčího vystřelit v době, kdy pes neviděl žádnou zvěř a rovněž tehdy, zvedne-li se před psem vystavovaná zvěř. Po výstřelu musí pes zůstat klidný, nesmí se výstřelu bát, ani bázlivě pobíhat. Bojí-li se výstřelu nebo se po výstřelu vzdálí a nedá se přivolat, obdrží známku 0 a vylučuje se z dalšího posuzování (tento důvod se zapisuje do soudcovské tabulky a do přehledu výsledků zkoušek).

Na ostatních druzích zkoušek jsou vůdci povinni na vyvstalou zvěř, kterou pes vystavoval, ihned vystřelit. Na příkaz rozhodčího musí vůdce vystřelit na i vyvstalou zvěř, kterou pes nevystavoval. Má-li být lovena zvěř, nesmí vůdce zvěř úmyslně chybovat. Viděl-li pes zvěř po výstřelu padat, může ji bez povelu přinést, což se nepovažuje za chybu.

Pes, který má strach z výstřelu, to znamená, že od vůdce vystrašeně odběhne, nedá se přivolat, ztratí zájem o další práci, chová se bázlivě a nedůvěřivě nebo nejde ani po pobízení vůdcem od nohy se hodnotí známkou 0.

Chyby: bázlivost a splašenost po výstřelu, zaskakování za zvěří po výstřelu. Pes, který zůstane po výstřelu u nohy svého vůdce a ani na jeho rozkaz nechce zvěř hledat, musí být ze zkoušek vyloučen.

POSLUŠNOST

Poslušnost a ovladatelnost jsou základní disciplíny při předvádění psa. Pes musí ochotně a okamžitě uposlechnout a vykonat každý hlasitý nebo jiný rozkaz svého vedoucího. Aby utvrdil vůdce psa v klidu před zvěří nebo po výstřelu, může používat tiché, ale ne moc časté povely. Nereaguje-li pes ihned na povel svého pána, považuje se to za chybu v poslušnosti.

Pes, který z jakýchkoli příčin neuposlechne svého vůdce a nedá se připoutat na vodítko, vylučuje se z dalšího posuzování. Když se vzdálí z vlivu svého vůdce a do 10 minut se nevrátí, vylučuje se rovněž ze zkoušek.

Poslušnost se posuzuje během celých zkoušek u všech disciplín. Psu se započítává nejhorší známka dosažená během celých zkoušek.

Na VZ, soutěžích a memoriálech je poslušnost v tabulkách zařazena u polních disciplín. Rozhodčí posuzující lesní a vodní disciplíny mají právo toto ohodnocení ovlivnit při prohrách v poslušnosti.

Chyby: časté opakování povelů a jejich neochotné plnění.

VODĚNÍ NA ŘEMENI

Pes má jít klidně při levé noze vůdce, nemá ho předbíhat ani za ním zaostávat. Při spatření zvěře nebo při střelbě se nesmí na řemeni cukat. Disciplína se zkouší během celých zkoušek (ZV a PZ), ve chvílích, je-li pes veden na volně visícím řemeni, a to i tehdy, když vůdce neví, že ho rozhodčí pozorují.

Na LZ, VZ a memoriálech se vodění na řemeni zkouší v lese v tyčovině převážně při drobných disciplínách. Psi musí být zkoušeni jednotlivě. Rozhodčí sleduje vůdce se psem po celé délce trasy.

Vůdce vede psa upoutaného na loveckém vodítku neseném přes rameno nebo na přes rameno zavěšeném svinutém barvářském řemeni. Pes nesmí vůdci při chůzi překážet nebo jej zdržovat. Pes musí jít klidně vedle nohy vůdce nebo těsně za svým vůdcem, nemá ho předbíhat ani se nechat táhnout. Nemá se zaplétat do keřů, ani zachytávat za stromy. Vůdce projde kolem několika keřů nebo stromů těsně, aby dokázal, jak pes zvládá vodění. Tahá-li pes svého vůdce, zachytává-li za stromy nebo keře nebo ho správně nenásleduje, obdrží za každou chybu o jeden stupeň sníženou známku. Během zkoušky vůdce nesmí držet vodítko v ruce, usměrňovat pohyb psa a dávat mu žádné povely.

PŘINÁŠENÍ LIŠKY PŘES PŘEKÁŽKU

Časový limit: 3 minuty

Účelem této disciplíny je zjistit, jak je pes vycvičen a schopen překonávat výškové nebo hloubkové překážky s liškou v mordě. Zkouší se jako první disciplína při práci v lese a psi na tuto disciplínu nastupují v pořadí, jaké si vylosovali při prvním losování, s výjimkou druhého dne VZ, kdy ji již neabsolvují ti, kteří první den v poli neuspěli.

Na vhodném místě v lese se zřídí umělá překážka podle připojeného nákresu na str. 65. Přibližně čtvercová ohrádka se zhotoví nejlépe ze smrčí. Každá ze stran je 4 m dlouhá a ze tří stran ohrazená do výšky 80 cm. Stěny ohrádky musí být vypleteny tak, aby pes nemohl jimi prolézt a aby se při přeskočení neporanil. Zepředu je po celé délce místo stěny 80 cm široký a 60 cm hluboký příkop s kolmými stěnami. Při dešti nebo jiných nepříznivých podmínkách může být v příkopu voda, jinak se tam nenapouští.

Vůdce volně odloží psa (bez vodítka) asi 10 kroků od ohrádky a lišku vhodí do ohrádky. Vůdce nesmí do ohrádky vstoupit! Pokud tak učiní je z dalšího posuzování vyloučen.

Pes musí na rozkaz přeskočit buď ohrádku anebo příkop, bez váhání uchopit lišku a nejkratší cestou po překonání překážky ji musí přinést vůdci. Není rozhodující, zda pes s liškou v mordě přeskočí příkop nebo ohrádku, musí však lišku vůdci správně odevzdat do 3 minut.

Vůdce nesmí opustit místo, ze kterého poslal psa pro lišku. Pokud tak učiní, snižuje se výsledná známka o jeden stupeň. Každý další rozkaz k překonání překážky tam nebo zpět, k uchopení, přinesení nebo odevzdání lišky, snižuje známku o jeden stupeň.

Překonání překážky, uchopení, přinesení a odevzdání lišky se hodnotí společnou známkou.

Disciplínu posuzují nejméně dva rozhodčí. Výsledné hodnocení vyhláší po poradě s rozhodčími vrchní rozhodčí nebo jím pověřený rozhodčí.

Známka 0 se zapíše psovi, který lišku v limitu nepřinese.

Chyby: Delší ověřování, zvedání.

CHOVÁNÍ NA STANOVIŠTI

Časový limit: 10 minut

Tuto disciplínu je třeba co nejvíce přizpůsobit myslivecké praxi, v lese se zkouší jako druhá v pořadí.

Pro zkoušení této disciplíny se vůdci se psy rozestaví asi 50 kroků od sebe, např. jako při obstavené leči. Psi, kteří nejsou právě zkoušeni, se nesmí zdržovat nablízku.

Disciplína se zkouší 10 minut, každý vůdce vždy asi po 2 minutách vystřelí loveckým způsobem, zvěř se však nestřelí.

Při zkoušení této disciplíny má být pes na stanovišti absolutně klidný. Vůdce ho může mít při zkoušení připoutaného na vodítko nebo volně odloženého. Pes na vodítku obdrží vždy o jeden stupeň nižší známku.

Pes nepokojný na stanovišti, kňučící, nervózní, který může zradit přibíhající zvěř, a pes, který uteče z místa odložení nebo vyběhne za zdravou zvěří, se hodnotí známkou 0.

Výsledné hodnocení vyhláší po poradě s rozhodčími vrchní rozhodčí nebo jím pověřený rozhodčí.

Chyby: hlasité projevy psa, neklid, opakované povely k ulehnutí nebo usednutí.

ŠOULAČKA S ODLOŽENÍM

Při šoulačce jde pes volně za vůdcem nebo po jeho boku. Způsob šoulání však musí být zcela přirozený a musí odpovídat myslivecké praxi. Při šoulání nesmí být pes s vůdcem trvale ve fyzickém kontaktu. Pes má vůdce sledovat pozorně, klidně a tiše.

Na zkouškách musí vůdce předem ohlásit způsob postupu psa rozhodčím.

Šoulačka se provádí vždy před nástupem na pobarvenou stopu na lesní cestě, aleji nebo loveckém chodníku směrem od korony, aby psa při práci nic nerušilo. Šoulačka má být dlouhá asi 150 kroků. Asi po 50 krocích vůdce psa tiše a nenápadně odloží, poodejde asi 15 kroků a nenápadným způsobem ho přivolá. Pes musí dojít k vůdci, ne však překotně skokem, ale ve stylu šoulání. Vůdce se psem pokračují v šoulání dalších 50 kroků.

Zde vůdce psa opět odloží a poodejde dalších nejméně asi 35 kroků, kde se na vhodném místě ukryje na 5 minut tak, aby ho pes neviděl. Asi v polovině zkušební doby jednou vystřelí. Po uplynutí 5 minut, které se počítají od okamžiku odložení psa na šoulačce, se vrátí pro psa. Pes musí zůstat na místě, kde byl vůdcem odložen.

Jakékoli nápadnější pokyny vůdce, které odporují myslivecké praxi, jsou při šoulačce nepřipustné a snižují známku z výkonu. Odejde-li po odložení pes z místa do poloviční vzdálenosti mezi vůdcem a místem odložení (přibližuje se k vůdci, nebo zpět ke koruně), snižuje se známka za výkon až na 1. Přejde-li více jak polovinu vzdálenosti k vůdci nebo koruně, je hodnocen jeho výkon známkou 0.

Není při šoulání chyba, když vůdce dá psovi nenápadný pokyn tím, že na něho pootočí hlavu.

Chyby: například hlučné projevy psa v důsledku slabé nervové soustavy, přebíhání z boku na bok, vzdalování se od směru šoulání, stále odkládání a dobíhání, hlasité povely, rychlá chůze, neochota psa k odložení, nevyčkání na místě, kňučení. Chyba je, i pokud vůdce nedodrží stanovené vzdálenosti a časy, avšak vůdce nelze penalizovat pouze proto, že nedodrží přesný počet kroků a odchýlí se o 10 – 15 kroků na celé šoulačce.

PRÁCE NA POBARVENÉ STOPĚ SPÁRKATÉ ZVĚŘE

Časový limit 30 minut

Pobarvená stopní dráha má být dlouhá asi 500 až 550 kroků se dvěma změnami směru. Vzdálenost mezi jednotlivými barvami musí být nejméně 100 kroků v celém průběhu stopní dráhy.

Pobarvená stopa se zakládá tak, že se kape z lahve přes větvičky vsunuté do jejího hrdla nebo z lahve z umělé hmoty se šroubovacím uzávěrem s dírkou. Zakládání pobarvených stop jiným způsobem než uvedeným je nepřipustné. Pro založení jedné pobarvené stopy se použije maximálně 0,3 – 0,5 l veřvové krve nebo barvy jakékoliv spárkaté zvěře (dále jen „barva“). Přimísení trávníku není vyloučeno. Na zkouškách a soutěžích se zadáním čekatelství titulu CACIT se použije 25 ml krve nebo barvy na 100 kroků stopní dráhy. Použitá barva musí být shodná na všech stopních drahách.

Před nástřelem musí být na stromě lístek s číslem pobarvené stopy, na který se zapíše čas založení pobarvené stopy; lístek je podepsán rozhodčím zakládajícím pobarvenou stopu. Pro směr dopředu jsou na stromech připevněny značky, které pomocník před rozhodčím zakládajícím pobarvenou stopu odstraňuje. Značky pro směr dopředu se ponechávají na prvních 20 krocích pro lepší orientaci. Na odvrácené straně stromů musí být nad zemí zřetelně viditelné značky sloužící ke kontrole vypracovávané pobarvené stopy.

Nástřel je označen zřetelnými zálomkami a větším množstvím nakapané barvy. Pobarvené lože je asi v polovině stopní dráhy a je označeno položenými zřetelnými zálomkami a větším množstvím nakapané barvy. Lože se řádně označí pro kontrolu rozhodčích. Kapání barvy se ukončí v místě, kam bude nosiči položena zvěř. Pobarvené stopy se zakládají zásadně od nástřelu po směru vypracování. Na konci mají být stopní dráhy označeny shodným číslem jako na začátku a vyznačeno místo pro položení zvěře. Toto opatření je zárukou, že bude kus položen přesně tam, kde má být. Spárkatá zvěř se nejprve položí na nástřel a odtud se nese k loži, kde se položí na lože (které se založí, jak je uvedeno výše) a dále až na konec dráhy. Nošení celého kusu spárkaté zvěře při zakládání pobarvené stopy může být nahrazeno vlečením spárku z položeného kusu na

konci stopní dráhy, avšak postup musí být při zakládání všech barev na jedné zkoušce stejný. Při použití spárku se kus na nástrel a lože nepokládá. Je vhodné mít vyznačenou spojovací stezku pro přenašeče zvěře.

Spárkatá zvěř položená na konci stopní dráhy musí být řádně zašita. Je nepřijatelné zkoušet psy na pobarvených stopách, kde je dráha vyšlapaná a vůdce ji může zrakem rozpoznat. Sejmuté značky nesmí být poházené po zemi.

Pořadatel si musí zajistit potřebnou spárkatou zvěř a barvu. Je odpovědný za naprosto korektní chování přenašečů zvěře a trubačů čekajících na konci pobarvené stopy, kteří musí být dobře ukryti a chovat se tiše až do ukončení disciplíny. Teprve k předávání úlomku a troubení vyjdou z úkrytu.

Za založení pobarvených stop zodpovídá pořadatel ve spolupráci se sborem rozhodčích, který akci posuzuje.

Pořadí zkoušených psů na umělé pobarvené stopě se losuje ve skupině na uměle pobarvené stopě, vždy až po založení pobarvené stopy. Před konkrétní pobarvenou stopou se vylosuje jen pes, který tuto pobarvenou stopu vypracuje. Je nepřijatelné, aby na pobarvené stopy nastupovali psi podle pořadového čísla, které si při počátečním losování vůdci vylosovali. Losování psa, který vypracuje následující pobarvenou stopu, je provedeno vždy až po té, co předchozí pes práci na předcházející pobarvené stopě ukončí.

Pes se přikládá na pobarvenou stopu na LZ a VZ nejdříve 1 hodinu po jejím založení a nejpozději do 3 hod. Na memoriálech a klubových VZ se zadáním čekatelství titulu CACIT nejdříve za 2 hodiny a nejpozději do 4 hodin po jejím založení.

Pes může pobarvenou stopu vypracovat jako vodič. Chce-li vůdce předvést psa jako hlasiče, oznamovače nebo hlasitého oznamovače, musí tuto okolnost včetně způsobu vypracování disciplíny rozhodčím oznámit bezprostředně po vylosování pořadí na pobarvené stopě.

a) vodič -(na řemeni)

Před započítáním práce na pobarvené stopě připne vůdce psovi barvářský obojek s řemenem minimálně 5 m dlouhým. Potom může psa odložit a prohlédnout si nástrel i několik kroků barvy. Po přiložení psa na nástrel má pes ukázat barvu a pokračovat volným tempem po pobarvené stopě nízkým nosem. V případě bočního větru se může držet podél barvy pod větrem. Má pracovat na plně rozvinutém barvářském řemeni, který drží vůdce po celou dobu práce (s výjimkou přehmátnutí v případě překonávání překážky) v ruce alespoň ve vzdálenosti 5 m od psa. Po celý čas musí být zřejmé, že pes je v barvářském řemeni zalehlý, že sleduje stopu s jistotou. Dojde-li k loži, má ukázat barvu a ve správném směru pokračovat. Není chybou, mine-li pes lože do vzdálenosti povolené k sejití. Rovněž se nepovažuje za chybu, pokud pes ukáže stopy zvěře, které pobarvenou stopu křížovaly, a sám se opraví, vrátí se na pobarvenou stopu a pokračuje po ní. Sejde-li však z pobarvené stopy a vůdce to nezpozoruje, musí alespoň jeden rozhodčí postupovat za ním a po asi 30 krocích ho zatroubením upozorní na nutnou opravu. Potom jsou vůdce a pes vráceni do místa, kde sešli z pobarvené stopy a rozhodčím navedeni ve směru pokračování. Za každou takovou opravu se snižuje známka o jeden stupeň.

Ohlíží-li se vůdce, aby zjistil správný směr stopy podle značek, musí jej rozhodčí napomenout a za každé napomenutí se snižuje známka o jeden stupeň. Příliš překotné, jen těžko zbrzditelné tempo, při kterém pes často zbíhal ze stopy, je známkou nepřilíceně dobré spolupráce psa s vůdcem a snižuje známku o jeden stupeň. Rovněž tak se snižuje známka za nedostatečně rozvinutý řemen a malý zájem o stopu.

Není chybou, táhne-li pes na konci barvy s vysokým nosem ke zvěři. Jestliže pes mine kus položený na konci pobarvené stopy a vůdce to nezpozoruje, po 30 krocích rozhodčí zatroubením vůdce zastaví a vůdci oznámí, že pes disciplínu nesplnil a obdrží známku 0.

Chyby: pracuje-li pes nezalehlý v řemeni, bloudí, sleduje-li stopy zdravé zvěře, stále je ho potřeba pobízet, pracuje-li nervózně a rychle, nezáměrně o správnou stopu a zvláště její dokončení.

b) hlasič

Až k loži pracuje a je hodnocen pes jako vodič. Mine-li pes lože do vzdálenosti povolené k sejití, zastaví rozhodčí vůdce a vrátí jej k loži. U lože vůdce psa na pokyn rozhodčího vypustí a zůstane stát na místě s rozhodčími. Pes musí samostatně najít kus a do 5 minut u něho začít hlásit, aby mohl být hodnocen známkou 4. Hlášení musí trvat až do příchodu vůdce, vůdce na pokyn rozhodčího postupuje ve směru hlášení

psa a pouze během hlášení. Pes se nesmí žádným způsobem povzbuzovat nebo nutit hlásit. Není závadou, jsou-li v hlášení krátké odmlky.

Odejde-li vůdce od lože k hlásícímu psovi a ten pak hlásit přestane nebo nehlásí u zvěře anebo od ní odejde, je pes hodnocen známkou 0.

Chyby: bloudění, sledování stop zdravé zvěře, nevýrazné hlášení, opožděné hlášení, hlášení s dlouhými odmlkami, nehlášení, opuštění zvěře, nezájem o práci a zvláště o její dokončení

c/ oznamovač, včetně hlasitého oznamovače

Až k loži pracuje a je hodnocen pes jako vodič. Mine-li pes lože do vzdálenosti povolené k sejití, zastaví rozhodčí vůdce a vrátí jej k loži. U lože vůdce psa na pokyn rozhodčího vypustí a zůstane stát na místě s rozhodčím, který oznámí zahájení dosledu (dříve domluveným způsobem) rozhodčímu na konci stopní dráhy (např. troubením, mobilním telefonem, vysílačkou atd.). Povel signálkou dá rozhodčí tak, aby nerušil výkon psa.

Pes přijde ke kusu, zvěř si ověří a vrátí se pro vůdce, který čeká na místě vypuštění. Po příchodu k vůdci musí mu pes naučeným, předem nahlášeným způsobem oznámit, že zvěř našel a snažit se vůdce volně bez pobízení ke zvěři dovést. Pes se musí pro vůdce vrátit do 5 minut od vypuštění. Rozhodčí ukrytý na konci pobarvené stopy sleduje, zda si pes zvěř na konci ověřil, ověření zvěře neoznamuje. Rozhodčí, který zůstal s vůdcem u lože, při navracení psa k vůdci sleduje, zda pes pracuje předem nahlášeným způsobem, a následně pokračuje za vůdcem ke kusu.

Není-li si vůdce jistý podle způsobu oznamování nebo projevu psa, zda pes spárkatou zvěř na konci stopní dráhy našel, může jej do 10 minut přivolat, přičemž čas se počítá od vypuštění psa od lože. Dále pes pracuje jako vodič s tím, že se známka sníží o jeden stupeň.

Chyby: Nejisté vedení ke zvěři. Neoznámí-li nalezenou zvěř vůdci způsobem, který vůdce rozhodčím předem ohlásil, nemůže se práce hodnotit jako práce oznamovače.

Obecně k hodnocení a chybám na pobarvené stopě:

Při hodnocení práce prováděné dle bodu b) a c) se dvojice rozhodčích rozdělí tak, že jeden rozhodčí postupuje za vůdcem a druhý je ukryt tak, aby mohl sledovat chování psa u kusu. Na ohodnocení práce se musí rozhodčí dohodnout.

Jako oznamovač (včetně hlasitého) a hlasič může být pes vypuštěn nejvýše 2x. Čas 10 minut se však počítá od prvního vypuštění. Zámka za druhé vypuštění se nesnižuje.

Selže-li pes jako hlasič, oznamovač nebo hlasitý oznamovač a podaří-li se ho vůdci do 10 minut přivolat, může dokončit práci jako vodič. Jako vodič je hodnocen a známka za výkon se mu sníží o jeden stupeň, pracoval-li jako vodič bezchybně. Jinak se přihlíží k dříve provedeným chybám. Nepodaří-li se vůdci do 10 minut psa přivolat, posuzování se ukončí a pes obdrží známku 0.

Nahlásí-li rozhodčí, který je na konci pobarvené stopní dráhy, že pes u kusu nebyl, a přesto vůdce jej jako oznamovače, nebo hlasitého oznamovače využil a ten jej ke kusu úspěšně dovedl, bude hodnocen snížením známky o dva stupně.

Pokud pes odnese kus dál jak dvacet kroků, snižuje se známka o jeden stupeň. Pokud pes odnese kus za poloviční vzdálenost mezi ložem a koncem pobarvené stopy, tam kus odloží a dále by prováděl oznámení, tato práce se hodnotí nejvýše známkou 2, přičemž se přihlíží k předchozím chybám. Pokud pes přinese kus k vůdci, hodnotí se jako vodič známkou 3 s přihlédnutím k předchozím chybám.

Rozhodčí by měli postupovat 15 – 20 kroků za vůdcem psa. U dosledovaného kusu rozhodčí posoudí, zda pes nenačiná. Škubání srsti a cloumání kusem není na závadu. Načne-li pes prokazatelně zvěř, je ze zkoušek vyloučen.

Za úspěšný dosled předají rozhodčí vůdci úlomek. Při tomto aktu je vhodný i trubač. Práce psa nesmí být rušena korunou ani rozhodčími.

Pokud nedojde pes s vůdcem ke zvěři do celkové doby 30 minut od uvedení na pobarvenou stopu je hodnocen známkou 0. Čas se počítá od prvního uvedení na pobarvenou stopu.

VLEČKA S LIŠKOU V LESE

Časový limit: 10 minut

Vlečka s liškou se zakládá tažením lišky v lesním porostu nebo na lesních pasekách s dvěma oblouky na vzdálenost 300 kroků. Protože jsou stopní dráhy předem vyznačené, nemůže být v lese striktně dodržen požadavek zakládat vlečku po větru. Vzdálenost mezi všemi stopními drahami (vlečkami) v jednom směru je nejméně 100 kroků a to v celé délce stopní dráhy. Zvěř k založení vlečky musí být vyspělá a nezávadná. Vlečku zakládá rozhodčí a účast další jedné je osoby možná pouze na požádání vůdce. Dotyčná osoba musí jít před rozhodčím. Rozhodčí, který vlečku zakládá, ponechá zvěř ležet přesně na konci stopní dráhy, odejde v přímém směru a ukryje se tak, aby ho pes neviděl ani nenavětlil (to platí i pro osobu doprovázející na požádání vůdce rozhodčího).

Pořadatelé vyznačí všechny dráhy liščí stopy (na přední straně stromů od nástřelu) vápnem, barvou nebo připevněnými papírky.

Na vyzvání rozhodčího přiloží vůdce vylosovaného psa na nástřel označený srstí nebo vlnou. Vůdce může vést psa na šňůře nebo vodítku nejvýše 20 kroků od nástřelu. Potom ho volně vypustí s posledním povelům k přinesení zvěře. Vůdce po vypuštění psa nesmí pokračovat ve směru vlečené zvěře, pokud tak učiní, snižuje se výsledná známka o jeden stupeň.

Při vypouštění může pes dostat poslední povel k přinesení zvěře a vůdce jej nesmí dalšími povely ovlivňovat. Začne-li pes po prvním nasazení bloudit, může jej vůdce znovu nasadit na stopu. Za nové nasazení na stopu je považováno opětovné přivedení psa na nástřel a jeho vypuštění po stopě a dále všechny povely (hlasité i tiché), které vedou psa k vypracování stopní dráhy.

Vůdce může psa nasadit na stopu nejvýše čtyřikrát, avšak za každé další nasazení nebo každý další povel se snižuje známka o jeden stupeň.

Hodnotí se, s jakou dychtivostí a ochotou přijde pes ke zvěři, uchopí ji, a co nejrychleji přinese vůdci. Není důležité, zda pes dráhu vlečky přesně sleduje nebo jde takzvaně pod větrem ve směru vlečky. Měl by však vlečku kopírovat a ne dráhu vlečky vypracovávat jako dohledávku. Vypracuje-li pes vlečku jako dohledávku bez občasného kontaktu s dráhou vlečky, sníží rozhodčí známku o jeden stupeň.

Rozhodčí na konci stopní dráhy sleduje výkon psa a po dohodě může signálkou nebo jiným komunikačním zařízením (telefonem, vysílačkou atd.) dávat znamení, zda pes prokazatelně u zvěře byl (ověřil zvěř, uchopil zvěř a krátce poponesl zvěř). Povel signálkou musí být rozhodčím dán tak, aby nerušil výkon psa.

Aby pes obstál, musí přinést zvěř do 10 minut bez ohledu na to, byl-li nasazen jednou nebo čtyřikrát (čas se počítá vždy od prvního nasazení).

Nepřinese-li zvěř ani po čtvrtém nasazení, obdrží známku 0 bez ohledu na čas.

Známku 4 obdrží pes, přinese - li zvěř vůdci do 4 minut včetně a pes nebo vůdce neporuší některé ustanovení, které ovlivní hodnocení.

Známku 3 obdrží pes, přinese - li zvěř vůdci do 6 minut včetně a pes nebo vůdce neporuší některé ustanovení, které ovlivní hodnocení.

Známku 2 obdrží pes, přinese - li zvěř vůdci do 8 minut včetně a pes nebo vůdce neporuší některé ustanovení, které ovlivní hodnocení.

Známku 1 obdrží pes, přinese - li zvěř vůdci do 10 minut včetně a pes nebo vůdce neporuší některé ustanovení, které ovlivní hodnocení.

Známku 0 obdrží pes, který zvěř nedonese po 4 nasazení (první nasazení + 3 opravy), nebo překročí limit 10 ti minut.

Vlečka je hodnocena od vypuštění psa z nástřelu až po donesení zvěře do dosahu vůdce. Způsob přinesení a odevzdání zvěře se hodnotí poznámkou do disciplíny „Přinášení zvěře“.

VLEČKA SE ZAJÍCEM V LESE

Časový limit: 10 minut

Zkouší se stejně jako u vlečky s liškou. Vlečka je hodnocena od vypuštění psa z nástřelu až po donesení zvěře do dosahu vůdce. Způsob přinesení a odevzdání zvěře se hodnotí poznámkou do disciplíny „Přinášení zvěře“.

Obě disciplíny se zkouší a hodnotí samostatně.

Je přípustné, aby pes bezprostředně po vypracování vlečky s liškou vypracoval vlečku se zajícem.

Známku 4 obdrží pes, přinese - li zvěř vůdci do 4 minut včetně a pes nebo vůdce neporuší některé ustanovení, které ovlivní hodnocení.

Známku 3 obdrží pes, přinese - li zvěř vůdci do 6 minut včetně a pes nebo vůdce neporuší některé ustanovení, které ovlivní hodnocení.

Známku 2 obdrží pes, přinese - li zvěř vůdci do 8 minut včetně a pes nebo vůdce neporuší některé ustanovení, které ovlivní hodnocení.

Známku 1 obdrží pes, přinese - li zvěř vůdci do 10 minut včetně a pes nebo vůdce neporuší některé ustanovení, které ovlivní hodnocení.

Známku 0 obdrží pes, který zvěř nedonese po 4 nasazení (první nasazení + 3 opravy), nebo překročí limit minut, které ovlivní hodnocení.

VYHLEDÁVÁNÍ ZVĚŘE V HOUŠTINÁCH

Časový limit 3 minuty

Úkolem této disciplíny je prověření schopnosti psa vyhledat drobnou zvěř v lesních podmínkách. K vyzkoušení této disciplíny jsou vhodné houštiny a mladší lesní kultury a to i s podrostem. Pes má prokázat po dobu 3 minut, že je schopen přidělený terén prohledávat. Vůdce po celou zkušební dobu může psa pobízet, není podstatné, kolikrát pes prohledávaný terén opustí, ale s jakou ochotou se tam vrací. V případě, že jde za zvěří, která není poraněná, musí se do 10 minut vrátit ke svému vůdci.

Pes má prohledat houštinu co nejhluběji a do stran, zvěř vyhledat a z houštiny vyhnat. Na povel se má dát odvolat. Zvěř v houštině nemá vystavovat, ale vyvstalou má hlasitě nebo němě sledovat až ven z houštiny. Střelenou zvěř může bez rozkazu přinést. Nepočítá se za chybu, chytne-li pes při vyhledávání drobnou zvěř, bezchybně ji přinese a odevzdá. Z chování psa musí být zřejmé, že reaguje na povely svého vůdce. Hlasité sledování zvěře se zapisuje do průkazu původu i do soudcovské tabulky, nemá však vliv na hodnocení výkonu psa.

Není přípustné, aby se všichni psi zkoušeli v jednom místě.

Chyby: časté pobízení, časté vyběhání z houštiny, hledání na pokraji houštiny, nereagování na povely vůdce, daleké prohánění zvěře.

SLÍDĚNÍ

Časový limit: 5 minut

Slídění se zkouší v řídkém lese s travnatým porostem nebo v zatravněných pasekách. Pes musí při slídění hledat před vůdcem, ve vzdálenosti ne větší než 50 kroků, po celou dobu slídění však musí být v dohledu vůdce.

Přijde-li pes při slídění na drobnou zvěř, musí zůstat absolutně klidný. Po jejím vyběhnutí vůdce zvěř střelí a pes ji musí přinést. Pokud pes na zvěř nepřišel, vůdce na pokyn rozhodčího vystřelí. Vůdce může psa při slídění usměrňovat tichými nebo mírně hlasitými ne však častými povely.

DOHLEDÁVKA STŘELENÉ NEBO POGOZENÉ PERNATÉ A SRSTNATÉ ZVĚŘE

Časový limit: 10 minut

Zkouší se v lesním porostu stejně jako disciplína „Dohledávka pohozené zvěře pernaté a srstnaté” na PZ (platí časové limity).

“Dohledávka střelené nebo pohozené pernaté a srstnaté zvěře“. Každá disciplína se zkouší samostatně. Aby pes obstál, nesmí obdržet ze žádné disciplíny známku 0. Dosažené výsledky z každé disciplíny se zapisují do soudcovské tabulky poznámkou. Vypočtený průměr pak tvoří výslednou známku z disciplíny „Dohledávka střelené nebo pohozené pernaté a srstnaté zvěře“. Rozhodčí určí, zda nejprve provedou všichni psi dohledávku pernaté zvěře a následně všichni psi dohledávku srstnaté zvěře nebo jeden pes dohledávku pernaté zvěře a následně tentýž pes dohledávku srstnaté zvěře. V takovém případě může být druhý kus zvěře pohozen až po té, co pes úspěšně dohledá první kus zvěře. O tom, který druh zvěře se bude dohledávat jako první, rozhoduje rozhodčí, pořadí však musí zachovat pro všechny psy ve skupině.

Nedohledá-li zkoušený pes pohozenou zvěř do 10 minut, obdrží známku 0 a je z dalšího posuzování vyloučen. V tomto případě je rozhodčí povinen ukázat vůdci, kde zvěř v krytině leží.

Známku 4 dostane pes, který pohozenou zvěř dohledá a odevzdá do 4 minut.

Známku 3 dostane pes, který pohozenou zvěř dohledá a odevzdá do 6 minut.

Známku 2 dostane pes, který pohozenou zvěř dohledá a odevzdá do 8 minut.

Známku 1 dostane pes, který pohozenou zvěř dohledá a odevzdá do 10 minut.

Dohledávka je hodnocena od vypuštění psa až po donesení zvěře do dosahu vůdce. Způsob přinesení a odevzdání zvěře se hodnotí poznámkou do disciplíny „Přinášení zvěře“.

DOHLEDÁVKA POHOZENÉ LIŠKY

Časový limit: 10 minut

Zkouší se v lesním porostu stejně jako disciplína „Dohledávka pohozené zvěře pernaté a srstnaté” na PZ (platí časové limity).

Známku 4 dostane pes, který pohozenou zvěř dohledá a odevzdá do 4 minut.

Známku 3 dostane pes, který pohozenou zvěř dohledá a odevzdá do 6 minut.

Známku 2 dostane pes, který pohozenou zvěř dohledá a odevzdá do 8 minut.

Známku 1 dostane pes, který pohozenou zvěř dohledá a odevzdá do 10 minut.

Dohledávka je hodnocena od vypuštění psa až po donesení zvěře do dosahu vůdce. Způsob přinesení a odevzdání zvěře se hodnotí poznámkou do disciplíny „Přinášení zvěře“.

OCHOTA K PRÁCI V HLUBOKÉ VODĚ

Časový limit: 2 minuty

Pes musí být vypuštěn volně asi 2 metry od hladiny. Pes musí jít na povel vůdce ochotně do vody nejméně do vzdálenosti 10 metrů, musí prokázat, že se nebojí vody, a umí dobře plavat.

V hluboké vodě musí hledat 2 minuty, musí být ve vodě ovladatelný a reagovat na povely vůdce ke změně směru nebo přivolání.

Hodnocení: Práce psa se musí posuzovat s ohledem na loveckou praxi a s jakou chutí pes pracuje.

Známku 4 dostane pes, který pracuje bezchybně, ve vodě pracuje samostatně, je lehce ovladatelný, hledá daleko, dobře plave, do vody jde ochotně na první povel.

Známku 3 dostane pes, který jde do vody po kratším povzbuzování, další práci však koná bezchybně, nebo pes, který hladinu sice prohledává daleko, ale je špatně ovladatelný.

Známku 2 dostane pes, který jde do vody až po několika povelích, hladinu prohledává krátce, ve vodě je však dobře ovladatelný.

Známku 1 dostane pes, který do stanoveného limitu (2 minuty) do vody jde, chvíli hladinu prohledává jen v bezprostřední blízkosti břehu, ale příliš brzo se vrací.

Známku 0 dostane pes, který do vody nejde a z jehož projevů je jasně patrná nechuť k vodě.

Chyby: např. neochota jít na první povel na hladinu, dlouhé váhání, pobíhání před vstupem kolem břehu, reagování až na více povelů, plave na kratší než předepsanou minimální vzdálenost, na hladině je špatně ovladatelný, hladinu prohledává krátce, příliš brzo se vrací

PŘINÁŠENÍ KACHNY Z HLUBOKÉ VODY

Časový limit: 3 minut

Pes se vypouští ze břehu, asi 2 metry od hladiny. Pes musí být před započítáním disciplíny na volno (stojí, sedí nebo leží u vůdce) a pro hozenou kachnu může jít i bez povelu.

Kachnu vhazuje do vody rozhodčí do vzdálenosti asi 10 metrů od břehu, aby měl pes možnost dokázat, že umí plavat a přinášet kachnu z hluboké vody. Vůdce psa nebo určený pomocník současně při hození kachny do vody rozhodčím vystřelí do vzduchu brokovnicí a to tak, aby situace co nejvíce napodobovala praktický lov.

Pes musí jít na povel vůdce (nebo bez povelu) ochotně a nejkratší cestou pro kachnu a musí ji vůdci správně odevzdat. Tichý povel k usednutí, případně útok nesnižuje známku pouze na PZ.

Uchopení kachny za letku, krk apod. není chyba.

Hodnocení přinášení a odevzdání je součástí této disciplíny.

Chyby: nedodržení časového limitu, ke splnění disciplíny je potřeba více povelů, (každý nový povel snižuje známku o jeden stupeň), pes na břehu kachnu pustí (zvedne od kachny hlavu, otřepe se), k odevzdání kachny je potřeba více povelů, při předání nedosedne, při odevzdání pustí kachnu mimo vliv vůdce, nechce kachnu vůdci odevzdat, obcházení vůdce.

NAHÁNĚNÍ V RÁKOSÍ A DOHLEDÁVKA STŘELENÉ NEBO POSTŘELENÉ KACHNY

Časový limit: 5 minut

Zkouší se na vodních plochách nebo na plochách s dostatkem rákosí nebo jiného vhodného porostu v šířce nejméně 5 m.

Pes musí v rákosí určený prostor systematicky prohledávat, snažit se zvěř vyhledat, vypíchnout a umožnit vůdci její ulovení.

Vypuštěný pes prohledává rákosí 5 minut. Když do té doby nepřijde na zvěř, práce se ukončí a je hodnocen za nahánění v rákosí podle podaného výkonu.

Vypíchne-li zkoušený pes kachnu z rákosí, je vůdce povinen na ní vystřelit.

Známkou 4 se hodnotí pes, který systematicky a samostatně prohledává určený úsek v rákosí a snaží se najít kachnu skrytou v rákosí. Nepovažuje se za chybu, když pes opustí rákosí, ale sám se bez povelu vrátí.

Vůdce může psa usměrňovat tichými povely.

Známkou 3 se hodnotí pes, který vybíhá z rákosí častěji, vůdce ho povely častěji usměrňuje, ale jinak určený prostor prohledává dobře.

Známkou 2 se hodnotí pes, který prohledává rákosí nesystematicky, často se vrací k břehu, vůdce ho musí často povzbuzovat.

Známkou 1 se hodnotí pes, který prohledává jen okraj rákosí, nejde dostatečně daleko, pracuje nesystematicky, neochotně.

Pokud je pes při pokynu k ukončení disciplíny prokazatelně v kontaktu s živou kachnou, musí se vrátit do limitu 15 minut, jinak obdrží známku 0 z disciplíny „Poslušnost“ a je z dalšího posuzování vyloučen.

Dohledá-li pes střelenou nebo postřelenou kachnu v rákosí a donese ji k vůdci, hodnotí se podle podaného výkonu a do soudcovské tabulky se známka vyznačí poznámkou a zkratkou UZ (ulovená zvěř) do disciplíny „Dohledávka pohozené kachny v rákosí“. Obdobně se posuzuje, vypíchne-li zkoušený pes kachnu z rákosí, na kterou se nestřílelo, tu chytí, donese a předá vůdci. Pes se hodnotí podle podaného výkonu práce na živé kachně a do tabulky se vyznačí zkratka UZ (ulovená zvěř).

Způsob klasifikace je stejný jako u samostatné disciplíny „Dohledávka pohozené kachny v rákosí“. Vypočtený průměr tvoří výslednou známku z disciplíny „Dohledávka pohozené kachny v rákosí“.

Pes, který při dohledávce kachnu zapírá, je z dalšího posuzování vyloučen.

Způsob přinášení a odevzdání zvěře se zapisuje poznámkou do disciplíny „Přinášení pernaté zvěře“ pouze na všestranných zkouškách.

V případě, kdy rozhodčí pro nepřehlednost terénu nemůže sledovat celou práci psa v rákosí, je pořadatel povinen zřídit v blízkosti rákosového porostu posedy.

DOHLEDÁVKA POHOZENÉ KACHNY V RÁKOSÍ

Časový limit: 10 minut

Účelem této disciplíny je praktické dohledání střelené nebo postřelené kachny v rákosí. Musí ji vykonat všichni psi včetně těch, kteří při nahánění dohledali střelenou nebo postřelenou kachnu v rákosí.

Rozhodčí vhodí do vzdálenosti asi 5 m od kraje rákosí nebo jiného vhodného porostu střelenou kachnu. Vůdce ani pes ji nesmí vidět. Rozhodčí potom zavede vůdce se psem asi 50 kroků od stěny rákosu (podél nebo proti), kde byla kachna vhozena. Pes musí přinést z rákosí tu kachnu, která tam byla rozhodčím odhozena. Přinese-li jinou, vypustí ho vůdce znovu dohledávat původně pohozenou kachnu, přičemž čas se počítá od tohoto druhého vypuštění. Předcházející přinesení se nebere v úvahu, rozhodčí však v takovém případě hodnotí přinesení a známku zapisují poznámkou do disciplíny „Přinášení pernaté zvěře“.

Pokud je pes prokazatelně v kontaktu s živou kachnou, zastaví rozhodčí čas a teprve po opakovaném vypuštění psa k dohledávce pohozené kachny se pokračuje ve sledování časového limitu.

Pokud pes kachnu nedohledá ve stanoveném limitu, není povinností rozhodčího kachnu ukázat.

Je doporučeno, aby pes mohl pracovat při dohledávce proti větru.

Vůdce může postupovat po kraji rákosí, avšak maximálně do poloviční vzdálenosti mezi vypuštěním psa a odhozenou kachnou.

Vůdce může před odevzdáním zvěře před psem ustoupit na takové vhodné místo, které umožňuje psu správné předání (mimo vodu, mimo kopřivy atd.). Za takové ustoupení nesmí být rozhodčími penalizován snížením známky.

Známkou 4 se hodnotí pes, který dohledá kachnu do 7 minut a správně odevzdá (na ZVP)
Známkou 3 se hodnotí pes, který dohledá kachnu do 8 minut a správně odevzdá (na ZVP)
Známkou 2 se hodnotí pes, který dohledá kachnu do 9 minut a správně odevzdá (na ZVP)
Známkou 1 se hodnotí pes, který dohledá kachnu do 10 minut a správně odevzdá (na ZVP)

Na ZVP je přinášení a odevzdání součástí disciplíny.

Způsob přinášení a odevzdání zvěře se hodnotí poznámkou do disciplíny „Přinášení pernaté zvěře“ pouze na všestranných zkouškách.

CHOVÁNÍ NA STANOVIŠTI U VODY

Časový limit: 10 minut

Tato disciplína se zkouší jen na zkouškách z vodní práce (ZVP) a z důvodu možného vyhnání vodní zvěře se zkouší na závěr celých zkoušek a je třeba co nejvíce ji přizpůsobit myslivecké praxi.

Pro zkoušení této disciplíny se vůdci se psy rozestaví asi 20 - 30 kroků od sebe, např. jako při obstavené leči. Psi, kteří nejsou právě zkoušeni, se nesmí zdržovat nablízku.

Disciplína se zkouší 10 minut, každý vůdce vždy asi po 2 minutách vystřelí loveckým způsobem, zvěř se však nestřelí.

Při zkoušení této disciplíny má být pes na stanovišti absolutně klidný. Vůdce ho může mít při zkoušení připoutaného na vodítku nebo volně odloženého. Pes na vodítku obdrží vždy o jeden stupeň nižší známku.

Pes nepokojný na stanovišti, kňučící, nervózní, který může zradit přibíhající nebo přilétající zvěř a pes, který uteče z místa odložení nebo vyběhne za zdravou zvěř, se hodnotí známkou 0.

Výsledné hodnocení vyhláší po poradě s rozhodčími vrchní rozhodčí nebo jím pověřený rozhodčí.

Příloha číslo 1 - seznam plemen psů pracujících klusem nebo přecházejících mezi klusem a cvalem:

Ohař hledající klusem

Italský ohař krátkosrstý (Bracco Italiano), Italský spinone (Spinone Italiano)

Ohař přecházející při hledání mezi klusem a cvalem

Auvergnský ohař krátkosrstý (Braque d'Auvergne), Portugalský ohař (Perdigueiro Português)

PŘINÁŠENÍ LIŠKY PŘE PŘEKÁŽKU - NÁKRES UMĚLÉ PŘEKÁŽKY

**SOUDCOVSKÉ TABULKY PRO JEDNOTLIVÉ TYPY ZKOUŠEK
ZKOUŠKY VLOH OHAŘŮ**

Předmět	Nejnižší známka pro cenu			Koef.	Max. počet bodů	Známka za výkon	Počet bodů	Poznámka
	I.	II.	III.					
1. Vrozená chuť k práci	3	2	2	5	20			
2. Hledání - systém	3	3	2	4	16			
- rychlost	3	2	2	2	8			
- vytrvalost	3	3	2	3	12			
3. Vystavování	3	3	2	8	32			
4. Postupování	2	1	1	4	16			
5. Nos	3	3	2	10	40			
6. Klid před zvěří pernatou	2	1	1	3	12			
7. Klid před zvěří srstnatou	2	1	1	3	12			
8. Chování po výstřelu	2	1	1	3	12			
9. Zájem o stopu zvěře	3	2	2	5	20			
10. Vodění na řemeni	2	1	1	2	8			
11. Poslušnost	3	2	2	5	20			
Nejnižší počet bodů pro cenu	180	135	90					
Maximální počet bodů					228			
Celkový počet bodů								
Výsledná kvalifikace							cena	

PODZIMNÍ ZKOUŠKY OHAŘŮ

Předmět	Nejnižší známka pro			Koef.	Max. počet bodů	Známka za výkon	Počet bodů	Poznámka
	I.	II.	III.					
1. Společný hon	2	1	1	5	20			
2. Hledání - systém	3	3	2	4	16			
- rychlost	3	2	2	2	8			
- vytrvalost	3	3	2	3	12			
3. Vystavování	3	3	1	8	32			
4. Postupování	2	1	0	5	20			
5. Nos	3	3	2	10	40			
6. Klid před zvěří pernatou	2	1	1	3	12			
7. Klid před zvěří srstnatou	2	1	1	3	12			
8. Chování po výstřelu	2	1	1	3	12			
9. Dohledávka střílené a pohozené zvěře pernaté a srstnaté	3	2	1	5	20			
10. Vlečka se zvěří pernatou a srstnatou	2	1	1	5	20			

11. Přinášení pernaté zvěře	2	1	1	4	16			
12. Přinášení srstnaté zvěře	2	1	1	4	16			
13. Vodění na řemeni	3	2	1	2	8			
14. Přinášení kachny z hluboké vody	2	1	1	4	16			
15. Poslušnost	3	2	2	5	20			
Nejnižší počet bodů pro cenu	2	180	120					
Maximální počet bodů					300			
	Celkový počet bodů							
	Výsledná kvalifikace							cena

LESNÍ ZKOUŠKY OHAŘŮ

Předmět	Nejnižší známka pro cenu			Koef.	Max. počet bodů	Známka za výkon	Počet bodů	Poznámka
	I.	II.	III.					
1. Přinášení lišky přes překážku	2	1	1	2	8			
2. Šoulačka s odložením	2	1	1	4	16			
3. Práce na pobarvené stopě								
a) vodič	3	2	1	6	24			
b) oznamovač vč. hlasitého	3	2	1	7	28			
c) hlasič	3	2	1	8	32			
4. Vlečka se zvěří srstnatou	2	1	1	4	16			
5. Vlečka s liškou	2	1	1	4	16			
6. Vyhledávání zvěře v houštinách	1	1	1	3	12			
7. Slídění	2	2	1	3	12			
8. Dohledávka stělené a pohozené pernaté a srstnaté zvěře	3	2	1	5	20			
9. Dohledávka pohozené lišky	2	2	1	4	16			
10. Nos	3	3	2	10	40			
11. Chování na stanovišti	2	1	1	2	8			
12. Chování po výstřelu	2	1	1	2	8			
13. Přinášení zvěře pernaté, srstnaté a lišky	2	1	1	4	16			
14. Vodění na řemeni	2	2	1	2	8			
15. Poslušnost	3	2	2	5	20			
Nejnižší počet bodů pro cenu	200	150	100					

Maximální počet bodů					248			
	Celkový počet bodů							
	Výsledná kvalifikace						cena	

ZKOUŠKY Z VODNÍ PRÁCE OHAŘŮ

Předmět	Nejnižší známka pro cenu			Koef.	Max. počet bodů	Známka za výkon	Počet bodů	Poznámka
	I.	II.	III.					
1. Ochota k práci v hluboké vodě	2	1	1	4	16			
2. Přinášení kachny z hluboké vody	2	1	1	4	16			
4. Nahánění a dohledávka stfelené, nebo postfelené kachny v rákosí	2	1	1	5	20			
5. Dohledávka pohozené kachny v rákosí	2	1	1	5	20			
6. Chování na stanovišti	2	1	1	2	8			
7. Poslušnost	2	1	1	5	20			
Nejnižší počet bodů pro cenu	80	60	40					
Maximální počet bodů					100			
	Celkový počet bodů							
	Výsledná kvalifikace						cena	

VŠESTRANNÉ ZKOUŠKY OHAŘŮ

Předmět	Nejnižší známka pro cenu			Koef.	Max. počet bodů	Známka za výkon	Počet bodů	Poznámka
	I.	II.	III.					
Práce v poli								
1. Společný hon	2	1	1	5	20			
2. Hledání - systém	3	3	2	4	16			
	- rychlost	3	2	2	2	8		
	- vytrvalost	3	3	2	3	12		

3. Vystavování	3	3	2	8	32			
4. Postupování	2	2	1	5	20			
5. Nos	3	3	2	10	40			
6. Klid před zvěří pernatou	2	1	1	2	8			
7. Klid před zvěří srstnatou	2	1	1	3	12			
8. Chování po výstřelu	2	1	1	2	8			
9. Dohledávka střelené a pohozené zvěře pernaté a srstnaté	3	2	1	5	20			
10. Vlečka se zvěří pernatou	2	1	1	5	20			
11. Poslušnost	3	2	2	5	20			
Celkem	189	142	94		236			
Práce ve vodě								
1. Ochota k práci v hluboké vodě	2	1	1	4	16			
2. Přinášení kachny z hluboké vody	2	1	1	4	16			
3. Nahánění a dohledávka střelené, nebo postřelené kachny v rákosí	2	1	1	5	20			
4. Dohledávka kachny v rákosí	2	1	1	5	20			
Celkem	58	43	29		72			
Práce v lese								
1. Přinášení lišky přes překážku	2	1	1	2	8			
2. Šoulačka s odložením	2	1	1	4	16			
3. Práce na pobarvené stopě								
a) vodič	3	2	1	6	24			
b) oznamovač vč. hlasitého	3	2	1	7	28			
c) hlasič	3	2	1	8	32			
4. Vlečka se zvěří srstnatou	2	1	1	4	16			
5. Vlečka s liškou	2	1	1	4	16			

6. Vyhledávání zvěře v houštinách	2	1	1	3	12				
7. Slídění	2	2	1	3	12				
8. Dohledávka pohozené lišky	2	2	1	4	16				
9. Chování na stanovišti	2	2	1	2	8				
10. Vodění na řemeni	2	2	1	2	8				
Celkem	115	86	58		144				
Přinášení									
1. pernaté zvěře	2	1	1	4	16				
2. srstnaté zvěře	2	1	1	4	16				
3. lišky	2	1	1	4	16				
Celkem	38	29	19		48				
Nejnižší počet bodů pro cenu	400	300	200						
Maximální počet bodů					500				
	Celkový počet bodů								
	Výsledná kvalifikace						cena		

MEMORIÁL RICHARDA KNOLLA A MEMORIÁL KARLA PODHAJSKÉHO

Předmět	Nejnižší známka pro cenu			Koeficient	Maximální počet bodů	Známka za výkon	Počet bodů	Poznámka
	I.	II.	III.					
Práce v poli								
1. Společný hon	2	2	1	5	20			
2. Hledání – systém	3	3	2	4	16			
- rychlost	3	2	2	2	8			
- vytrvalost	3	3	2	3	12			
3. Vystavování	3	3	2	8	32			
4. Postupování	2	2	1	5	20			
5. Nos	3	3	2	10	40			
6. Klid před zvěří pernatou	3	2	1	2	8			
7. Klid před zvěří srstnatou	3	2	1	3	12			

8. Chování po výstřelu	3	2	1	2	8			
9. Dohledávka střelené a pohozené zvěře pernaté a srstnaté	3	2	1	5	20			
10. Vlečka se zvěří pernatou	2	2	1	5	20			
11. Poslušnost	3	3	2	5	20			
Celkem	189	142	94		236			
Práce ve vodě								
1. Ochota k práci v hluboké vodě	3	2	1	4	16			
2. Přinášení kachny z hluboké vody	3	2	1	4	16			
3. Nahánění a dohledávka střelené, nebo postřelené kachny v rákosí	2	2	1	5	20			
4. Dohledávka pohozené kachny v rákosí	2	2	1	5	20			
Celkem	58	43	29		72			
Práce v lese								
1. Přinášení lišky přes překážku	2	2	1	2	8			
2. Šoulačka s odložením	2	2	1	4	16			
3. Práce na pobarvené stopě a) vodič	3	2	1	6	24			
b) oznamovač vč. hlasitého	3	2	1	7	28			
c) hlasič	3	2	1	8	32			
4. Vlečka se zvěří srstnatou	3	2	1	4	16			
5. Vlečka s liškou	3	2	1	4	16			
6. Vyhledávání zvěře v houštinách	2	2	1	3	12			
7. Slídění	3	2	2	3	12			
8. Dohledávka pohozené lišky	3	2	1	4	16			
9. Chování na stanovišti	3	2	1	2	8			
10. Vodění na řemeni	3	2	1	2	8			
Celkem	115	86	58		144			

Přinášení								
1. pernaté zvěře	3	3	1	4	16			
2. srstnaté zvěře	3	3	1	4	16			
3. lišky	2	2	1	4	16			
Celkem	38	29	19		48			
Nejnižší počet bodů pro cenu	400	300	200					
Maximální počet bodů					500			
Celkový počet bodů								

ZKUŠEBNÍ ŘÁD PRO ZKOUŠKY RETRIEVERŮ A LOVECKÝCH SLÍDIČŮ

Tento zkušební řád upravuje zkoušky retrieverů a loveckých slídičů.

Lovecká upotřebitelnost psů je definována v § 14 odst. 1 vyhlášky č. 244/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“), a prokazuje se splněním disciplín uvedených ve zkušebních řádech ČMMJ pro zkoušky z výkonu loveckých psů (dále jen „ZŘ“), kteří vykonávají činnosti, jež je kvalifikují jako lovecky upotřebitelné pro výkon práva myslivosti.

Těmito činnostmi se rozumí vyhledávání, dohledání a přinesení usmrcené, postřelené nebo jiným způsobem zraněné drobné zvěře, nebo vyhledávání živé spárkaté zvěře, anebo dosledování usmrcené, postřelené nebo jiným způsobem zraněné spárkaté zvěře.

Aby pes při zkoušce loveckých psů obstál, musí provedení disciplín odpovídat požadavkům zkušebního řádu a to minimálně výkonu ve III. ceně. O složení zkoušky psa z výkonu vydá pořadatel „Potvrzení o složení zkoušky psa z výkonu“ stanovené podle § 17 odst. 6 vyhlášky, které je opatřeno evidenčním číslem ČMMJ a každá organizační jednotka ČMMJ vede evidenci vydaných potvrzení o zkoušce podle přidělených čísel. Potvrzení o zkoušce vystavené jejím pořadatelem je veřejnou listinou.

Tento ZŘ je určen pro plemena retrieverů a loveckých slídičů, jednotlivé zkoušky jsou uzpůsobeny charakteristickým vrozeným pracovním vlastnostem těchto psů. Struktura jednotlivých zkoušených disciplín umožňuje mimo prokázání lovecké upotřebitelnosti prokázat i vlohy retrieverů a loveckých slídičů pro potřeby jejich chovu a dále důležité vlastnosti potřebné pro praktický výkon práva myslivosti jako např. poslušnost, ovladatelnost, spolupráce s vůdcem a tak podobně, bez jejichž naučení a zvládnutí by nemohl být pes dobrým loveckým psem.

ZKOUŠKY RETRIEVERŮ A LOVECKÝCH SLÍDIČŮ SE DĚLÍ NA:

I. zkoušky bez přiznání lovecké upotřebitelnosti, kterými jsou:

zkoušky vloh retrieverů a loveckých slídičů (ZV) - nejsou zkouškami lovecké upotřebitelnosti, ale prokazují se při nich vrozené vlohy a slouží ke kontrole dědičnosti. Tento druh zkoušek mohou absolvovat všechna lovecká plemena retrieverů a loveckých slídičů; na zkouškách vloh se zkouší přirozený způsob lovu na drobnou zvěř, v případě ostatních plemen i na jinou srstnatou zvěř a v ojedinělých případech, kdy zde zvěř není, se vypouští zvěř živá pernatá nebo srstnatá zvěř z umělého chovu. Zvěř se vypouští ve zcela výjimečných případech do prostoru konání zkoušek, nikoliv přímo před psy. Vypouštěná zvěř musí být zdravá, v kondici, nesmí být poraněná. Usmrcená zvěř se nepoužívá.

II. Zkoušky praktického lovu (ZPL) s přiznáním lovecké upotřebitelnosti, kterými jsou:

- a) podzimní zkoušky retrieverů a loveckých slídičů (PZ) - kvalifikují psa jako lovecky upotřebitelného pro vyhledávání, dohledání a přinášení drobné zvěře. PZ se mohou účastnit všechna plemena retrieverů a loveckých slídičů. Zde se zkouší přirozený způsob lovu na drobnou zvěř a v ojedinělých případech, kdy zde zvěř není, se vypouští zvěř živá pernatá nebo srstnatá zvěř z umělého chovu. Zvěř se vypouští ve zcela výjimečných případech do prostoru konání zkoušek, nikoliv přímo před psy. Vypouštěná zvěř musí být zdravá, v kondici, nesmí být poraněná. Na PZ se zkouší na živé zvěři a na předem usmrcené drobné zvěři srstnaté a pernaté; není-li k dispozici zajíc, lze použít dospělého králíka, odpovídající velikosti, ve zbarvení zajíce;
- b) lesní zkoušky retrieverů a loveckých slídičů (LZ) - kvalifikují psa jako lovecky upotřebitelného k vyhledávání, dohledání a přinášení drobné zvěře hlavně v lesních honitbách a k vyhledávání (umožňuje-li to psu zákon) a dosledu spárkaté zvěře. Zkoušek se mohou účastnit všechna plemena retrieverů a loveckých slídičů. Na LZ se zkouší na živé zvěři a na předem usmrcené zvěři spárkaté a předem usmrcené drobné zvěři srstnaté, pernaté; není-li k dispozici zajíc, lze použít dospělého králíka, odpovídající velikosti, ve zbarvení zajíce
- c) barvářské zkoušky retrieverů a loveckých slídičů (BZ) - kvalifikují psa jako lovecky upotřebitelného pro dosled spárkaté zvěře. Zkouší se v lesním porostu. Zkoušek se mohou účastnit všechna plemena retrieverů a loveckých slídičů. Na BZ se zkouší na předem usmrcené zvěři spárkaté.
- d) zkoušky z vodní práce (VP) - kvalifikují psa jako lovecky upotřebitelného k vyhledávání, dohledání a přinášení drobné zvěře se specializací pro lov vodní zvěře. Zkouší se na rozsáhlých vodních plochách. Zkoušek se mohou účastnit plemena retrieverů a loveckých slídičů. Na VP se zkouší na živé zvěři a na předem usmrcené nebo střelené drobné pernaté vodní zvěři;
- e) všestranné zkoušky retrieverů a loveckých slídičů (VZ) - kvalifikují psa jako lovecky upotřebitelného k vyhledávání, dohledání a přinášení drobné zvěře a pro vyhledávání (umožňuje-li to psu zákon) a dosled spárkaté zvěře a to ve všech přírodních podmínkách. Všestranné zkoušky se konají na poli, v lese a ve vodě. Zkoušek se mohou účastnit všechna plemena retrieverů a loveckých slídičů. Na zkouškách se zkouší přirozený způsob lovu na drobnou zvěř a v ojedinělých případech, kdy zde zvěř není, se vypouští zvěř živá pernatá nebo srstnatá zvěř z umělého chovu. Zvěř se vypouští ve zcela výjimečných případech do prostoru konání zkoušek, nikoliv přímo před psy. Vypouštěná zvěř musí být zdravá, v kondici, nesmí být poraněná. Psi se dále zkouší na předem usmrcené zvěři spárkaté a předem usmrcené drobné zvěři srstnaté a pernaté; není-li k dispozici zajíc, lze použít dospělého králíka, odpovídající velikosti, ve zbarvení zajíce.
- Psi, kteří zvěř prokazatelně načínají nebo příliš tvrdým skusem poškozují anebo hrobaří, na všech zkouškách lovecké upotřebitelnosti obdrží z přinášení nebo z disciplíny, jejíž hlavní součástí je přinášení, známku 0 a na zkouškách neobstojí. Načínání zvěře a hrobaření uvedou rozhodčí v soudcovské tabulce.
- V dále uvedených soudcovských tabulkách jsou uvedeny disciplíny zkoušek, které se při jednotlivých zkouškách přezkušují.

JEDNOTLIVÉ DISCIPLÍNY ZKOUŠEK:

POSLUŠNOST A OVLADATELNOST

Časový limit: po celou dobu zkoušek

Slouží k prokázání poslušnosti, ovladatelnosti a spolupráce psa s vůdcem. Rozhodčí sleduje během celých zkoušek jak pes ochotně a přesně reaguje na povely vůdce, zvláště na základní povely (např. přivolání). Je-li pes právě v kontaktu se stopou zvěře nebo v pohybu za zvěří, kterou našel v krytině a sleduje ji ať už hlasitě nebo němě, nereaguje na přivolání ani jiné povely, nelze toto chování hodnotit jako neposlušnost. Tento projev v temperamentu je pro slídiče v daném okamžiku cennější. To neplatí pro retrievery, kde je poslušnost vyžadována. Příliš časté a opakované povely snižují známku z poslušnosti.

Pes, který se vzdálí z dosahu svého vůdce během zkoušek na více než 15 minut, obdrží známku 0.

Chyby: časté opakování povelů a jejich neochotné nebo nesprávné plnění.

VODĚNÍ PSA

Rozhodčí vytyčí v prostoru, kde jsou prováděny zkoušky trasu, která vede přes rozličné terénní překážky (padlý strom, mezi keři, přes příkop atd.). Rozhodčím určená trasa by měla být pro všechny zkoušené psy přibližně stejná. Psi musí být zkoušeni jednotlivě.

Vůdce vede psa upoutaného na loveckém vodítku neseném přes rameno nebo na přes rameno zavěšeném svinutém barvářském řemeni anebo volně. Pes nesmí vůdci při chůzi překážet nebo jej zdržovat.

Vodění na řemeni:

Pes musí jít klidně vedle levé nohy vůdce nebo těsně za svým vůdcem, nemá ho předbíhat ani se nechat táhnout. Nemá se zaplétat do keřů, ani zachytávat za stromy. Vůdce projde kolem několika keřů nebo stromů těsně, aby dokázal, jak pes zvládá vodění. Tahá-li pes svého vůdce, zachytává-li se za stromy nebo keře, nebo ho správně nenásleduje, obdrží za každou chybu o jeden stupeň sníženou známku. Během zkoušky vůdce nesmí držet vodítko v ruce, usměrňovat pohyb psa a dávat mu žádné povely. Vodění volně:

Pes musí jít klidně těsně vedle levé nohy vůdce nebo těsně za svým vůdcem, nemá ho předbíhat ani příliš zaostávat.

Rozhodčí sleduje vůdce se psem po celé délce trasy.

Chyby: předbíhání, tahání, napnutí vodítka, zaostávání. Při opakovaném trhání a kňučení psa při spatření zvěře se hodnotí pes známkou 0. V lese nesmí pes zaskakovat za stromy, musí sledovat vůdce a v žádném případě jej nesmí omezovat v pohybu.

ODLOŽENÍ

Časový limit: 5 minut

Odložení se provádí s uvázáním na zcela rozvinutém barvářském řemeni, jehož konec je uvázán v místě odložení psa, nebo volně, bez psu známého předmětu. Rozhodčí určí místo k odložení psa. Jeden z rozhodčích se ukryje v dobrém větru tak, aby mohl odloženého psa sledovat. Druhý rozhodčí přivede vůdce a psa na místo určené k odložení. Místo k odložení psa si musí vůdce řádně prohlédnout, aby jej neodložil k vosímu hnízdu, mraveništi apod. Vůdce odloží psa a následně s rozhodčím odejdou tak daleko, aby je pes nemohl navěřit a vidět. Pes se může během odložení posadit nebo postavit, ale nesmí poodejít. Po 5 minutách se vůdce pro psa vrátí a odvede ho.

Rozhodčí se spolu dohodnou na známce a vyhlásí ji. Takto se vyzkouší všichni psi.

Korona nesmí rušit práci psa, musí být skryta ve vzdálenosti nejméně 100 kroků.

Hodnocení na řemeni:

Známku 4 dostane pes, který je během těchto 5 minut klidný.

Známku 3 dostane pes, který opustí místo k odložení do 3 kroků.

Známku 2 dostane pes, natáhne-li celý řemen (5m) a je klidný.

Známku 1 dostane pes, který natáhne celý řemen a občas s ním smýká bez hlasitých projevů nebo ojediněle zakňučí.

Známku 0 obdrží pes, který se na řemeni trvale smýká nebo štěká či opakovaně kňučí.

Hodnocení volně:

Známku 4 dostane pes, který je během těchto 5ti minut klidný.

Známku 3 dostane pes, který opustí místo odložení do 3 kroků.

Známku 2 dostane pes, který opustí místo odložení do 6 kroků.

Známku 1 dostane pes, který opustí místo odložení do 10 kroků nebo ojediněle zakňučí.

Známku 0 dostane pes, který opustí místo odložení o více než 10 kroků nebo štěká či opakovaně kňučí.

NOS

Časový limit: po celou dobu zkoušek

Rozhodčí posuzuje kvalitu nosu během zkoušení těch disciplín, kde pes nos používá. Při jeho zhodnocení musí současně zvažovat všechny okolnosti, zvláště vzdálenost, na jakou pes zvěř navěřil, jaké jsou dané povětrnostní podmínky, síla větru, vlhkost a teplota vzduchu, členitost terénu, porost apod.

VYHLEDÁVÁNÍ ŽIVÉ ZVĚŘE

SLÍDĚNÍ (PRO LOVECKÉ SLÍDIČE)

Časový limit: 15 minut

Úkolem této disciplíny je prověřit schopnosti psa systematicky a efektivně prohledat prostor a najít živou zvěř. Zkouší se v poli s vyšší krytinou, možné využít i strniště s řadami slámy, popřípadě u vody nebo v lese s dostatečným podrostem, který znemožňuje psovi hledat zvěř zrakem. Slídění se provádí zásadně proti větru, maximálně s mírným bočním větrem.

Pes má radostně, energicky a soustavně prohledávat terén v určeném prostoru s evidentní snahou nalézt živou zvěř nebo její stopu. Má pracovat v přehledném terénu do vzdálenosti účinnosti brokového výstřelu. S nepřehledností terénu se musí zkracovat i vzdálenost slídění tak, aby byla možnost vyvstalou nebo vypíchnutou zvěř ulovit. Do nalezení zvěře nebo její stopy musí pes zůstat v kontaktu se svým vůdcem a řídit se jeho pokyny.

Známkou 4 je hodnocen pes, který systematicky (nejlépe člunkovitým způsobem) prohledává terén v určeném prostoru před pomalu postupujícím vůdcem. Pracuje samostatně bez častých povelů, s neumdlévající snahou a radostnou chutí najít zvěř.

Známkou 3 je hodnocen pes, který nemá tak dokonalý způsob slídění nebo musí být vícekrát pobízen, anebo usměrňován.

Známkou 2 je hodnocen pes, který nemá systematické slídění, opakovaně, aniž by sledoval stopu nebo zvěř, zabíhá za vůdce a k práci musí být často pobízen.

Známkou 1 je hodnocen pes, který chodí jenom krátce před vůdcem za stálého pobízení.

Známkou 0 je hodnocen pes, který přes veškeré pobízení vůdcem nemá snahu hledat zvěř a zdržuje se ve vůdcově blízkosti.

VYHLEDÁVÁNÍ (PRO RETRIEVERY)

Časový limit: 15 minut

Úkolem této disciplíny je prověřit schopnosti psa systematicky a efektivně prohledat prostor a najít živou zvěř.

Zkouší se v poli s vyšší krytinou, možné využít i strniště s řadami slámy, popřípadě u vody nebo v lese s dostatečným podrostem, který znemožňuje psovi hledat zvěř zrakem. Vyhledávání se provádí zásadně proti větru, maximálně s mírným bočním větrem.

Ideálně by měl retriever hledat před vůdcem a nejvýše do vzdálenosti účinnosti brokového výstřelu prohledávat prostor typicky jemu vlastním způsobem, který by měl přizpůsobit danému terénu a krytině. Při vyhledávání pracuje radostně a s chutí. Může pracovat s nízkým i vysokým nosem. Vůdce může psa povzbuzovat tichými povely.

Posuzuje se schopnost psa efektivně a samostatně vyhledávat v prostoru a najít zvěř, musí však reagovat na pokyny vůdce a být ovladatelný. Všichni psi se musí zkusit přibližně za stejných podmínek.

Hodnocení:

Známku 4 obdrží pes, který po vypuštění pracuje ve stanovené vzdálenosti radostně a samostatně, avšak při vyhledání zvěře je ovladatelný a reaguje na povely vůdce.

Známku 3 obdrží pes, který nevyhledává ve stanovené vzdálenosti nebo je nesamostatný anebo jeho vyhledávání není radostné, ale je ovladatelný a reaguje na povely vůdce.

Známku 2 obdrží pes, který pracuje s malým nasazením a musí být často povzbuzován.

Známku 1 obdrží pes, který vyhledává jen v bezprostřední vzdálenosti před vůdcem nebo který není ovladatelný a nereaguje na povely vůdce

Známku 0 - takové hodnocení obdrží pes, který nejde od vůdce, odmítá vyhledávat zvěř v terénu nebo po několika minutách upadne v tempu natolik, že není schopen pokračovat ve vyhledávání.

STOPA ŽIVÉ ZVĚŘE

Pes musí sledovat stopu zvěře, kterou sám našel nebo na kterou ho vůdce nasadil nejméně do vzdálenosti 150 kroků, aby mohl být hodnocen známkou 4. Psovi se úměrně snižuje známka, pokud se musí častěji navádět na stopu zvěře nebo ji sleduje jenom krátce. Sleduje-li pes stopu při prvním uvedení na stopu alespoň

do jedné třetiny předepsané vzdálenosti, bude hodnocen známkou 2. Byl-li pes více jak dvakrát uveden na stopu zvěře a sleduje-li pes stopu alespoň do jedné třetiny předepsané vzdálenosti, bude hodnocen známkou 1.

Známkou 0 se hodnotí pes, který stopu vůbec nesleduje ani po několikerém uvedení na stopu.

Retriever nemusí sledovat stopu živé zvěře, při známce 0 pokračuje v dalších disciplínách a známka z této disciplíny nemá vliv na zařazení do ceny, pouze zvyšuje bodové hodnocení psa.

HLASITOST

Časový limit: po celou dobu zkoušek (zkoušeno pouze u plemen slídičů)

Je pro slídiče vrozená vlohová disciplína, při které pes hlasitým vydáváním sleduje zvěř popřípadě její čerstvou stopu. Pes může prokázat hlasitost na čerstvé stopě živé zvěře, nebo pokud v časovém limitu určeném pro disciplínu slídění (vyhledávání) nebo nahánění zvěř sám vyrazí, nahání a je s ní v kontaktu. Za hlasitost nelze uznat hlášení u usmrceného kusu zvěře.

Známkou 4 je hodnocen pes, který čerstvou stopu zvěře okamžitě sleduje, pravidelně hlásí, aniž by zvěř před sebou sledoval zrakem, nebo pes, který zvěř sám vyrazí, sleduje a hlásí, i když zvěř nevidí na vzdálenost alespoň 150 kroků.

Známkou 3 je hodnocen pes, který pracuje jako při známce 4, hlášení však je přerušované delšími odmlkami.

Známkou 2 je hodnocen pes, který hlásí zvěř jenom tehdy, když ji vidí a ztrácí-li ji z dohledu, s hlášením přestane.

Známkou 1 je hodnocen pes, který hlásí zvěř po jejím spatření jen značně přerušovaně, s přestávkami.

Známkou 0 je hodnocen pes, který při pronásledování unikající zvěř vidí, ale nehlásí ji. Známkou 0 také obdrží pes, který balamutí.

Známkami 4 a 3 je hodnocena hlasitost na stopě, známkami 2 a 1 je hodnocena hlasitost na viděnou.

Neprokáže-li pes na zkouškách hlasitost, známka z hlasitosti na dříve vykonaných zkouškách se nepřepisuje.

Disciplína „hlasitost“ je pro všechna plemena retrieverů a loveckých slídičů disciplínou, jejíž známka nemá vliv na zařazení do ceny, pouze zvyšuje bodové hodnocení psa.

Disciplína „hlasitost“ je pro všechna plemena retrieverů na zkouškách praktického lovu nahrazena známkou z přinášení, která je stanovena průměrem ze všech pomocných známek z přinášení.

CHOVÁNÍ PO VÝSTŘELU

Časový limit: výstřel asi v polovině doby určené k vyhledávání živé zvěře

Zkouší se při disciplíně „Vyhledávání živé zvěře“. Přibližně v polovině časového limitu vůdce na pokyn rozhodčího jednou vystřelí z brokovnice v okamžiku, kdy se pes zaměstnává prohledáváním krytiny ve vzdálenosti 15 - 20 kroků od vůdce a nedívá se na něho.

Pes, který prokáže svým chováním, že se nebojí výstřelu, hodnotí se známkou 4. Začne-li pes po výstřelu divoce pobíhat ve větší vzdálenosti a nereaguje na přivolání nebo se vrátí k vůdci a musí být neustále k dalšímu slídění - vyhledávání pobízen, hodnotí se nižší známkou, která je odvislá od intenzity pobízení psa vůdcem a délky časové prodlevy, než pes začne opět slídit - vyhledávat.

Pes, který má strach z výstřelu, to znamená, že od vůdce bojácně odběhne, nedá se přivolat, ztratí zájem o další práci, chová se bázlivě a nedůvěřivě, nebo nejde ani po pobízení vůdce od nohy, hodnotí se známkou 0.

Chyby: bázlivost a neklid po výstřelu. Pes, který zůstane po výstřelu u nohy svého vůdce a ani na jeho rozkaz nechce zvěř hledat, obdrží známku 0.

VYHÁNĚNÍ ZVĚŘE Z HOUŠTIN (ZKOUŠENO POUZE U PLEMEN SLÍDIČŮ)

Časový limit: do 10ti minut

Ke zkoušce je požadován dostatečně velký a hustý porost, pokud možno dobře zazvěřený. Úkolem této disciplíny je prověření schopnosti psa vyhledávat živou srstnatou zvěř v lesních podmínkách. K vyzkoušení této disciplíny jsou vhodné houštiny a mladší lesní kultury a to i s podrostem. Vyhánění zvěře z houštin je možné provádět z odložení nebo přímo od nohy.

Před započítáním disciplíny rozhodčí zaujmou vhodné stanoviště, aby mohli sledovat práci psa v leči i počínání vůdce.

Vyhánění z odložení:

Vůdce si odloží psa před lečí na vhodném místě (proti ústí ochozu, pěšiny nebo jiného vhodného vstupu do leče) a poodejde asi 50 kroků na libovolnou stranu podle leče. Dá povel, po němž musí pes jít přímo do leče. Je chybou, přiběhne-li pes napřed k vůdci a teprve následně jde do leče.

Vyhánění přímo od nohy:

Vůdce si vybere u leče vhodné místo a na jeho povel musí pes jít přímo do leče.

Pes má v obou případech prohledávat určenou leč s chutí. Bude-li v leči zvěř, musí nalezenou zvěř hlasitě nebo němě vytlačit z leče. Hodnotí se způsob systematické práce psa. Během vyhánění může pes vybíhat z leče, ale musí se do ní bez pobízení (bez hlasitého povelu) zase sám vracet. Pokud vůdce naznačuje psovi, že vyhánění pokračuje, nelze to slučovat s pobízením psa do leče a snižovat za to výslednou známku. Vůdce může zůstat stát po celou dobu provádění disciplíny na stanovišti nebo pomalu postupovat podle leče a řídit se pokyny rozhodčích. Disciplína se ukončí ve chvíli, kdy pes systematicky prohledal celou leč.

Prokáže-li pes během plnění této disciplíny hlasitost, je rozhodčími hodnocena. Je-li však již v průběhu zkoušek z hlasitosti ohodnocen, nesmí se tato známka snížit.

Vyhánění z odložení je zvýhodněno koeficientem 9. Přejde-li pes při vyhánění z odložení napřed k vůdci nebo do menší vzdálenosti než je polovina původní vzdálenosti vůdce od odloženého psa, hodnotí se jako od nohy – koeficient 7.

Zkouší-li se tato disciplína 2x, použije se pro výslednou známku postup podle všeobecné části zkušebních řádů. Je-li v tomto případě jedno nahánění posouzeno rozhodčími jako od nohy a druhé z odložení, pro výsledný počet bodů se použije koeficient 8.

Známkou 4 je hodnocen pes, který pracoval podle uvedeného popisu. Prostorově prohledal leč, udržoval si kontakt s vůdcem a nemusel být více než 2x pobízen do leče.

Známkou 3 je hodnocen pes, který nemusel být více než 4x pobízen k práci v leči, leč však systematicky prostorově prohledal.

Známkou 2 je hodnocen pes, který leč sice prostorově prohledal, byl však často pobízen do leče.

Známkou 1 je hodnocen pes, který byl často pobízen do leče a leč prohledává nesystematicky a pouze při okraji před vůdcem.

Známkou 0 je hodnocen pes, který přes veškeré pobízení vůdce neprokázal ochotu leč prohledat.

Chyby: časté opuštění leče, málo prostorové hledání, časté pobízení a hlasité povely, atd.

DOHLEDÁVKA A PŘINÁŠENÍ PERNATÉ ZVĚŘE

Časový limit: 10 minut

Pes má prokázat, že dokáže najít a přinést střelenou nebo jinak usmrcenou pernatou zvěř, která po zásahu spadla nebo byla vhozena do vyšší krytiny a pes ani vůdce ji nevidí.

Rozhodčí vyberou vhodné místo a pohodí zvěř tak, aby to pes ani vůdce psa neviděli. Pes je vypuštěn vůdcem na výzvu rozhodčího z místa vzdáleného od pohozené zvěře asi 30 kroků vždy s dobrým větrem. Rozhodčí hodnotí zejména ochotu psa nalézt zvěř, její rychlé uchopení, přímočaré přinesení a spolehlivé odevzdání. Pes se má při předávání posadit před vůdce bez povelu a zvěř klidně držet, než mu ji vůdce odebere s příslušným povellem.

Vůdce nesmí dávat psovi povely k přinesení zvěře. Za každý takový povel se snižuje známka o jeden stupeň. Známku ovlivňuje celkový způsob vypracování této disciplíny. Dále se snižuje známka za špatné předání. Vyplivnutí a nepředání = 2 chyby (nepředání, neusednutí), lze hodnotit nejlépe známkou 2.

Přinese-li pes zvěř vůdci do stanoveného limitu 10 minut se 3 a více chybami, obdrží známku 1.

Známkou 0 je hodnocen pes, který zvěř do časového limitu vůdci nepřinesl.

DOHLEDÁVKA A PŘINÁŠENÍ SRSTNATÉ ZVĚŘE

Časový limit: 10 minut

Pes má prokázat, že je schopen dohledat a přinést střelenou nebo jinak usmrcenou srstnatou zvěř. Tato disciplína se zkouší ve vhodném lesním terénu tak, aby pes nemohl zvěř nalézt zrakem. Používá se divoký

nebo domácí králík nebo zajíc v odpovídající velikosti a barvě. Rozhodčí pohodí zvěř na vzdálenost asi 30 kroků tak, aby to pes ani vůdce neviděli. Pes je vůdcem vypuštěn proti větru k místu pohození. Způsob hodnocení je stejný jako u disciplíny „Dohledávka a přinášení pernaté zvěře“.

VLEČKA SE SRSTNATOU ZVĚŘÍ

Časový limit: 15 minut

Vlečka se zakládá ve vhodném terénu se 2 oblouky na vzdálenost 200 kroků vždy po větru. Zakládání vlečky nesmí pes vidět. Rozhodčí zakládající vlečku si zvolí vhodný směr, označí nástřel, na němž zanechá trochu vytržené srsti nebo vlny z tažené zvěře. Tuto táhne za sebou na provázku vždy po srsti. Když ujde asi 1/3 stanovené vzdálenosti, odbočí od přímky pozvolným obloukem na libovolnou stranu. Po 2/3 založené vlečky se opět odchýlí od přímky na druhou stranu než předtím. Dotáhne zvěř na stanovenou vzdálenost, zkontroluje neporušenost zvěře, ponechá ji na místě a odváže z ní provázek. Na konci se zásadně položí zvěř, která byla tažena. Poté odejde ve směru tažení poslední části vlečky asi 50 kroků a zde se dobře ukryje tak, aby mohl sledovat práci psa a nerušil ho při ní. V úkrytu musí zůstat tak dlouho, aby nerušil práci psa ani při přinášení zvěře k vůdci.

Zvěř nesmí být vlečena po čerstvém oranisku, čerstvě pohnoženém nebo chemikáliemi ošetřeném poli. Vzdálenost mezi jednotlivými vlečkami musí být nejméně 100 kroků. Vůdce může jít se psem maximálně 20 kroků od nástřelu. Pes může sledovat vlečku nízkým nebo vysokým nosem, jít pod větrem, ale musí se vlečkou řídit. Po vypracování vlečky má zvěř ihned uchopit, co nejkratší cestou se vrátit k vůdci a zvěř odevzdat.

Používá se zajíc nebo divoký králík anebo domácí králík v odpovídající velikosti a barvě zajíci nebo divokému králíku. Při LZ se vlečka může založit z části nebo i celá v lese.

Chyby: neochotné přinesení, špatné předání, nesledování vlečky – volné hledání, jakékoliv další povely, kromě povelu při vypuštění psa. Každé další nasazení na vlečku a každá z uvedených chyb snižují známku vždy o jeden stupeň.

Známku 4 dostane pes, který sleduje vlečku, zvěř přinese a správně v limitu odevzdá.

Známku 3 dostane pes, který sleduje alespoň polovinu vlečky, zbytek vypracuje volným hledáním, zvěř najde, v limitu přinese a odevzdá, nebo pes, který byl dvakrát nasazen.

Známku 2 dostane pes, který byl třikrát nasazen nebo najde zvěř volným hledáním a přinese ji v limitu vůdci.

Známku 1 obdrží pes, který přinese zvěř z vlečky do stanoveného limitu se 3 a více chybami.

Známku 0 obdrží pes, který v časovém limitu zvěř z vlečky nepřinese.

VLEČKA SE ZVĚŘÍ PERNATOU

Časový limit: 10 minut

Vlečka se zakládá v poli s vyspělou pernatou zvěří na vzdálenost 150 kroků. Způsob založení – na nástřelu vytržená pírká, v průběhu stopní dráhy dva pozvolné oblouky – je shodný s vlečkou se srstnatou zvěří. Rovněž způsob hodnocení je shodný s disciplínou „Vlečka se zvěří srstnatou“.

OCHOTA A CHUŤ DO VODY

Časový limit: 5 minut

Pes má prokázat, že jde ochotně do vody, a že ochotně plave. Pro zvýšení ochoty lze poslat psa za jedním vhozeným předmětem. Pes, který jde sám na povel nebo za jedním vhozeným předmětem do vody, je hodnocen známkou 4.

Pes, který jde do vody váhavě nebo mu musí být do vody vhazovány různé předměty, bude ohodnocen úměrně nižší známkou.

Pes, který nejde přes všechna pobízení do vody, je hodnocen známkou 0. V žádném případě nesmí být pes do vody vhozen nebo jinak násilně vtažen.

PŘINÁŠENÍ KACHNY Z HLUBOKÉ VODY

Časový limit: 5 minut

Kachnu zásadně vhaduje do vody rozhodčí, a to do vzdálenosti asi 10 - 15 metrů od břehu, aby měl pes možnost dokázat, že umí plavat a přinášet kachnu z hluboké vody. Vůdce psa nebo určený střelec při vhození kachny do vody rozhodčím vystřelí do vzduchu brokovou zbraní a to tak, aby situace co nejvíce napodobovala praktický lov. Pes musí být před započítáním disciplíny na volno, bez obojku (stojí, sedí nebo leží u vůdce) a pro vhozenou kachnu může jít i bez povelu.

Známkou 4 se hodnotí pes, který přinese kachnu z hluboké vody na jeden povel (nebo bez povelu) a řádně ji vůdci předá. Uchopení kachny za letku, krk apod. není chyba. Rovněž není chybou, položí-li kachnu na zem, aby ji okamžitě a lépe uchopil a dokončil přinášení. Vůdce setrvá na místě, odkud psa vypustil. Každý další povel k přinesení, uchopení, odevzdání nebo neseďnutí při odevzdání, anebo puštění kachny a vzdání mordu od ní a opětovné uchopení bez povelu, snižují známku vždy o jeden stupeň.

Známkou 1 se hodnotí pes, který po delším povzbuzování a opakovaných povelích k přinášení vynese kachnu z vody na břeh ve směru k vůdci ještě do stanoveného limitu.

Při VZ se tato disciplína zkouší v následující úpravě: vůdce poodejde se psem ke krytu pobřežního porostu tak, aby pes neviděl vhadování kachny na zrcadlo. Na pokyn rozhodčího imituje vůdce nebo určený střelec výstřelem skutečný lov a rozhodčí současně vhodí kachnu do vody, pak je pes přiveden zpět, vypuštěn a vyzván k práci.

SLÍDĚNÍ V RÁKOSÍ

Časový limit: 5 minut

Zkouší se v rákosí, břehových a vodních krytinách tak, aby musel pes i místy plavat. Má prokázat, že je schopen živou zvěř zdvihnout a umožnit tak její ulovení. Vypíchne-li pes při slídění kachnu, je vůdce povinen na ni vystřelit. V případě, že pes ulovenou zvěř dohledá a přinese, hodnotí se tím i disciplína dohledávka kachny pohozené v rákosí.

Nepovažuje se za chybu, opustí-li pes rákosí, ale sám se bez povelu vrátí. Pokud vůdce naznačuje psovi, že nahánění v rákosí pokračuje (tichými povely), nelze to slučovat s pobízením psa a nelze za to snižovat známku.

Známkou 4 se hodnotí pes, který určený prostor samostatně a systematicky prohledává.

Známkou 3 se hodnotí pes, který určený prostor dobře prohledává, ale vybíhá z rákosí a vůdce ho musí povely pobízet.

Známkou 2 se hodnotí pes, který prohledává rákosí bez systému a zájmu, nejde dostatečně daleko ani při častém povzbuzování.

Známkou 1 se hodnotí pes, který prohledává rákosí pouze na okraji a vůdce ho musí pro neochotu k práci stále povzbuzovat.

Známkou 0 se hodnotí pes, který nemá zájem v rákosí vůbec pracovat.

DOHLEDÁVKA KACHNY POHOZENÉ V RÁKOSÍ

Časový limit: 10 minut

Rozhodčí vhodí kachnu do rákosí nebo jiné břehové krytiny nejméně 5 metrů od kraje. Vůdce ani pes nesmí vidět, kam byla kachna vhozena. Vůdce ve vzdálenosti 50 kroků od místa, kam byla kachna vhozena, vypustí psa k dohledávce pohozené kachny a postupuje se psem proti větru směrem k pohozené kachně. Rozhodčí zastaví vůdce cca 30 kroků před pohozenou kachnou. Čas na dohledávku se měří od chvíle, kdy je pes vůdcem vypuštěn ke splnění disciplíny.

Chyby při přinášení se hodnotí stejně jako u disciplíny „Přinášení kachny z hluboké vody“ a snižují známku stanovenou na základě času.

Známkou 4 se hodnotí pes, který dohledá a správně odevzdá zvěř do 5ti minut,

známkou 3 se hodnotí pes, který dohledá a správně odevzdá zvěř do 7mi minut,

známkou 2 se hodnotí pes, který dohledá a správně odevzdá zvěř do 9ti minut a

známkou 1 se hodnotí pes, který dohledá a správně odevzdá zvěř (i bez ohledu na počet chyb) do 10ti minut.

Známku 0 obdrží pes, který v časovém limitu kachnu vůdci nepřinese.

OCHOTA K PRÁCI V HLUBOKÉ VODĚ

Časový limit: 2 minuty

Pes musí být vypuštěn volně, musí prokázat, že se nebojí vody, umí dobře plavat, a že jde ochotně do vzdálenosti 10 – 15 m do vody. V hluboké vodě musí hledat cca 2 minuty, musí být ve vodě ovladatelný a na pokyn vůdce měnit směr hledání. V případě potřeby mohou rozhodčí určit, kterým směrem má vůdce poslat psa prohledat hladinu nebo dát během plnění disciplíny pokyn vůdci ke změně směru hledání.

Známku 4 dostane pes, který pracuje bezchybně, ve vodě pracuje samostatně, je lehce ovladatelný, hledá daleko, dobře plave, do vody jde ochotně na první povel.

Známku 3 dostane pes, který jde do vody po kratším povzbuzování, další práci však koná bezchybně, nebo pes, který hladinu sice prohledává daleko, ale je špatně ovladatelný.

Známku 2 dostane pes, který jde do vody až po několika povelích, hladinu prohledává krátce, ve vodě je však dobře ovladatelný.

Známku 1 dostane pes, který do stanoveného limitu (2 minut) do vody jde, chvíli hladinu prohledává, ale příliš brzy se vrací

Známku 0 obdrží pes, který ve stanoveném limitu do vody nevrhne, nebo jen na okraj a nemá zájem o hledání zvěře

CHOVÁNÍ NA STANOVIŠTI U VODY

Časový limit: 10 minut

Pes musí být na stanovišti při vodní práci úplně klidný. Vůdci se psy se rozestaví asi ve vzdálenosti 20 – 30 kroků od sebe, jako při obstavené leči. Vůdce stojí čelem k leči, psa má volně (nebo na vodítku) vedle sebe. Každý vůdce asi po každých 2 minutách loveckým způsobem vystřelí, zvěř se však nestřílí.

Pes odložený na vodítku dostane vždy o jeden stupeň nižší známku. Pes, který je na stanovišti neklidný, kňučí, je nervózní, uteče z místa odložení nebo vyběhne za zdravou zvěří, je hodnocen jediné známkou 0. Pes, který se na vodítku zmítá tak, že znemožňuje bezpečnou střelbu, je rovněž hodnocen známkou 0.

Psi, kteří nejsou právě zkoušeni, nesmí být v blízkosti prostoru, kde je disciplína zkoušena.

PRÁCE PŘED BARVOU -ŠOULAČKA, NÁSLEDOVÁNÍ

Před započítáním této disciplíny musí vůdce rozhodčím nahlásit, zda předvede šoulačku, či jak jej bude pes následovat. Při zkoušení musí pes prokázat, že rozlišuje šoulačku a volnou chůzi lesem. Zkouší se na lesní cestě, okraji lesa nebo v aleji s dobrým přehledem pro rozhodčí. Vždy stranou od rušivých vlivů, před prací na pobarvené stopě, ke které je vyzván rozhodčím bezprostředně po ukončení práce před barvou – šoulačky, následování.

Šoulačka má být dlouhá asi 120 kroků a pes jde při ní volně. Vůdce šoulá pomalým krokem a obhlíží revír. Pes ho následuje buď těsně u levé nohy, nebo za patami, ne však více jak 1 m. Asi po 30 krocích společného šoulání vůdce psa nenápadně a tiše odloží. Sám pokračuje v šoulání. Když poodejde přibližně 30 kroků, zastaví se a přivolá nenápadným povelům psa. Pes nesmí jít k vůdci skokem a spolu pokračují v šoulání dalších 30 kroků. Vůdce psa opět odloží, poodejde 30 kroků, ustoupí do porostu, aby jej pes neviděl, zalící a vystřelí. Potom se vrátí ke psu a upoutá ho na vodítko. Pes se musí během šoulačky chovat klidně. Zkoušení této disciplíny se má co nejvíce podobat skutečnému odlovu spárkaté zvěře na šoulačce se psem.

Chyby: předbíhání psa z boku na bok, vzdalování se od vůdce, hlučné projevy, stálé odkládání a dobíhání vůdce, nápadné nebo hlasité povely, následování vůdce po přivolání skokem, neochota psa k odložení, nevyčkání psa na místě odložení, vůdcovo větší sledování psa než zvěře, za kterou šoulá. Každá chyba snižuje známku o jeden stupeň. Přejde-li pes po výstřelu k vůdci a nemá-li žádnou jinou chybu, hodnotí se známkou 1. Při 3 a více chybách, avšak neodběhne-li pes do leče, obdrží známku 1. Odběhne-li pes do leče během šoulání nebo po výstřelu, je hodnocen známkou 0.

Následování provede vůdce následujícím způsobem: Vůdce postupuje velmi pomalu, pes jde neupoutaný nebo upoutaný na vodítku těsně za ním nebo těsně vedle jeho levé nohy. Asi po 50 krocích se vůdce zastaví, vyčká na místě 15 až 30 vteřin, pes musí sedět, ležet nebo stát. Pes musí vůdce sledovat pozorně, klidně a tiše, musí se dát nenápadným tichým povelům zastavit a stejným způsobem uvést do pohybu. Po uplynutí stanovené doby se opět rozejdou a asi po 50 krocích se oba zastaví, pes si sedne, lehne nebo zůstane stát a vůdce vystřelí. Pes musí zůstat naprosto klidný. Po výstřelu vůdce psa, který následoval volně, upoutá na vodítko. Jakékoliv nápadnější

pokyny vůdce, které odporují myslivecké praxi, jsou při následování nepřipustné a snižují známku z výkonu. Upoutaný pes je klasifikován podle předvedeného výkonu s příslušným koeficientem.

Nevlastní-li vůdce psa zbojní průkaz nebo loveckou brokovou zbraň, disciplínu s ním provede střelec. Střelec postupuje během práce vpravo vedle vůdce shodně s vůdcem. Zastaví-li se vůdce, rovněž zůstane stát i střelec, jde-li vůdce na konci šoulačky do krytu, jde se s ním skrýt i střelec, který pak v krytu vystřelí. Vůdce po výstřelu jde přivázat psa a střelec jde vedle něj. Práci lze provést i tak, že se určený střelec před započítáním disciplíny jde skrýt do porostu do vzdálenosti, ve které se předpokládá ukončení disciplíny a skrytí vůdce. Vůdce provede disciplínu samostatně, ustoupí do porostu ke střelci, který následně vystřelí a vůdce jde uvázat psa sám. V případě provádění následování střelec skrytý v porostu vystřelí v okamžiku, kdy se vůdce po ukončení následování zastaví.

Chyby: předbíhání psa z boku na bok, vzdalování se od vůdce, hlučné projevy, stálé odkládání a dobíhání vůdce, nápadné nebo hlasité povely, vůdcovo větší sledování psa než zvěře nedodržení stanovených vzdáleností. Každá chyba snižuje známku o jeden stupeň. Při 3 a více chybách, avšak neodběhne-li pes následující volně do leče, obdrží známku 1. Odběhne-li pes následující volně do leče během následování nebo po výstřelu, je hodnocen známkou 0.

Při následování na řemeni se každé napnutí řemenu (vpřed nebo vzad) považuje za chybu.

PRÁCE NA POBARVENÉ STOPĚ

Časový limit: 45 minut

Pobarvená stopní dráha má být dlouhá asi 500 až 550 kroků, se dvěma změnami směru. Vzdálenost mezi jednotlivými barvami musí být nejméně 100 kroků v celém průběhu stopní dráhy.

Pobarvená stopa se zakládá tak, že se kape z lahve přes větvičky vsunuté do jejího hrdla nebo z lahve z umělé hmoty se šroubovacím uzávěrem s dírkou. Zakládání pobarvených stop jiným způsobem než uvedeným je nepřipustné. Pro založení jedné pobarvené stopy se použije maximálně 0,3 – 0,5 l vepřové krve nebo barvy jakékoliv spárkaté zvěře (dále jen „barva“). Přimísení trávniku není vyloučeno. Použitá barva musí být shodná na všech stopních drahách.

Pro směr dopředu jsou na stromech připevněny značky, které pomocník před rozhodčím zakládajícím pobarvenou stopu odstraňuje. Značky pro směr dopředu se ponechají na prvních 20 krocích pro lepší orientaci. Na odvrácené straně stromů musí být nad zemí zřetelně viditelné značky sloužící ke kontrole vypracovávané pobarvené stopy.

Nástřel je označen zřetelnými zálomkou a větším množstvím nakapané barvy. Pobarvené lože je asi v polovině stopní dráhy a je označeno položenými zřetelnými zálomkou a větším množstvím nakapané barvy. Lože se řádně označí pro kontrolu rozhodčích. Kapání barvy se ukončí v místě, kam bude nosiči položena zvěř. Pobarvené stopy se zakládají zásadně od nástřelu po směru vypracování. Na konci mají být stopní dráhy označeny shodným číslem jako na začátku a vyznačeno místo pro položení zvěře. Toto opatření je zárukou, že bude kus položen přesně tam, kde má být.

Spárkatá zvěř položená na konci stopní dráhy musí být řádně zašita. Je nepřipustné zkoušet psy na pobarvených stopách, kde je dráha vyšlapaná a vůdce ji může zrakem rozpoznat. Sejmuté značky nesmí být poházené po zemi.

Pořadatel si musí zajistit potřebnou spárkatou zvěř a barvu. Je odpovědný za naprosto korektní chování přenašečů zvěře a trubačů čekajících na konci pobarvené stopy, kteří musí být dobře ukryti a chovat se tiše až do ukončení disciplíny. Teprve k předávání úlomku a troubení vyjdou z úkrytu.

Za založení pobarvených stop zodpovídá pořadatel ve spolupráci se sborem rozhodčích, který akci posuzuje.

Pořadí zkoušených psů ve skupině na umělé pobarvené stopě se losuje vždy po založení pobarvené stopy. Před konkrétní pobarvenou stopou se vylosuje pes, který tuto pobarvenou stopu vypracuje. Je nepřipustné, aby na pobarvené stopy nastupovali psi podle pořadového čísla, které si při počátečním losování vůdci vylosovali. Losování psa, který vypracuje následující pobarvenou stopu, je provedeno vždy až po té, co předchozí pes práci na předcházející pobarvené stopě ukončí. Před vypracováním stopy vždy předvede pes disciplínu „práce psa před barvou“.

Pro LZ a VZ se zakládá barva ráno a smí být 1 - 8 hodin stará. Pro BZ se barva zakládá odpoledne předchozího dne, aby byla nejméně 12 hodin stará.

Pes může barvu vypracovat jako vodič. Chce-li vůdce předvést psa jako hlasiče, oznamovače nebo hlasitého oznamovače, musí tuto okolnost včetně způsobu vypracování disciplíny rozhodčím oznámit bezprostředně po vylosování pořadí na pobarvené stopě.

a) vodič - (na řemeni nebo volně)

Před započítáním práce na barvě připne vůdce psovi barvářský obojek s řemenem minimálně 5 m dlouhým, nevede-li vůdce psa na barvě volně. Potom může psa odložit a prohlédnout si nástřel i několik kroků barvy. Po přiložení psa na nástřel má pes ukázat barvu a pokračovat volným tempem po barvě nízkým nosem. V případě bočního větru se může držet podél barvy pod větrem. Má pracovat na plně rozvinutém barvářském řemeni, který drží vůdce po celou dobu práce (s výjimkou přehmátnutí v případě překonávání překážky) v ruce alespoň ve vzdálenosti 5 m od psa, nebo volně před vůdcem v těsném kontaktu. Po celý čas musí být zřejmé, že pes je v barvářském řemeni zalehlý, že sleduje stopu s jistotou. Dojde-li k loži, má ukázat barvu a ve správném směru pokračovat. Není chybou, mine-li pes lože do vzdálenosti povolené k sejítí. Rovněž se nepovažuje za chybu, pokud pes ukáže stopy zvěře, které barvu křížovaly, a sám se opraví, vrátí se na barvu a pokračuje po ní. Sejde-li však z barvy a vůdce to nezpozoruje, musí alespoň jeden rozhodčí postupovat za ním a po asi 30 krocích ho zatroubením upozorní na nutnou opravu. Potom jsou vůdce a pes vráceni do místa, kde sešli z barvy a rozhodčím navedeni ve směru pokračování. Za každou takovou opravu se snižuje známka o jeden stupeň.

Ohlíží-li se vůdce, aby zjistil správný směr stopy podle značek, musí jej rozhodčí napomenout a za každé napomenutí se snižuje známka o jeden stupeň. Příliš překotné, jen těžko zbrzditelné tempo, při kterém pes často zbíhal ze stopy, je známkou nepřilíš dobré spolupráce psa s vůdcem a snižuje známku o jeden stupeň. Je dovoleno psa odkládat pro uklidnění a soustředění. Rovněž tak se snižuje známka za nedostatečně rozvinutý řemen a malý zájem o stopu.

Není chybou, táhne-li pes na konci barvy s vysokým nosem ke zvěři. Jestliže pes mine kus položený na konci pobarvené stopy a vůdce to nezpozoruje, po 30 krocích rozhodčí zatroubením vůdce zastaví a vůdci oznámí, že pes disciplínu nesplnil a obdrží známku 0.

Za práci volně se připočítává až 5 bodů. K práci volně: Dovede-li pes vůdce ke kusu volně bez ovlivňování vůdcem, obdrží 5 bodů. Je-li pes během práce vůdcem ovlivňován, body navíc se úměrně sniží.

Chyby: pracuje-li pes nezalehlý v řemeni, je-li na něm veden, bloudí, sleduje-li stopy zdravé zvěře, stále je ho potřeba pobízet, pracuje-li nervózně a rychle, nezájem o správnou stopu a zvláště její dokončení.

b/ hlasič

Až k loži pracuje a je hodnocen pes jako vodič. Mine-li pes lože do vzdálenosti povolené k sejítí, zastaví rozhodčí vůdce a vrátí jej k loži. U lože vůdce psa na pokyn rozhodčího vypustí a zůstane stát na místě s rozhodčími. Pes musí samostatně najít kus a do 10 minut u něho začít hlásit, aby mohl být hodnocen známkou 4. Hlášení musí trvat až do příchodu vůdce, vůdce na pokyn rozhodčího postupuje ve směru hlášení psa a pouze během hlášení. Pes se nesmí žádným způsobem povzbuzovat nebo nutit hlásit. Není závadou, jsou-li v hlášení krátké odmlky.

Odejde-li vůdce od lože k hlásícímu psovi a ten pak hlásit přestane nebo nehlásí u zvěře anebo od ní odejde, je pes hodnocen známkou 0.

Chyby: bloudění, sledování stop zdravé zvěře, nevýrazné hlášení, opožděné hlášení, hlášení s dlouhými odmlkami, nehlášení, opuštění zvěře, nezájem o práci a zvláště o její dokončení.

c/ oznamovač

Až k loži pracuje a je hodnocen pes jako vodič. Mine-li pes lože do vzdálenosti povolené k sejítí, zastaví rozhodčí vůdce a vrátí jej k loži. U lože vůdce psa na pokyn rozhodčího vypustí a zůstane stát na místě s rozhodčím, který oznámí zahájení dosledu (dříve domluveným způsobem) rozhodčímu na konci stopní dráhy (např. troubením, mobilním telefonem, vysílačkou atd.) Povel signálkou dá rozhodčí tak, aby nerušil výkon psa.

Pes přijde ke kusu, zvěř si ověří a vrátí se pro vůdce, který čeká na místě vypuštění. Po příchodu k vůdci musí mu pes naučeným, předem nahlášeným způsobem oznámit, že zvěř našel a snažit se vůdce volně bez pobízení ke zvěři dovést. Pes se musí pro vůdce vrátit do 20 minut od vypuštění. Rozhodčí ukrytý na konci pobarvené stopy sleduje, zda si pes zvěř na konci ověřil, ověření zvěře neoznamuje. Rozhodčí, který zůstal

s vůdcem u lože, při navracení psa k vůdci sleduje, zda pes pracuje předem nahlášeným způsobem, a následně pokračuje za vůdcem ke kusu.

d/ hlasitý oznamovač

Až k loži pracuje a je hodnocen pes jako vodič. Mine-li pes lože do vzdálenosti povolené k sejití, zastaví rozhodčí vůdce a vrátí jej k loži. U lože vůdce psa na pokyn rozhodčího vypustí a zůstane stát na místě s rozhodčím, který oznámí zahájení dosledu (dříve domluveným způsobem) rozhodčímu na konci stopní dráhy (např. troubením, mobilním telefonem, vysílačkou atd.). Povel signálkou dá rozhodčí tak, aby nerušil výkon psa.

Pes přijde ke kusu, zvěř si ověří a vrátí se pro vůdce, který čeká na místě vypuštění. Po příchodu k vůdci musí mu pes naučeným, předem nahlášeným způsobem oznámit, že zvěř našel a snažit se vůdce po barvě k ní volně dovést, na stopní dráze však musí v intervalech hlásit. Povzbuzování při této práci není chybou. Pes se musí pro vůdce vrátit do 20 minut od vypuštění. Rozhodčí ukrytý na konci pobarvené stopy sleduje, zda si pes zvěř na konci ověřil, ověření zvěře neoznamuje. Rozhodčí, který zůstal s vůdcem u lože, při navracení psa k vůdci sleduje, zda pes pracuje předem nahlášeným způsobem, a následně pokračuje za vůdcem ke kusu.

Není-li si vůdce jistý podle způsobu oznamování nebo projevu psa, zda pes spárkatou zvěř na konci stopní dráhy našel, může jej do 10 minut přivolat, přičemž čas se počítá od vypuštění psa od lože. Dále pes pracuje jako vodič s tím, že se známka sníží o jeden stupeň.

Chyby: Nejisté vedení ke zvěři. Neoznámí-li nalezenou zvěř vůdci způsobem, který vůdce rozhodčím předem ohlásil, nemůže se práce hodnotit jako práce oznamovače.

Obecně k hodnocení a chybám na pobarvené stopě:

Při hodnocení práce prováděné dle bodu b), c), d) se dvojice rozhodčích rozdělí tak, že jeden rozhodčí postupuje za vůdcem a druhý je ukryt tak, aby mohl sledovat chování psa u kusu. Na ohodnocení práce se musí rozhodčí dohodnout.

Jako oznamovač (včetně hlasitého) a hlasič může být pes vypuštěn nejvýše 2x. Čas určený pro hlášení nebo oznámení se však počítá od prvního vypuštění. Znamka za druhé vypuštění se nesnižuje.

Selže-li pes jako hlasič, oznamovač nebo hlasitý oznamovač a podaří-li se ho vůdci do 30 minut přivolat, může dokončit práci jako vodič. Jako vodič je hodnocen a známka za výkon se mu sníží o jeden stupeň s koeficientem 10, pracoval-li jako vodič bezchybně. Jinak se přihlíží k dříve provedeným chybám. Nepodaří-li se vůdci do 30 minut psa přivolat, posuzování se ukončí a pes obdrží známku 0.

Nahlásí-li rozhodčí, který je na konci pobarvené stopní dráhy, že pes u kusu nebyl, a přesto vůdce jej jako oznamovače, nebo hlasitého oznamovače využil a ten jej ke kusu úspěšně dovedl, bude hodnocen snížením známky o dva stupně.

Pokud pes odnese kus dál jak dvacet kroků, snižuje se známka o jeden stupeň. Pokud pes odnese kus za poloviční vzdálenost mezi ložem a koncem pobarvené stopy, tam kus odloží a dále by prováděl oznámení, tato práce se hodnotí nejvýše známkou 2, přičemž se přihlíží k předchozím chybám. Pokud pes přinese kus k vůdci, hodnotí se jako vodič známkou 3 s přihlédnutím k předchozím chybám.

Rozhodčí by měli postupovat 15 – 20 kroků za vůdcem psa. U dosledovaného kusu rozhodčí posoudí, zda pes nenačíná. Škubání srsti a cloumání kusem není na závadu. Načne-li pes prokazatelně zvěř, je ze zkoušek vyloučen. Načínání zvěře uvedou rozhodčí v soudcovské tabulce.

Za úspěšný dosled předají rozhodčí vůdci úlomek. Při tomto aktu je vhodný i trubač.

Práce psa nesmí být rušena korunou ani rozhodčími.

Pokud nedojde pes s vůdcem ke zvěři do celkové doby 45 minut od uvedení na pobarvenou stopu je hodnocen známkou 0. Čas se počítá od prvního uvedení na pobarvenou stopu.

CHOVÁNÍ NA STANOVIŠTI V LESE

Časový limit: 10 minut

Pes má prokázat, že je na stanovišti úplně klidný. Vůdci se psy jsou rozestavení kolem leče, asi 30 kroků od sebe. Korona prochází lečí s obvyklým lomezem. V leči se z bezpečnostních důvodů nestřelí. Na pokyn rozhodčího vystřelí vůdci po řadě vždy jednu ránu cca po 2 minutách. Rozhodčí stojí tak, aby viděli chování zkoušených psů. Vůdce stojí čelem k leči, psa má volně (nebo na vodítku) vedle sebe. Pes odložený na vodítku dostane vždy o jeden stupeň nižší známku.

Pes nepokojný, nervózní, kňučící, vydávající je hodnocen za každou chybu vždy o jeden stupeň nižší známkou. Pes, který se zmitá na vodítku, nebo uteče za zdravou zvěří či do leče, je hodnocen známkou 0 a ve zkoušce neobstál.

Tato disciplína se hodnotí za pomoci všech rozhodčích, kteří jsou v dosahu. Rozhodčí této disciplíny určí, kolik psů se bude zkoušet najednou.

OBECNĚ

Pro všechny zkoušené psy musí být použit stejný druh zvěře, přiměřené velikosti pro příslušné plemeno. Zvěř musí být nezávadná. Každý vůdce si může přinést odpovídající zvěř. O vhodnosti k použití rozhodnou rozhodčí.

ZKOUŠKY VLOH RETRIEVERŮ A LOVECKÝCH SLÍDIČŮ

Předmět	Nejnižší známky pro cenu			Koef.	Max. počet bodů	Známka za výkon	Počet bodů	Poznámka
	I.	II.	III.					
1. Nos	3	2	1	10	40			
2. Hlasitost	0	0	0	8	32			
3. Poslušnost a ovladatelnost	3	2	1	5	20			
4. Chování po výstřelu	2	2	1	3	12			
5. Vodění psa								
a) volné	2	2	1	3	12			
b) na řemeni	2	2	1	2	8			
6. Slídění - vyhledávání	3	2	1	8	32			
7. Stopa živé zvěře retrievři	3	2	1	7	28			
	0	0	0		0			
8. Ochota a chuť do vody	2	2	1	4	16			
Nejnižší počet bodů pro cenu	130	105	80					
Nejnižší počet bodů pro cenu retrievři	88	71	54					
Maximální počet bodů					192			
Celkový počet bodů								
Výsledná cena								

Poznámka: 1

Známka 0 z disciplíny „stopa živé zvěře“ nemá pro všechna plemena retrieverů vliv na zařazení do ceny, pouze zvyšuje bodové hodnocení.

Poznámka: 2

Bude-li disciplínu č. 6 provádět slídič, bude se jednat o slídění, v případě retrievera se bude jednat o vyhledávání.

PODZIMNÍ ZKOUŠKY RETRIEVERŮ A LOVECKÝCH SLÍDIČŮ

Předmět	Nejnižší známky pro cenu			Koef.	Max. počet bodů	Známka za výkon	Počet bodů	Poznámka
	I.	II.	III.					
1. Nos	3	2	1	10	40			
2. Hlasitost	0	0	0	8	32			
3. Poslušnost a ovladatelnost	3	2	1	5	20			
4. Chování po výstřelu	2	2	1	3	12			
5. Vodění psa								
a) volné	2	2	1	3	12			
b) na řemeni	2	2	1	2	8			
6. Slídění – vyhledávání	3	2	1	8	32			
7. Dohledávka a přinášení pernaté zvěře	2	2	1	7	28			
8. Vlečka se srstnatou zvěří	2	2	1	6	24			
9. Přinášení kachny z hluboké vody	3	2	1	6	24			
Nejnižší počet bodů pro cenu	150	120	90					
Nejnižší počet bodů pro cenu retrieverů	128	103	79					
Maximální počet bodů					224			
Celkový počet bodů								
Výsledná cena								

ZKUŠEBNÍ ŘÁD PRO ZKOUŠKY JEZEVČÍKŮ A TERIÉRŮ

Tento zkušební řád upravuje zkoušky jezevčků a teriérů.

Lovecká upotřebitelnost psů je definována v § 14 odst. 1 vyhlášky č. 244/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“), a prokazuje se splněním disciplín uvedených ve zkušebních řádech ČMMJ pro zkoušky z výkonu loveckých psů (dále jen „ZŘ“), kteří vykonávají činnosti, jež je kvalifikují jako lovecky upotřebitelné pro výkon práva myslivosti.

Těmito činnostmi se rozumí vyhledávání, dohledání a přinesení usmrčené, postřelené nebo jiným způsobem zraněné drobné zvěře nebo vyhledávání živé spárkaté zvěře, anebo dosledování usmrčené, postřelené nebo jiným způsobem zraněné spárkaté zvěře, nebo prokázání vloh pro práci pod zemí nebo norování.

Aby pes při zkoušce loveckých psů obstál, musí provedení disciplín odpovídat požadavkům zkušebního řádu, a to minimálně výkonu ve III. ceně; v případě složení zkoušky z výkonu norování získávají psi loveckou upotřebitelnost pro práci pod zemí, pokud pes obstál. O složení zkoušky psa z výkonu vydá pořadatel „Potvrzení o složení zkoušky psa z výkonu“ stanovené podle § 17 odst. 6 vyhlášky, které je opatřeno evidenčním číslem ČMMJ a každá organizační jednotka ČMMJ vede evidenci vydaných potvrzení o zkoušce podle přidělených čísel. Potvrzení o zkoušce vystavené jejím pořadatelem je veřejnou listinou.

Tento ZŘ je určen pro plemena jezevčků a teriérů, jednotlivé zkoušky jsou uzpůsobeny charakteristickým vrozeným pracovním vlastnostem těchto psů. Struktura jednotlivých zkoušených disciplín umožňuje mimo prokázání lovecké upotřebitelnosti prokázat i vlohy jezevčků a teriérů pro potřeby jejich chovu a dále důležité vlastnosti potřebné pro praktický výkon práva myslivosti jako např. poslušnost, ovladatelnost, spolupráce s vůdcem a tak podobně, bez jejichž naučení a zvládnutí by nemohl být pes dobrým loveckým psem.

ZKOUŠKY JEZEVČÍKŮ A TERIÉRŮ SE DĚLÍ NA:

I. Zkoušky bez přiznání lovecké upotřebitelnosti, kterými jsou:

zkoušky vloh jezevčků a teriérů (ZV) - nejsou zkouškami lovecké upotřebitelnosti, ale prokazují se při nich vrozené vlohy a slouží ke kontrole dědičnosti a jsou významnou zkouškou pro chovatelské kluby. Tento druh zkoušek mohou absolvovat všechna lovecká plemena, která nemají ZV ve svých zkušebních řádech; na zkouškách vloh se zkouší přirozený způsob lovu na drobnou zvěř, v případě ostatních plemen i na jinou srstnatou zvěř a v ojedinělých případech, kdy zde zvěř není, se vypouští zvěř živá pernatá nebo srstnatá zvěř z umělého chovu. Zvěř se vypouští ve zcela výjimečných případech do prostoru konání zkoušek, nikoliv přímo před psy. Vypouštěná zvěř musí být zdravá, v kondici, nesmí být poraněná.;

II. Zkoušky praktického lovu (ZPL) s přiznáním lovecké upotřebitelnosti, kterými jsou

a) podzimní zkoušky jezevčků a teriérů (PZ) - kvalifikují psa jako lovecky upotřebitelného pro vyhledávání, dohledání a přinášení drobné zvěře. PZ se mohou účastnit všechna lovecká plemena, která nemají PZ ve svých zkušebních řádech. Zde se zkouší přirozený způsob lovu na drobnou zvěř a v ojedinělých případech, kdy zde zvěř není, se vypouští zvěř živá pernatá nebo srstnatá zvěř z umělého chovu. Zvěř se vypouští ve zcela výjimečných případech do prostoru konání zkoušek, nikoliv přímo před psy. Vypouštěná zvěř musí být zdravá, v kondici, nesmí být poraněná. Na PZ se zkouší na živé zvěři a na předem usmrčené drobné zvěři srstnaté a pernaté; není-li k dispozici zajíc, lze použít dospělého králíka odpovídající velikosti, ve zbarvení zajíce;

b) lesní zkoušky jezevčků a teriérů (LZ) - kvalifikují psa jako lovecky upotřebitelného k vyhledávání a dosledu spárkaté zvěře hlavně v lesních honitbách. Zkoušek se mohou účastnit všechna lovecká plemena, která nemají LZ ve svých zkušebních řádech. Na LZ se zkouší na živé zvěři a na předem usmrčené zvěři;

c) zkoušky k vyhledávání, vyhánění a nadhánění spárkaté zvěře pro psy s kohoutkovou výškou do 55 cm (ZVVZ) - kvalifikují psa jako lovecky upotřebitelného pro vyhledávání živé spárkaté zvěře. Zkouší se zpravidla v lesním porostu. Zkoušek se mohou účastnit všechna lovecká plemena, která nemají ZVVZ ve svých zkušebních řádech, mimo plemen ohařů a psů, jejichž kohoutková výška překračuje 55cm. Na zkouškách se zkouší na živé zvěři;

- d) barvářské zkoušky jezevčků a teriérů (BZ) - kvalifikují psa jako lovecky upotřebitelného pro dosled spárkaté zvěře. Zkouší se v lesním porostu. Zkoušek se mohou účastnit všechna lovecká plemena, která nemají BZ ve svých zkušebních řádech. Na BZ se zkouší na předem usmrcené zvěři spárkaté;
- e) zkoušky z vodní práce (VP) - kvalifikují psa jako lovecky upotřebitelného k vyhledávání, dohledání a přinášení drobné zvěře se specializací pro lov vodní zvěře. Zkouší se na rozsáhlých vodních plochách. Zkoušek se mohou účastnit všechna lovecká plemena, která nemají VP ve svých zkušebních řádech. Na VP se zkouší na živé zvěři a na předem usmrcené nebo střelené drobné pernaté vodní zvěři;
- f) všestranné zkoušky jezevčků a teriérů (VZ) - kvalifikují psa jako lovecky upotřebitelného k vyhledávání, dohledání a přinášení drobné zvěře a pro vyhledávání a dosled spárkaté zvěře, a to ve všech přírodních podmínkách. Všestranné zkoušky se konají na poli, v lese a ve vodě. Zkoušek se mohou účastnit všechna lovecká plemena, která nemají VZ ve svých zkušebních řádech. Na zkouškách se zkouší přirozený způsob lovu na drobnou zvěř a v ojedinělých případech, kdy zde zvěř není, se vypouští zvěř živá pernatá nebo srstnatá zvěř z umělého chovu. Zvěř se vypouští ve zcela výjimečných případech do prostoru konání zkoušek, nikoliv přímo před psy. Vypouštěná zvěř musí být zdravá, v kondici, nesmí být poraněná. Psi se dále zkouší na předem usmrcené zvěři spárkaté a předem usmrcené drobné zvěři srstnaté a pernaté; není-li k dispozici zajíc, lze použít dospělého králíka odpovídající velikosti, ve zbarvení zajíce;

III. zkoušky z norování

- a) zkoušky nováčků - kvalifikují psa pro práci pod zemí. Zkoušek se mohou účastnit pouze plemena jezevčků a teriérů. ZN jsou bez kontaktu psa s liškou. Liška je v umělé noře od zkoušeného psa fyzicky oddělena kovovou mřížkou nebo jinou pevnou, pachově a zvukově propustnou přepážkou. Ke zkouškám z norování je pořadatel povinen zajistit dostatečné množství lišek. Lišky musí být zdravé a vyhovovat veterinárním předpisům;
- b) individuální zkouška z norování (IZN) v přírodních a přírodních umělých norách (při praktickém výkonu práva myslivosti). Zkoušek se mohou účastnit pouze plemena jezevčků a teriérů.
Psi, kteří zvěř prokazatelně načínají nebo příliš tvrdým skusem poškozují, anebo hrobaří, na všech zkouškách lovecké upotřebitelnosti obdrží z přinášení nebo z disciplíny jejíž hlavní součástí je přinášení známku 0 a na zkouškách neobstojí. Načínání zvěře a hrobaření uvedou rozhodčí v soudcovské tabulce.
V dále uvedených soudcovských tabulkách jsou uvedeny disciplíny zkoušek, které se při jednotlivých zkouškách přezkušují.

JEDNOTLIVÉ DISCIPLÍNY ZKOUŠEK:

POSLUŠNOST A OVLADATELNOST

Časový limit: po celou dobu zkoušek

Slouží k prokázání poslušnosti, ovladatelnosti a spolupráce psa s vůdcem. Rozhodčí sleduje během celých zkoušek, jak pes ochotně a přesně reaguje na povely vůdce, zvláště na základní povely (např. přivolání). Pes se může vzdát z vlivu svého vůdce na dobu nejvýše 30 minut. Je-li pes právě v kontaktu se stopou zvěře nebo v pohybu za zvěři a sleduje ji, ať už hlasitě nebo němě, může se vrátit po tomto limitu. V takovém případě je mu snížena známka z poslušnosti a je hodnocen nejlépe známkou 2.

Pes musí včas nastoupit k další disciplíně, pokud nenastoupí na pokyn rozhodčího, obdrží z poslušnosti známku 0. Pořadí zkoušených psů musí být zachováno.

Chyby: časté opakování povelů a jejich neochotné nebo nesprávné plnění.

VODĚNÍ PSA

Rozhodčí vytyčí v prostoru, kde jsou prováděny zkoušky trasu, která vede přes rozličné terénní překážky (padlý strom, mezi keři, přes příkop atd.). Rozhodčím určená trasa by měla být pro všechny zkoušené psy přibližně stejná. Psi musí být zkoušeni jednotlivě.

Vůdce vede psa upoutaného na loveckém vodítku neseném přes rameno nebo na přes rameno zavěšeném svinutém barvářském řemeni anebo volně. Pes nesmí vůdci při chůzi překážet nebo jej zdržovat.

Rozhodčí sleduje vůdce se psem po celé délce trasy.

Vodění na řemeni:

Pes musí jít klidně vedle levé nohy vůdce nebo těsně za svým vůdcem, nemá ho předbíhat ani se nechat táhnout. Nemá se zaplétat do keřů ani zachytávat za stromy. Vůdce projde kolem několika keřů nebo stromů těsně, aby dokázal, jak pes zvládá vodění. Tahá-li pes svého vůdce, zachytává-li za stromy nebo keře nebo ho správně nenásleduje, obdrží za každou chybu o jeden stupeň sníženou známku. Během zkoušky vůdce nesmí držet vodítko v ruce, usměrňovat pohyb psa a dávat mu žádné povely.

Vodění volně:

Pes musí jít klidně těsně vedle levé nohy vůdce nebo těsně za svým vůdcem, nemá ho předbíhat ani příliš zaostávat.

Chyby: předbíhání, tahání, napnutí vodítka, zaostávání. Při opakovaném trhání a kňučení psa při spatření zvíře se hodnotí pes známkou 0. V lese nesmí pes zaskakovat za stromy, musí sledovat vůdce a v žádném případě jej nesmí omezovat v pohybu.

ODLOŽENÍ

Časový limit: 5 minut

Odložení se provádí s uvázáním na zcela rozvinutém barvářském řemeni, jehož konec je uvázán v místě odložení psa, nebo volně, bez psu známého předmětu. Rozhodčí určí místo k odložení psa. Jeden z rozhodčích se ukryje v dobrém větru tak, aby mohl odloženého psa sledovat. Druhý rozhodčí přivede vůdce a psa na místo určené k odložení. Místo k odložení psa si musí vůdce řádně prohlédnout, aby jej neodložil k vosímu hnízdu, mraveništi apod. Potom odejdou tak daleko, aby je pes nemohl navěřit a vidět. Pes se může během odložení posadit nebo postavit, ale nesmí poodejít. Po 5 minutách se vůdce pro psa vrátí a odvede ho.

Rozhodčí se spolu dohodnou na známce a vyhlásí ji. Takto se vyzkouší všichni psi.

Korona nesmí rušit práci psa, musí být skryta ve vzdálenosti nejméně 100 kroků.

Hodnocení na řemeni:

Známku 4 dostane pes, který je během těchto 5 minut klidný.

Známku 3 dostane pes, který opustí místo k odložení do 3 kroků.

Známku 2 dostane pes, natáhne-li celý řemen (5m) a je klidný.

Známku 1 dostane pes, který natáhne celý řemen a občas s ním smýká bez hlasitých projevů nebo ojedinele zakňučí.

Známku 0 obdrží pes, který se na řemeni trvale smýká nebo štěká či opakovaně kňučí.

Hodnocení volně:

Známku 4 dostane pes, který je během těchto 5ti minut klidný.

Známku 3 dostane pes, který opustí místo odložení do 3 kroků.

Známku 2 dostane pes, který opustí místo odložení do 6 kroků.

Známku 1 dostane pes, který opustí místo odložení do 10 kroků nebo ojedinele zakňučí.

Známku 0 dostane pes, který opustí místo odložení o více než 10 kroků nebo štěká či opakovaně kňučí.

STOPA VŮDCE

Časový limit: 10 minut

Jeden z rozhodčích podrží psa na vypouštěcím vodítku, druhý odejde s vůdcem po větru s dvěma odchytkami od přímého směru na vzdálenost asi 200 kroků, kde se dobře ukryjí. Jestliže v koruně je osoba psu známá, může jít do úkrytu s vůdcem. Zkouška se koná v přehledném terénu, aby rozhodčí, který psa později vypustí, měl možnost vidět zakládání stopy i její sledování psem. Pes může pozorovat zakládání stopy do vzdálenosti asi 20 kroků. Potom už pes pohyb vůdce nesmí sledovat. Když se vůdce ukryje, rozhodčí ho nasadí na stopu, několik kroků ho po ní vede a vypustí ho.

Za každé další nasazení na stopu se snižuje známka o 1 stupeň.

Známkou 0 se hodnotí pes, který ani po čtvrtém nasazení na stopu nedojde ke svému vůdci.

NOS

Časový limit: po celou dobu zkoušek

Rozhodčí posuzuje kvalitu nosu během zkoušení těch disciplín, kde pes nos používá. Při jeho zhodnocení musí současně zvažovat všechny okolnosti, zvláště vzdálenost, na jakou pes zvíře navěřil, jaké jsou dané povětrnostní podmínky, síla větru, vlhkost a teplota vzduchu, členitost terénu, porost apod.

SLÍDĚNÍ

Časový limit: 15 minut

Úkolem této disciplíny je prověřit schopnosti psa systematicky a efektivně prohledat prostor a najít živou zvěř. Zkouší se v poli s vyšší krytinou, možné využít i strniště s řadami slámy, popřípadě u vody nebo v lese s dostatečným podrostem, který znemožňuje psovi hledat zvěř zrakem. Slídění se provádí zásadně proti větru, maximálně s mírným bočním větrem.

Pes má radostně, energicky a soustavně prohledávat terén v určeném prostoru s evidentní snahou nalézt živou zvěř nebo její stopu. Má pracovat v přehledném terénu do vzdálenosti účinnosti brokového výstřelu. S nepřehledností terénu se musí zkracovat i vzdálenost slídění tak, aby byla možnost vyvstalou nebo vypíchnutou zvěř ulovit. Do nalezení zvěře nebo její stopy musí pes zůstat v kontaktu se svým vůdcem a řídit se jeho pokyny.

Známkou 4 je hodnocen pes, který systematicky prohledává terén v určeném prostoru před pomalu postupujícím vůdcem. Pracuje samostatně bez častých povelů, s neumdlévající snahou a radostnou chutí najít zvěř.

Známkou 3 je hodnocen pes, který nemá tak dokonalý způsob slídění nebo musí být vícekrát pobízen, anebo usměřován.

Známkou 2 je hodnocen pes, který nemá systematické slídění, opakovaně, aniž by sledoval stopu nebo zvěř, zabíhá za vůdce a k práci musí být často pobízen.

Známkou 1 je hodnocen pes, který chodí jenom krátce před vůdcem za stálého pobízení.

Známkou 0 je hodnocen pes, který přes veškeré pobízení vůdcem nemá snahu hledat zvěř a zdržuje se ve vůdcově blízkosti.

STOPA ŽIVÉ ZVĚŘE

Pes musí sledovat stopu zvěře, kterou sám našel nebo na kterou ho vůdce nasadil nejméně do vzdálenosti 150 kroků, aby mohl být hodnocen známkou 4. Psovi se úměrně snižuje známka, pokud se musí častěji navádět na stopu zvěře nebo ji sleduje jenom krátce. Sleduje-li pes stopu při prvním uvedení na stopu alespoň do jedné třetiny předepsané vzdálenosti, bude hodnocen známkou 2. Byl-li pes více jak dvakrát uveden na stopu zvěře a sleduje-li pes stopu alespoň do jedné třetiny předepsané vzdálenosti, bude hodnocen známkou 1.

Známkou 0 se hodnotí pes, který stopu vůbec nesleduje ani po několikerém uvedení na stopu.

HLASITOST

Časový limit: po celou dobu zkoušek

Je vrozená vlohová disciplína, při které pes hlasitým vydáváním sleduje zvěř popřípadě její čerstvou stopu. Pes může prokázat hlasitost na čerstvé stopě živé zvěře, nebo pokud v časovém limitu určeném pro disciplínu slídění nebo vyhánění zvěře z houštin zvěř sám vyrazí, nahání a je s ní v kontaktu. Za hlasitost nelze uznat hlášení u usmrčeného kusu zvěře.

Tato disciplína je povinná pro plemena jezevčíků, honičů a jagdteriéra. U ostatních tj. teriérů a psů V. skupiny FCI nemá vliv na zařazení do ceny, pouze zvyšuje bodové hodnocení psa.

Známkou 4 je hodnocen pes, který čerstvou stopu zvěře okamžitě sleduje, pravidelně hlásí, aniž by zvěř před sebou sledoval zrakem, nebo pes, který zvěř sám vyrazí, sleduje a hlásí, i když zvěř nevidí na vzdálenost alespoň 150 kroků.

Známkou 3 je hodnocen pes, který pracuje jako při známce 4, hlášení však je přerušované delšími odmlkami.

Známkou 2 je hodnocen pes, který hlásí zvěř jenom tehdy, když ji vidí a ztrácí-li ji z dohledu, s hlášením přestane.

Známkou 1 je hodnocen pes, který hlásí zvěř po jejím spatření jen značně přerušovaně, s přestávkami.

Známkou 0 je hodnocen pes, který při pronásledování unikající zvěř vidí, ale nehlásí ji. Známku 0 také obdrží pes, který balamutí.

Známkami 4 a 3 je hodnocena hlasitost na stopě, známkami 2 a 1 je hodnocena hlasitost na viděnou.

Neprokáže-li pes na zkouškách hlasitost, známka z hlasitosti na dříve vykonaných zkouškách se nepřepisuje.

CHOVÁNÍ PO VÝSTŘELU

Časový limit: výstřel asi v polovině doby určené ke slídění nebo vyhánění zvěře z houštin

Zkouší se při disciplíně slídění nebo vyhánění zvěře z houštin. Přibližně v polovině časového limitu vůdce na pokyn rozhodčího jednou vystřelí z brokovnice v okamžiku, kdy se pes zaměstnává prohledáváním krytiny ve vzdálenosti 15 - 20 kroků od vůdce a nedívá se na něho.

Pes, který prokáže svým chováním, že se nebojí výstřelu, hodnotí se známkou 4. Začne-li pes po výstřelu divoce pobíhat ve větší vzdálenosti a nereaguje na přivolání nebo se vrátí k vůdci a musí být neustále k dalšímu slídění - vyhledávání pobízen, hodnotí se nižší známkou, která je odvislá od intenzity pobízení psa vůdcem a délky časové prodlevy, než pes začne opět slídit - vyhledávat.

Pes, který má strach z výstřelu, to znamená, že od vůdce bojácně odběhne, nedá se přivolat, ztratí zájem o další práci, chová se bázlivě a nedůvěřivě nebo nejde ani po pobízení vůdce od nohy, hodnotí se známkou 0.

Chyby: bázlivost a neklid po výstřelu. Pes, který zůstane po výstřelu u nohy svého vůdce a ani na jeho povel nechce zvěř hledat, obdrží známku 0.

VYHÁNĚNÍ ZVĚŘE Z HOUŠTIN

Časový limit: do 10ti minut

Ke zkoušce je požadován dostatečně velký a hustý porost, pokud možno dobře zazvěřený. Úkolem této disciplíny je prověření schopnosti psa vyhledávat živou srstnatou zvěř v lesních podmínkách. K vyzkoušení této disciplíny jsou vhodné houštiny a mladší lesní kultury, a to i s podrostem. Vyhánění zvěře z houštin je možné provádět z odložení nebo přímo od nohy.

Před započítáním disciplíny rozhodčí zaujmou vhodné stanoviště, aby mohli sledovat práci psa v leči i počínání vůdce.

Vyhánění z odložení:

Vůdce si odloží psa před leči na vhodném místě (proti ústí ochozu, pěšiny nebo jiného vhodného vstupu do leče) a poodejde asi 50 kroků na libovolnou stranu podle leče. Dá povel, po němž musí pes jít přímo do leče. Je chybou, přiběhne-li pes napřed k vůdci a teprve následně jde do leče.

Vyhánění přímo od nohy:

Vůdce si vybere u leče vhodné místo a na jeho povel musí pes jít přímo do leče.

Pes má v obou případech prohledávat určenou leč s chutí. Bude-li v leči zvěř, musí nalezenou zvěř hlasitě nebo němě vytlačit z leče. Hodnotí se způsob systematické práce psa. Během vyhánění může pes vybíhat z leče, ale musí se do ní bez pobízení (bez hlasitého povelu) zase sám vracet. Pokud vůdce naznačuje psovi, že vyhánění pokračuje, nelze to slučovat s pobízením psa do leče a snižovat za to výslednou známku. Vůdce může zůstat stát po celou dobu provádění disciplíny na stanovišti nebo pomalu postupovat podle leče a řídit se pokyny rozhodčích. Disciplína se ukončí ve chvíli, kdy pes systematicky prohledal celou leč.

Prokáže-li pes během plnění této disciplíny hlasitost, je rozhodčími hodnocena. Je-li však již v průběhu zkoušek z hlasitosti ohodnocen, nesmí se tato známka snížit.

Vyhánění z odložení je zvýhodněno koeficientem 9. Přijde-li pes při vyhánění z odložení napřed k vůdci nebo do menší vzdálenosti než je polovina původní vzdálenosti vůdce od odloženého psa, hodnotí se jako od nohy – koeficient 7.

Známkou 4 je hodnocen pes, který pracoval podle uvedeného popisu. Prostorově prohledal leč, udržoval si kontakt s vůdcem a nemusel být více než 2x pobízen do leče.

Známkou 3 je hodnocen pes, který nemusel být více než 4x pobízen k práci v leči, leč však systematicky prostorově prohledal.

Známkou 2 je hodnocen pes, který leč sice prostorově prohledal, byl však často pobízen do leče.

Známkou 1 je hodnocen pes, který byl často pobízen do leče a leč prohledává nesystematicky a pouze při okraji před vůdcem.

Známkou 0 je hodnocen pes, který přes veškeré pobízení vůdce neprokázal ochotu leč prohledat.

Chyby: časté opuštění leče, málo prostorové hledání, časté pobízení a hlasité povely, atd

DOHLEDÁVKA A PŘINÁŠENÍ ZVĚŘE PERNATÉ

Časový limit: 10 minut

Pes má prokázat, že dokáže najít a přinést střelenou nebo jinak usmrcenou pernatou zvěř, která po zásahu spadla nebo byla vhozena do vyšší krytiny a pes, ani vůdce ji nevidí.

Rozhodčí vyberou vhodné místo a pohodí zvěř tak, aby to pes, ani vůdce psa neviděli. Pes je vypuštěn vůdcem na výzvu rozhodčího z místa vzdáleného od pohozené zvěře asi 30 kroků vždy s dobrým větrem. Rozhodčí hodnotí zejména ochotu psa nalézt zvěř, její rychlé uchopení, přímočaré přinesení a spolehlivé odevzdání.

Pes se má při předávání posadit před vůdce bez povelu a zvěř klidně držet, než mu ji vůdce odebere s příslušným povelu.

Vůdce nesmí dávat psovi povely k přinesení zvěře. Za každý takový povel se snižuje známka o jeden stupeň. Znamku ovlivňuje celkový způsob vypracování této disciplíny. Dále se snižuje známka za špatné předání. Vyplivnutí a nepředání = 2 chyby (nepředání, neusednutí), lze hodnotit nejlépe známkou 2.

Znamku 1 dostane pes, který přinese zvěř vůdci do stanoveného limitu se 3 a více chybami, nebo který zvěř najde, zůstane u ní stát a svému vůdci dává chováním najevo, že zvěř našel. Takovéto nalezení zvěře ohlásí vůdce psa rozhodčímu.

Znamkou 0 je hodnocen pes, který zvěř do časového limitu vůdci nepřinesl, a ani mu svým chováním nedal najevo, že ji našel.

VLEČKA SE SRSTNATOU ZVĚŘÍ

Časový limit: 15 minut

Vlečka se zakládá ve vhodném terénu se 2 oblouky na vzdálenost 200 kroků vždy po větru. Zakládání vlečky nesmí pes vidět. Rozhodčí zakládající vlečku si zvolí vhodný směr, označí nástřel, na němž zanechá trochu vytržené srsti nebo vlny z tažené zvěře. Tuto táhne za sebou na provázku vždy po srsti. Když ujde asi 1/3 stanovené vzdálenosti, odbočí od přímky pozvolným obloukem na libovolnou stranu. Po 2/3 založené vlečky se opět odchýlí od přímky na druhou stranu než předtím. Dotáhne zvěř na stanovenou vzdálenost, zkontroluje neporušenost zvěře, ponechá ji na místě a odváže z ní provázek. Na konci se zásadně položí zvěř, která byla tažena. Poté odejde ve směru tažení poslední části vlečky asi 50 kroků a zde se dobře ukryje tak, aby mohl sledovat práci psa a nerušil ho při ní. V úkrytu musí zůstat tak dlouho, aby nerušil práci psa ani při přinášení zvěře k vůdci.

Zvěř nesmí být vlečena po čerstvém oranisku, čerstvě pohnojeném nebo chemikáliemi ošetřeném poli. Vzdálenost mezi jednotlivými vlečkami musí být nejméně 100 kroků.

Vůdce může jít se psem maximálně 20 kroků od nástřelu. Pes může sledovat vlečku nízkým nebo vysokým nosem, jít pod větrem, ale musí se vlečkou řídit. Po vypracování vlečky má zvěř ihned uchopit, co nejkratší cestou se vrátit k vůdci a zvěř odevzdat.

Používá se zajíc nebo divoký králík anebo domácí králík v odpovídající velikosti a barvě zajíci nebo divokému králíku.

Chyby: neochotné přinesení, špatné předání, nesledování vlečky – volné hledání, jakékoliv další povely, kromě povelu při vypuštění psa. Každé další nasazení na vlečku a každá z uvedených chyb snižují známku vždy o jeden stupeň.

Znamku 4 dostane pes, který sleduje vlečku, zvěř přinese a správně v limitu odevzdá.

Znamku 3 dostane pes, který sleduje alespoň polovinu vlečky, zbytek vypracuje volným hledáním, zvěř najde a přinese a v limitu odevzdá, nebo pes, který byl dvakrát nasazen.

Znamku 2 dostane pes, který byl třikrát nasazen, nebo najde zvěř volným hledáním a přinese ji v limitu vůdci

Znamku 1 dostane pes, který byl čtyřikrát nasazen a přinese ji v limitu vůdci, nebo který zvěř v limitu najde, zůstane u ní stát a svému vůdci dává chováním najevo, že zvěř našel. Takovéto nalezení zvěře ohlásí vůdce psa rozhodčímu.

Znamkou 0 dostane pes, který zvěř nepřinese ani po čtvrtém nasazení, a ani mu svým chováním nedal najevo, že ji našel.

PŘINÁŠENÍ KACHNY Z HLUBOKÉ VODY

Časový limit: 5 minut

Kachnu zásadně vhaduje do vody rozhodčí, a to do vzdálenosti asi 10 - 15 metrů od břehu, aby měl pes možnost dokázat, že umí plavat a přinášet kachnu z hluboké vody. Vůdce psa nebo určený střelec při vhození kachny do vody rozhodčím vystřelí do vzduchu brokovou zbraní, a to tak, aby situace co nejvíce napodobovala praktický lov.

Pes musí být před započítáním disciplíny na volno, bez obojku (stojí, sedí nebo leží u vůdce) a pro vhozenou kachnu může jít i bez povelu.

Známkou 4 se hodnotí pes, který přinese kachnu z hluboké vody na jeden povel (nebo bez povelu) a řádně ji vůdci předá. Uchopení kachny za letku, krk apod. není chyba. Rovněž není chybou, položí-li kachnu na zem, aby ji okamžitě a lépe uchopil a dokončil přinášení. Vůdce setrvá na místě, odkud psa vypustil. Každý další povel k přinesení, uchopení, odevzdání nebo nesednutí při odevzdání anebo puštění kachny a vzdání mordy od ní a opětovné uchopení bez povelu, snižují známku vždy o jeden stupeň.

Známkou 1 se hodnotí pes, který po delším povzbuzování a opakovaných povelích k přinášení vynese kachnu z vody na břeh ve směru k vůdci ještě do stanoveného limitu.

Při VZ se tato disciplína zkouší v následující úpravě: vůdce poodejde se psem ke krytu pobřežního porostu tak, aby pes neviděl vhadování kachny na zrcadlo. Na pokyn rozhodčího imituje vůdce nebo určený střelec výstřelem skutečný lov a rozhodčí současně vhodí kachnu do vody, pak je pes přiveden zpět, vypuštěn a vyzván k práci.

SLÍDĚNÍ V RÁKOSÍ

Časový limit: 5 minut

Zkouší se v rákosí, břehových a vodních krytinách tak, aby musel pes i místy plavat. Má prokázat, že je schopen živou zvěř zdvihnout a umožnit tak její ulovení. Vypíchne-li pes při slídění kachnu, je vůdce povinen na ni vystřelit. V případě, že pes ulovenou zvěř dohledá a přinese, hodnotí se tím i disciplína dohledávka kachny pohozené v rákosí.

Nepovažuje se za chybu, opustí-li pes rákosí, ale sám se bez povelu vrátí. Pokud vůdce naznačuje psovi, že nahánění v rákosí pokračuje (tichými povely), nelze to slučovat s pobízením psa a nelze za to snižovat známku.

Známkou 4 se hodnotí pes, který určený prostor samostatně a systematicky prohledává.

Známkou 3 se hodnotí pes, který určený prostor dobře prohledává, ale vybíhá z rákosí a vůdce ho musí povely pobízet.

Známkou 2 se hodnotí pes, který prohledává rákosí bez systému a zájmu, nejde dostatečně daleko ani při častém povzbuzování.

Známkou 1 se hodnotí pes, který prohledává rákosí pouze na okraji a vůdce ho musí pro neochotu k práci stále povzbuzovat.

Známkou 0 se hodnotí pes, který nemá zájem v rákosí vůbec pracovat.

DOHLEDÁVKA KACHNY POHOZENÉ V RÁKOSÍ

Časový limit: 10 minut

Rozhodčí vhodí kachnu do rákosí nebo jiné břehové krytiny nejméně 5 metrů od kraje. Vůdce ani pes nesmí vidět, kam byla kachna vhozena. Vůdce ve vzdálenosti 50 kroků od místa, kam byla kachna vhozena, vypustí psa k dohledávce pohozené kachny a postupuje se psem proti větru směrem k pohozené kachně. Rozhodčí zastaví vůdce cca 30 kroků před pohozenou kachnou.

Čas na dohledávku se měří od chvíle, kdy je pes vůdcem vypuštěn ke splnění disciplíny.

Chyby při přinášení se hodnotí stejně jako u disciplíny „Přinášení kachny z hluboké vody“ a snižují známku stanovenou na základě času.

Známkou 4 se hodnotí pes, který dohledá a správně odevzdá zvěř do 5ti minut,

známkou 3 se hodnotí pes, který dohledá a správně odevzdá zvěř do 7mi minut,

známkou 2 se hodnotí pes, který dohledá a správně odevzdá zvěř do 9ti minut a

známkou 1 se hodnotí pes, který dohledá a správně odevzdá zvěř (i bez ohledu na počet chyb) do 10ti minut.

Známku 0 obdrží pes, který v časovém limitu kachnu vůdci nepřinese.

OCHOTA K PRÁCI V HLUBOKÉ VODĚ

Časový limit: 2 minuty

Pes musí být vypuštěn volně, musí prokázat, že se nebojí vody, umí dobře plavat, a že jde ochotně do vzdálenosti 10 – 15 m do vody. V hluboké vodě musí hledat cca 2 minuty, musí být ve vodě ovladatelný a na pokyn vůdce měnit směr hledání. V případě potřeby mohou rozhodčí určit, kterým směrem má vůdce poslat psa prohledat hladinu nebo dát během plnění disciplíny pokyn vůdci ke změně směru hledání.

Známku 4 dostane pes, který pracuje bezchybně, ve vodě pracuje samostatně, je lehce ovladatelný, hledá daleko, dobře plave, do vody jde ochotně na první povel.

Známku 3 dostane pes, který jde do vody po kratším povzbuzování, další práci však koná bezchybně, nebo pes, který hladinu sice prohledává daleko, ale je špatně ovladatelný.

Známku 2 dostane pes, který jde do vody až po několika povelích, hladinu prohledává krátce, ve vodě je však dobře ovladatelný.

Známku 1 dostane pes, který do stanoveného limitu (2 minut) do vody jde, chvíli hladinu prohledává, ale příliš brzy se vrací

Známku 0 obdrží pes, který ve stanoveném limitu do vody nevleze, nebo jen na okraj a nemá zájem o hledání zvěře.

CHOVÁNÍ NA STANOVIŠTI U VODY

Časový limit: 10 minut

Pes musí být na stanovišti při vodní práci úplně klidný. Vůdci se psy se rozestaví asi ve vzdálenosti 20 – 30 kroků od sebe, jako při obstavené leči. Vůdce stojí čelem k leči, psa má volně (nebo na vodítku) vedle sebe. Každý vůdce asi po každých 2 minutách loveckým způsobem vystřelí, zvěř se však nestřílí.

Pes odložený na vodítku dostane vždy o jeden stupeň nižší známku. Pes, který je na stanovišti neklidný, kňučí, je nervózní, uteče z místa odložení nebo vyběhne za zdravou zvěř, je hodnocen jedině známkou 0. Pes, který se na vodítku zmítá tak, že znemožňuje bezpečnou střelbu, je rovněž hodnocen známkou 0.

Psi, kteří nejsou právě zkoušeni, nesmí být v blízkosti prostoru, kde je disciplína zkoušena.

PRÁCE PŘED BARVOU -ŠOULAČKA, NÁSLEDOVÁNÍ

Před započítáním této disciplíny musí vůdce rozhodčím nahlásit, zda předvede šoulačku, či jak jej bude pes následovat. Při zkoušení musí pes prokázat, že rozlišuje šoulačku a volnou chůzi lesem. Zkouší se na lesní cestě, okraji lesa nebo v aleji s dobrým přehledem pro rozhodčí. Vždy stranou od rušivých vlivů, před prací na pobarvené stopě, ke které je vyzván rozhodčím bezprostředně po ukončení práce před barvou – šoulačky, následování.

Šoulačka

má být dlouhá asi 120 kroků a pes jde při ní volně. Vůdce šoulá pomalým krokem a obhlíží revír. Pes ho následuje buď u těsně u levé nohy, nebo za patami, ne však více jak 1 m. Asi po 30 krocích společného šoulání vůdce psa nenápadně a tiše odloží. Sám pokračuje v šoulání. Když poodejde přibližně 30 kroků, zastaví se a přivolá nenápadným povelům psa. Pes nesmí jít k vůdci skokem a spolu pokračují v šoulání dalších 30 kroků. Vůdce psa opět odloží, poodejde 30 kroků, ustoupí do porostu, aby jej pes neviděl, zalící a vystřelí. Potom se vrátí ke psovi a upoutá ho na vodítko.

Pes se musí během šoulačky chovat klidně. Zkoušení této disciplíny se má co nejvíce podobat skutečnému odlovu spárkaté zvěře na šoulačce se psem.

Chyby: předbíhání psa z boku na bok, vzdalování se od vůdce, hlučné projevy, stálé odkládání a dobíhání vůdce, nápadné nebo hlasité povely, následování vůdce po přivolání skokem, neochota psa k odložení, nevyčkání psa na místě odložení, vůdcovo větší sledování psa než zvěře, za kterou šoulá, nedodržení stanovených vzdáleností. Každá chyba snižuje známku o jeden stupeň. Přijde-li pes po výstřelu k vůdci a nemá-li žádnou jinou chybu, hodnotí se známkou 1. Při 3 a více chybách, avšak neodběhne-li pes do leče, obdrží známku 1. Odběhne-li pes do leče během šoulání nebo po výstřelu, je hodnocen známkou 0.

Následování

provede vůdce následujícím způsobem: Vůdce s nabitou zbraní v ruce postupuje velmi pomalu a obhlíží revír. Pes jde neupoutaný nebo upoutaný na vodítku těsně za ním nebo těsně vedle jeho levé nohy. Asi po 50

krocích se vůdce zastaví, vyčká na místě 15 až 30 vteřin, pes musí sedět, ležet nebo stát. Pes musí vůdce sledovat pozorně, klidně a tiše, musí se dát nenápadným tichým povelům zastavit a stejným způsobem uvést do pohybu. Po uplynutí stanovené doby se opět rozejdou a asi po 50 krocích se oba zastaví, pes si sedne, lehne nebo zůstane stát a vůdce vystřelí. Pes musí zůstat naprosto klidný. Po výstřelu vůdce psa, který následoval volně, upoutá na vodítko. Jakékoliv nápadnější pokyny vůdce, které odporují myslivecké praxi, jsou při následování nepřipustné a snižují známku z výkonu.

Upoutaný pes je klasifikován podle předvedeného výkonu s příslušným koeficientem.

POUŽITÍ CIZÍHO STŘELCE

Nevlastní-li vůdce psa zbojní průkaz nebo loveckou brokovou zbraň, disciplínu s ním provede střelec. Střelec postupuje během práce vpravo vedle vůdce shodně s vůdcem s nabitou zbraní v ruce. Zastaví-li se vůdce, rovněž zůstane stát i střelec, jde-li vůdce na konci šoulačky do krytu, jde se s ním skrýt i střelec, který pak v krytu vystřelí. Jde-li vůdce po výstřelu přivázat psa, střelec jde vedle něj. Práci lze provést i tak, že se určený střelec jde skrýt před započítáním disciplíny do porostu do vzdálenosti, ve které se předpokládá ukončení disciplíny a skrytí vůdce. Vůdce provede disciplínu samostatně, ustoupí do porostu ke střelci, který následně vystřelí a vůdce jde uvázat psa sám. V případě provádění následování střelec skrytý v porostu vystřelí v okamžiku, kdy se vůdce po ukončení následování zastaví.

Chyby: předbíhání psa z boku na bok, vzdalování se od vůdce, hlučné projevy, stálé odkládání a dobíhání vůdce, nápadné nebo hlasité povely, vůdcovo větší sledování psa než zvíře nedodržení stanovených vzdáleností. Každá chyba snižuje známku o jeden stupeň. Při 3 a více chybách, avšak neodběhne-li pes následující volně do leče, obdrží známku 1. Odběhne-li pes následující volně do leče během následování nebo po výstřelu, je hodnocen známkou 0.

Při následování na řemeni se každé napnutí řemenu (vpřed nebo vzad) považuje za chybu.

PRÁCE NA POBARVENÉ STOPĚ

Časový limit: 45 minut

Pobarvená stopní dráha má být dlouhá asi 500 až 550 kroků se dvěma změnami směru. Vzdálenost mezi jednotlivými barvami musí být nejméně 100 kroků v celém průběhu stopní dráhy.

Pobarvená stopa se zakládá tak, že se kape z lahve přes větvičky vsunuté do jejího hrdla nebo z lahve z umělé hmoty se šroubovacím uzávěrem s dírkou. Zakládání pobarvených stop jiným způsobem než uvedeným je nepřipustné. Pro založení jedné pobarvené stopy se použije maximálně 0,3 – 0,5 l vepřové krve nebo barvy jakékoliv spárkaté zvěře (dále jen „barva“). Přimísení trávníku není vyloučeno. Použitá barva musí být shodná na všech stopních drahách.

Pro směr dopředu jsou na stromech připevněny značky, které pomocník před rozhodčím zakládajícím pobarvenou stopu odstraňuje. Značky pro směr dopředu se ponechají na prvních 20 krocích pro lepší orientaci. Na odvrácené straně stromů musí být nad zemí zřetelně viditelné značky sloužící ke kontrole vypracovávané pobarvené stopy.

Nástřel je označen zřetelnými záložkami a větším množstvím nakapané barvy. Pobarvené lože je asi v polovině stopní dráhy a je označeno položenými zřetelnými záložkami a větším množstvím nakapané barvy. Lože se řádně označí pro kontrolu rozhodčích. Kapání barvy se ukončí v místě, kam bude nosiči položena zvěř. Pobarvené stopy se zakládají zásadně od nástřelu po směru vypracování. Na konci mají být stopní dráhy označeny shodným číslem jako na začátku a vyznačeno místo pro položení zvěře. Toto opatření je zárukou, že bude kus položen přesně tam, kde má být.

Spárkatá zvěř položená na konci stopní dráhy musí být řádně zašita. Je nepřipustné zkoušet psy na pobarvených stopách, kde je dráha vyšlapaná a vůdce ji může zrakem rozpoznat. Sejmuté značky nesmí být poházené po zemi.

Pořadatel si musí zajistit potřebnou spárkatou zvěř a barvu. Je odpovědný za naprosto korektní chování přenašečů zvěře a trubačů čekajících na konci pobarvené stopy, kteří musí být dobře ukryti a chovat se tiše až do ukončení disciplíny. Teprve k předávání úlomku a troubení vyjdou z úkrytu.

Za založení pobarvených stop zodpovídá pořadatel ve spolupráci se sborem rozhodčích, který akci posuzuje.

Pořadí zkoušených psů na umělé pobarvené stopě se losuje ve skupině na umělé pobarvené stopě, vždy až po založení pobarvené stopy. Před konkrétní pobarvenou stopou se vylosuje jen pes, který tuto pobarvenou

stopu vypracuje. Je nepřípustné, aby na pobarvené stopy nastupovali psi podle pořadového čísla, které si při počátečním losování vůdci vylosovali. Losování psa, který vypracuje následující pobarvenou stopu, je provedeno vždy až po té, co je práce na předcházející pobarvené stopě ukončena. Před vypracováním stopy vždy předvede pes disciplínu „práce psa před barvou“.

Pro LZ a VZ se zakládá barva ráno a smí být 1 - 8 hodin stará. Pro BZ se barva zakládá odpoledne předchozího dne, aby byla nejméně 12 hodin stará.

Pes může barvu vypracovat jako vodič. Chce-li vůdce předvést psa jako hlasiče, oznamovače nebo hlasitého oznamovače, musí tuto okolnost včetně způsobu vypracování disciplíny rozhodčím oznámit bezprostředně po vylosování pořadí na pobarvené stopě.

a) vodič - (na řemeni nebo volně)

Před započítáním práce na barvě připne vůdce psovi barvářský obojek s řemenem minimálně 5 m dlouhým, nevede-li vůdce psa na barvě volně. Potom může psa odložit a prohlédnout si nástřel i několik kroků barvy. Po přiložení psa na nástřel má pes ukázat barvu a pokračovat volným tempem po barvě nízkým nosem. V případě bočního větru se může držet podél barvy pod větrem. Má pracovat na plně rozvinutém barvářském řemeni, který drží vůdce po celou dobu práce (s výjimkou přehmátnutí v případě překonávání překážky) v ruce alespoň ve vzdálenosti 5 m od psa, nebo volně před vůdcem v těsném kontaktu. Po celý čas musí být zřejmé, že pes je v barvářském řemeni zalehlý, že sleduje stopu s jistotou. Dojde-li k loži, má ukázat barvu a ve správném směru pokračovat. Není chybou, mine-li pes lože do vzdálenosti povolené k sejítí. Rovněž se nepovažuje za chybu, pokud pes ukáže stopy zvěře, které barvu křížovaly, a sám se opraví, vrátí se na barvu a pokračuje po ní. Sejde-li však z barvy a vůdce to nezpozoruje, musí alespoň jeden rozhodčí postupovat za ním a po asi 30 krocích ho zatroubením upozorní na nutnou opravu. Potom jsou vůdce a pes vráceni do místa, kde sešli z barvy a rozhodčím navedeni ve směru pokračování. Za každou takovou opravu se snižuje známka o jeden stupeň.

Ohlíží-li se vůdce, aby zjistil správný směr stopy podle značek, musí jej rozhodčí napomenout a za každé napomenutí se snižuje známka o jeden stupeň. Příliš překotné, jen těžko zbrzditelné tempo, při kterém pes často zbíhal ze stopy, je známkou nepřiléhavé spolupráce psa s vůdcem a snižuje známku o jeden stupeň. Je dovoleno psa odkládat pro uklidnění a soustředění. Rovněž tak se snižuje známka za nedostatečně rozvinutý řemen a malý zájem o stopu.

Není chybou, táhne-li pes na konci barvy s vysokým nosem ke zvěři. Jestliže pes mine kus položený na konci pobarvené stopy a vůdce to nezpozoruje, po 30 krocích rozhodčí zatroubením vůdce zastaví a vůdci oznámí, že pes disciplínu nesplnil a obdrží známku 0.

Za práci volně se připočítává až 5 bodů. K práci volně: Dovede-li pes vůdce ke kusu volně bez ovlivňování vůdcem, obdrží 5 bodů. Je-li pes během práce vůdcem ovlivňován, body navíc se úměrně sniží.

Chyby: pracuje-li pes nezalehlý v řemeni, je-li na něm veden, bloudí, sleduje-li stopy zdravé zvěře, stále je ho potřeba pobízet, pracuje-li nervózně a rychle, nezájem o správnou stopu a zvláště její dokončení.

b/ hlasič

Až k loži pracuje a je hodnocen pes jako vodič. Mine-li pes lože do vzdálenosti povolené k sejítí, zastaví rozhodčí vůdce a vrátí jej k loži. U lože vůdce psa na pokyn rozhodčího vypustí a zůstane stát na místě s rozhodčími. Pes musí samostatně najít kus a do 10 minut u něho začít hlásit, aby mohl být hodnocen známkou 4. Hlášení musí trvat až do příchodu vůdce, vůdce na pokyn rozhodčího postupuje ve směru hlášení psa a pouze během hlášení. Pes se nesmí žádným způsobem povzbuzovat nebo nutit hlásit. Není závadou, jsou-li v hlášení krátké odmlky.

Odejde-li vůdce od lože k hlásícímu psovi a ten pak hlásit přestane nebo nehlásí u zvěře anebo od ní odejde, je pes hodnocen známkou 0.

Chyby: bloudění, sledování stop zdravé zvěře, nevýrazné hlášení, opožděné hlášení, hlášení s dlouhými odmlkami, nehlášení, opuštění zvěře, nezájem o práci a zvláště o její dokončení.

c/ oznamovač

Až k loži pracuje a je hodnocen pes jako vodič. Mine-li pes lože do vzdálenosti povolené k sejítí, zastaví rozhodčí vůdce a vrátí jej k loži. U lože vůdce psa na pokyn rozhodčího vypustí a zůstane stát na místě s rozhodčím, který oznámí zahájení dosledu (dříve domluveným způsobem) rozhodčímu na konci stopní dráhy (např. troubením, mobilním telefonem, vysílačkou atd.). Povel signálkou dá rozhodčí tak, aby nerušil výkon psa.

Pes přijde ke kusu, zvěř si ověří a vrátí se pro vůdce, který čeká na místě vypuštění. Po příchodu k vůdci musí mu pes naučeným, předem nahlášeným způsobem oznámit, že zvěř našel a snažit se vůdce volně bez pobízení ke zvěři dovést. Pes se musí pro vůdce vrátit do 20 minut od vypuštění. Rozhodčí ukrytý na konci pobarvené stopy sleduje, zda si pes zvěř na konci ověřil, ověření zvěře neoznamuje. Rozhodčí, který zůstal s vůdcem u lože, při navracení psa k vůdci sleduje, zda pes pracuje předem nahlášeným způsobem, a následně pokračuje za vůdcem ke kusu.

d/ hlasitý oznamovač

Až k loži pracuje a je hodnocen pes jako vodič. Mine-li pes lože do vzdálenosti povolené k sejítí, zastaví rozhodčí vůdce a vrátí jej k loži. U lože vůdce psa na pokyn rozhodčího vypustí a zůstane stát na místě s rozhodčím, který oznámí zahájení dosledu (dříve domluveným způsobem) rozhodčímu na konci stopní dráhy (např. troubením, mobilním telefonem, vysílačkou atd.) Povel signálkou dá rozhodčí tak, aby nerušil výkon psa.

Pes přijde ke kusu, zvěř si ověří a vrátí se pro vůdce, který čeká na místě vypuštění. Po příchodu k vůdci musí mu pes naučeným, předem nahlášeným způsobem oznámit, že zvěř našel a snažit se vůdce po barvě k ní volně dovést, na stopní dráze však musí v intervalech hlásit. Povzbuzování při této práci není chybou. Pes se musí pro vůdce vrátit do 20 minut od vypuštění. Rozhodčí ukrytý na konci pobarvené stopy sleduje, zda si pes zvěř na konci ověřil, ověření zvěře neoznamuje. Rozhodčí, který zůstal s vůdcem u lože, při navracení psa k vůdci sleduje, zda pes pracuje předem nahlášeným způsobem a následně pokračuje za vůdcem ke kusu.

Není-li si vůdce jistý podle způsobu oznamování nebo projevu psa, zda pes spárkatou zvěř na konci stopní dráhy našel, může jej do 10 minut přivolat, přičemž čas se počítá od vypuštění psa od lože. Dále pes pracuje jako vodič s tím, že se známka sníží o jeden stupeň.

Chyby: Nejisté vedení ke zvěři. Neoznámí-li nalezenou zvěř vůdci způsobem, který vůdce rozhodčím předem ohlásil, nemůže se práce hodnotit jako práce oznamovače.

OBECNĚ K HODNOCENÍ A CHYBÁM NA POBARVENÉ STOPĚ:

Při hodnocení práce prováděné dle bodu b), c), d) se dvojice rozhodčích rozdělí tak, že jeden rozhodčí postupuje za vůdcem a druhý je ukryt tak, aby mohl sledovat chování psa u kusu. Na ohodnocení práce se musí rozhodčí dohodnout.

Jako oznamovač (včetně hlasitého) a hlasič může být pes vypuštěn nejvýše 2x. Čas určený pro hlášení nebo oznámení se však počítá od prvního vypuštění. Znamka za druhé vypuštění se nesnižuje.

Selže-li pes jako hlasič, oznamovač nebo hlasitý oznamovač a podaří-li se ho vůdci do 30 minut přivolat, může dokončit práci jako vodič. Jako vodič je hodnocen a známka za výkon se mu sníží o jeden stupeň s koeficientem 10, pracoval-li jako vodič bezchybně. Jinak se přihlíží k dříve provedeným chybám. Nepodaří-li se vůdci do 30 minut psa přivolat, posuzování se ukončí a pes obdrží známku 0.

Nahlásí-li rozhodčí, který je na konci pobarvené stopní dráhy, že pes u kusu nebyl, a přesto vůdce jej jako oznamovače, nebo hlasitého oznamovače využil a ten jej ke kusu úspěšně dovedl, bude hodnocen snížením známky o dva stupně.

Pokud pes odnese kus dál jak dvacet kroků, snižuje se známka o jeden stupeň. Pokud pes odnese kus za poloviční vzdálenost mezi ložem a koncem pobarvené stopy, tam kus odloží a dále by prováděl oznámení, tato práce se hodnotí nejvýše známkou 2, přičemž se přihlíží k předchozím chybám. Pokud pes přinese kus k vůdci, hodnotí se jako vodič známkou 3 s přihlédnutím k předchozím chybám.

Rozhodčí by měli postupovat 15 – 20 kroků za vůdcem psa. U dosledovaného kusu rozhodčí posoudí, zda pes nenačíná. Škubání srsti a cloumání kusem není na závadu. Načne-li pes prokazatelně zvěř, je ze zkoušek vyloučen. Načínání zvěře uvedou rozhodčí v soudcovské tabulce.

Za úspěšný dosled předají rozhodčí vůdci úlomek. Při tomto aktu je vhodný i trubač.

Práce psa nesmí být rušena korunou ani rozhodčími.

Pokud nedojde pes s vůdcem ke zvěři do celkové doby 45 minut od uvedení na pobarvenou stopu, je hodnocen známkou 0. Čas se počítá od prvního uvedení na pobarvenou stopu.

CHOVÁNÍ NA STANOVIŠTI V LESE

Časový limit: 10 minut

Pes má prokázat, že je na stanovišti úplně klidný. Vůdci se psy jsou rozestavení kolem leče, asi 30 kroků od sebe. Korona prochází lečí s obvyklým lomozem. V leči se z bezpečnostních důvodů nestřílí. Na pokyn rozhodčího vystřelí vůdci po řadě vždy jednu ránu cca po 2 minutách. Rozhodčí stojí tak, aby viděli chování zkoušených psů. Vůdce stojí čelem k leči, psa má volně (nebo na vodítku) vedle sebe. Pes nepokojný, nervózní, kňučící, vydávající je hodnocen za každou chybu vždy o jeden stupeň nižší známkou. Pes, který se zmítá na vodítku, nebo uteče za zdravou zvěř či do leče je hodnocen známkou 0 a ve zkoušce neobstál.

Tato disciplína se hodnotí za pomoci všech rozhodčích, kteří jsou v dosahu. Rozhodčí této disciplíny určí, kolik psů se bude zkoušet najednou.

ZKOUŠKY VLOH JEZEVČÍKŮ A TERIÉRŮ

Disciplína	Nejnižší známky pro cenu			Koef.	Max. bodů	Znám.	Bodů	Pozn.
	I.	II.	III.					
1. Nos	3	2	2	10	40			
2. Hlasitost								
a) jezevčáci	3	2	1	8	32			
+ jagdteriér +honiči								
b) teriéři minmo JGT	0	0	0					
+ V. skup. FCI								
3. Poslušnost	2	2	1	4	16			
4. Chování po výstřelu	2	2	1	3	12			
5. Vodění								
a) na řemeni	3	1	1	3	12			
b) volně	3	1	1	5	20			
6. Slídění	3	2	1	7	28			
7. Stopa živé zvěře	3	2	1	7	28			
8. Stopa vůdce	2	2	1	4	16			
Nejnižší počet bodů pro cenu	131	93	56	-	192			
Nejnižší počet bodů pro cenu (teriéři mimo JGT, V. skup. FCI)	107	77	48	-	-			
Výsledná kvalifikace	cena		Celkový počet bodů:					

Poznámka: Známkou z hlasitosti nemá vliv na zařazení do ceny u plemen teriérů s výjimkou jagdteriérů, V. skupiny FCI

PODZIMNÍ ZKOUŠKY JEZEVČÍKŮ A TERIÉRŮ

Disciplína	Nejnižší známky pro cenu			Koef.	Max. bodů	Znám.	Bodů	Pozn.
	I.	II.	III.					
1. Nos	3	3	2	10	40			
2. Hlasitost a) jezevčíci + jagdteriér +honiči b) teriéři mimo JGT + V. skup. FCI	3 0	2 0	1 0	8	32			
3. Poslušnost	3	2	1	4	16			
4. Chování po výstřelu	2	1	1	3	12			
5. Vodění a) na řemeni b) volně	3 3	2 2	1 1	3 5	12 20			
6. Slídění	3	2	1	7	28			
7. Stopa živé zvěře	3	2	1	7	28			
8. Dohledávka a přinášení zvěře pernaté	2	1	1	7	28			
9. Vlečka se srstnatou zvěří	2	1	1	6	24			
10. Přinášení kachny z hluboké vody	2	1	1	8	32			
Nejnižší počet bodů pro cenu	173	120	73	-	260			
Nejnižší počet bodů pro cenu (teriéři mimo JGT, V. skup. FCI)	149	104	65	-	-			
Výsledná kvalifikace	cena		Celkový počet bodů:					

Poznámka: Známa z hlasitosti nemá vliv na zařazení do ceny u plemen teriérů s výjimkou jagdteriérů, V. skupiny FCI.

LESNÍ ZKOUŠKY JEZEVCÍKŮ A TERIÉRŮ

Disciplína	Nejnižší známky pro cenu			Koef.	Max. bodů	Znám.	Bodů	Pozn.
	I.	II.	III.					
1. Nos	3	3	2	10	40			
2. Hlasitost a) jezevčáci + jagdteriér +honiči b) teriéři mimo JGT + V. skup. FCI	3 0	2 0	1 0	8	32			
3. Poslušnost	3	2	1	4	16			
4. Chování po výstřelu	3	2	1	3	12			
5. Vodění a) na řemeni b) volně	3 3	2 2	1 1	3 5	12 20			
6. Slídění	3	2	1	7	28			
7. Práce před barvou a) Šoulačka b) Následování volně c) Následování na řemeni	3 3 3	2 2 2	1 1 1	8 4 2	32 16 8			
8. Barva a) hlasič, oznamovač b) vodič	3 3	2 2	1 1	20 10	80 40 + 5			
9. Odložení a) na řemeni b) volně	3 3	2 2	1 1	4 5	16 20			
10. Vyhánění zvěře z houštin a) z odložení b) od nohy	3 3	2 2	1 1	9 7	36 28			
Nejnižší počet bodů pro cenu	182	126	68	-	316			
Nejnižší počet bodů pro cenu (teriéři mimo JGT, V. skup. FCI)	158	110	60	-	-			
Výsledná kvalifikace	cena		Celkový počet bodů:					

Poznámka: Známa z hlasitosti nemá vliv na zařazení do ceny u plemen teriérů s výjimkou jagdteriérů, V. skupiny FCI.

ZKOUŠKY Z VODNÍ PRÁCE JEZEVCÍKŮ A TERIÉRŮ

Disciplína	Nejnižší známky pro cenu			Koef.	Max. bodů	Znám.	Bodů	Pozn.
	I.	II.	III.					
1. Ochota k práci v hluboké vodě	2	1	1	4	16			
2. Přinášení kachny z hlub. vody	2	1	1	4	16			
3. Poslušnost	2	1	1	5	20			
4. Slídění v rákosí	2	1	1	5	20			
5. Dohledávka kachny pohozené v rákosí	2	1	1	5	20			
6. Chování na stanovišti u vody	2	1	1	2	8			
Nejnižší počet bodů pro cenu	80	60	30	-	100			
Výsledná kvalifikace	cena		Celkový počet bodů:					

BARVĀRSKÉ ZKOUŠKY JEZEVCÍKŮ A TERIÉRŮ

Disciplína	Nejnižší známky pro cenu			Koef.	Max. bodů	Znám.	Bodů	Pozn.
	I.	II.	III.					
1. Vodění								
a) na řemeni	3	2	1	3	12			
b) volně	3	2	1	5	20			
2. Odložení								
a) na řemeni	3	2	1	3	12			
b) volně	3	2	1	5	20			
3. Práce před barvou								
a) Šoulačka	3	2	1	8	32			
b) Následování volně	3	2	1	4	16			
c) Následování na řemeni	3	2	1	2	8			
4. Barva								
a) hlasič, oznamovač	3	2	1	20	80			
b) vodič	3	2	1	10	40 + 5			
Nejnižší počet bodů pro cenu	70	40	18	-	152			
Výsledná kvalifikace	cena		Celkový počet bodů:					

ZKOUŠKY K VYHLEDÁNÍ, VYHÁNĚNÍ A NAHÁNĚNÍ ZVĚŘE JEZEVCÍKŮ A TERIÉRŮ (ZVVZ)

Disciplína	Nejnižší známky pro cenu			Kof.	Max. bodů	Znám.	Bodů	Pozn.
	I.	II.	III.					
1. Vyhánění zvěře z houštin								
a) z odložení	3	2	1	9	36			
b) od nohy	3	2	1	7	28			
2. Chování po výstřelu	3	2	1	3	12			
3. Poslušnost	2	1	1	5	20			
4. Vodění								
a) na řemeni	3	2	1	3	12			
b) volně	3	2	1	5	20			
5. Chování na stanovišti v lese								
a) na řemeni	3	2	1	3	12			
b) volně	3	2	1	5	20			
Nejnižší počet bodů pro cenu	68	45	21	-	108			
Výsledná kvalifikace	cena		Celkový počet bodů:					

VŠESTRANNÉ ZKOUŠKY JEZEVČÍKŮ A TERIÉRŮ

Disciplína	Nejnižší známky pro cenu			Koef.	Max. bodů	Znám.	Bodů	Pozn.
	I.	II.	III.					
1. Nos	3	3	2	8	32			
2. Hlasitost								
a) jezevčáci + jagdteriér +honiči	3	2	1	8	32			
b) teriéři mimo JGT + V. skup. FCI	2	1	0	8	32			
3. Poslušnost	3	2	1	4	16			
4. Chování po výstřelu	3	2	1	3	12			
5. Vodění								
a) na řemeni	3	2	1	3	12			
b) volně	3	2	1	5	20			
6. Slídění	3	2	2	7	28			
7. Stopa živé zvěře	3	2	1	7	28			
8. Dohledávka a přinášení zvěře pernaté	3	2	1	7	28			
9. Vlečka se srstnatou zvěří	3	2	1	6	24			
10. Přinášení kachny z hluboké vody	3	2	1	8	32			
11. Práce před barvou								
a) Šoulačka	3	2	1	8	32			
b) Následování volně	3	2	1	4	16			
c) Následování na řemeni	3	2	1	2	8			
12. Barva								
a) hlasíč, oznamovač	3	2	1	20	80			
b) vodič	3	2	1	10	40 + 5			
13. Odložení								
a) na řemeni	3	2	1	3	12			
b) volně	3	2	1	5	20			
14. Vyhánění zvěře z houštin								
a) z odložení	3	2	1	9	36			
b) od nohy	3	2	1	7	28			
Nejnižší počet bodů pro cenu	269	194	118	-	420			
Nejnižší počet bodů pro cenu (teriéři, V. skup. FCI, dalmatin)	261	186	110	-	-			
Výsledná kvalifikace	cena		Celkový počet bodů:					

ZKUŠEBNÍ ŘÁD PRO BEZKONTAKTNÍ NOROVÁNÍ ZKOUŠKA NOVÁČKŮ – ZN

Tento zkušební řád je sestaven tak, aby co nejobektivněji, a to i bez kontaktu s liškou umožnil posoudit vlohly normíků pro práci pod zemí. Řád slouží pro prvotní orientaci ve vlastnostech psů, nutných ke splnění minimálních nároků ve smyslu chovatelském a současně naplňuje zásady zákona na ochranu zvířat proti týrání.

Zkušební řád je soubor pravidel pro přípravu zkoušek i pro vlastní zkoušku včetně jejího vyhodnocení.

Příprava zkoušek

Zkoušky jsou pořádány organizacemi ČMMJ a chovatelskými kluby pro psy od věku 12 měsíců (věk musí dosáhnout den před konáním zkoušky). Zkoušky nesmí mít charakter soutěže ani komerční zaměření.

Na „zkoušky nováčků“ bude delegován vždy vrchní rozhodčí a dva rozhodčí. Pořadatel zajistí též účast normistrů. Pokyny pro vůdce a normistry (nástup, začátek zkoušky, úprava nory atd.) udělují rozhodčí.

Za naplnění zásad zkušebního řádu a průběhu celé zkoušky odpovídá ředitel zkoušek a sbor rozhodčích.

Lišky i psi z hlediska vakcinace podléhají zásadám Státní veterinární správy a za dodržování těchto pravidel uvedených v propozicích odpovídá pořadatel.

Výběr psů přihlášených ke zkouškám provádí pořadatel. Počet psů na zkouškách není omezen, je však nutné dodržet dále stanovené zásady.

Pořadí zkoušených psů se stanoví losováním těsně před vlastní zkouškou. Vylosování lišek se provede též za účasti rozhodčích a vůdce psa, který nastupuje jako první ke zkoušce.

Nora

Zkouška se provádí v umělé noře. Nora musí být postavena na rovině nebo v mírném svahu, na stinném místě, podle možnosti v lese. Kotle musí být uzavíratelné tak, aby byl znemožněn přístup psa k lišce. Boční stěny nory mohou být z cihel, kamenného zdiva, betonu nebo z prken. Strop nory je v úrovni okolního terénu a je zhotoven z prken, sestavených ve vhodných dílech a utěsněných tak, aby do uzavřené nory nevnikalo světlo. Strop nory musí umožňovat kdykoliv a v kterémkoliv místě noru otevřít. Dno je vždy přirozené – zemité. V noře nesmí být nikde ostré rohy. Po obou stranách nory je vyznačené pásmo (šířka 1 m), do kterého není dovoleno během zkoušky vstupovat. K zjištění polohy psa nebo lišky může být instalováno signalizační zařízení. Prostor kolem nory musí být oplocen. Uvnitř nory se nesmí provádět úpravy dočasné ani trvalé. (zmenšování průřezu nory, kladení překážek, atd.).

Při zkoušce musí být u nory i v jejím bezprostředním okolí naprostý klid. Za klid mimo oplocený areál odpovídá pořadatel. V ohraničeném prostoru nory se během zkoušení psa smí zdržovat pouze rozhodčí, normistři, zapisovatel a vůdce s pracujícím psem. Vstup jiným osobám je dovolen pouze v odůvodněných případech se souhlasem vrchního rozhodčího. Překračování nory je možné jen v odůvodněných případech, ne však blíže než 4 m od pracujícího psa.

Větrání nory se provádí na pokyn vrchního rozhodčího asi po 2 hodinách práce. Úpravu nory provádějí průběžně normistři vždy před zahájením práce psa. Úprava nory během práce psa je možná jen ve výjimečných případech, pouze však se souhlasem vrchního rozhodčího. V žádném případě nesmí dojít k přímému kontaktu zvířat.

Liška

Ke zkoušce je pořadatel povinen zajistit dostatečné množství lišek. Při zkoušce, které se účastní nejvýše 10 psů, musí být používány nejméně 3 lišky. Na zkoušce, kde je zkoušeno více než 10 psů, musí být na každou další i jen započatou pětici psů použita další liška (na 17 psů celkem 5 lišek). Lišky se vždy střídají po každém psu.

Před zahájením zkoušky zkontroluje počet lišek a jejich očkovací průkazy sbor rozhodčích, zástupce pořadatele a zástupce vůdců. Manipulaci s liškami provádějí normistři s maximální šetrností, použití krčních kleští je zakázáno.

Liška nesmí být v přepravce déle než 24 hodin. Přeprava lišek a psů v uzavřených zavazadlových prostorách aut není dovolena. Napájení lišek musí být prováděno v souladu s aktuálními klimatickými podmínkami, nejpozději vždy po 3 hodinách. Umístění přepravních truhlíků při vlastní zkoušce musí být takové, aby byly chráněny proti povětrnosti a umístěny v dostatečné vzdálenosti od nory. Přepravní truhlík na lišku nesmí být během práce psa umístěn v oploceném areálu nory.

Vlastní zkouška z norování

Při této zkoušce se zkouší tyto disciplíny:

- a) ochota k práci
- b) hlasitost
- c) vytrvalost
- d) rychlost

Liška se z přepravní bedny vsukem pustí do nory a uzavře v prvním kotli. Pes bude vypuštěn 1 m od vsuku a může být povzbuzován pouze, když je mimo noru. Časový limit pro vsouknutí je 1 minuta. Počáteční „pumpování“ není na závadu. Pes musí dosáhnout prvního kotle do 2 minut od vypuštění a musí před ním doléhat 1,5 minuty. Po uplynutí této doby se liška přežene do třetího kotle a opět uzavře. Od vypuštění psa z prvního ke třetímu kotli se měří disciplína rychlost. Doléhání u třetího kotle trvá 1,5 minuty. Čas doléhání u obou kotlů může být zkrácen na pokyn rozhodčích (nebezpečí zranění psa).

Opuštění nory během zkoušky s následným okamžitým vsouknutím bez pobízení vůdcem není považováno za chybu snižující známku z vytrvalosti. V průběhu celé zkoušky i mimo ní nesmí dojít k přímému kontaktu psa s liškou. Vůdce zůstává po celou dobu zkoušky na místě vypuštění psa a odebírá ho až na pokyn rozhodčího.

Výsledek každé zkoušky a známky z jednotlivých disciplín ve stanoveném pořadí je vrchní rozhodčí povinen zapsat do průkazu původu. Každý pes může zkoušku absolvovat maximálně třikrát, není však možné provádět tzv. druhé kolo (další zkoušku) týž den.

Hodnocení výkonu

Každá disciplína je hodnocena známkou 4, 3, 2, 1 nebo 0. Celková práce psa se hodnotí charakteristikou „obstál“ s uvedením počtu dosažených bodů.

Bodové hodnocení jednotlivých disciplín:

- a) ochota k práci - Je chápána jako snaha psa udržet stálý kontakt s liškou ve všech částech nory.
  - známku 4 – obdrží pes, který co nejtěsněji doléhá ve všech částech nory bez přerušování práce a opuštění pozice.
  - známku 3 – obdrží pes za kratší, přerušovaný kontakt a případné ustoupení z pozice.
  - známku 2 – obdrží pes za přerušování kontaktu delší než je polovina doby práce v daném místě.
  - známku 1 - obdrží pes za menší kontakt s prvky bázlivosti.
  - známku 0 - obdrží pes, který nemá zájem o práci.
- b) hlasitost
  - známku 4 – obdrží pes, který vytrvale hlásí za přepážkami.
  - známku 3 – obdrží pes, který hlásí s krátkými přestávkami.
  - známku 2 – obdrží pes, který hlásí u přepážek nejméně polovinu zkušební doby v místě práce.
  - známku 1 – obdrží pes, jehož hlášení je občasné nebo hlásí mimo přepážku.
  - známku 0 – obdrží pes, který hlasitost neprokázal.
- c) vytrvalost
  - známku 4 – obdrží pes, který noru neopustí - za každé opuštění nory a následné vsouknutí na povel vůdce se známka snižuje o jeden stupeň.
- d) rychlost
  - známku 4 – obdrží pes, který dosáhne konce nory do 30 sec.
  - známku 3 – obdrží pes, který dosáhne konce nory do 60 sec.
  - známku 2 – obdrží pes, který dosáhne konce nory do 1,5 min.
  - známku 1 – obdrží pes, který dosáhne konce nory do 2 min.
  - známku 0 – obdrží pes, který dosáhne konce nory nad 2 min.

disciplína	Koeficient	známka	body
ochota k práci	8		
hlasitost	6		
vytrvalost	4		

rychlost	3		
celkem			

Výsledek zkoušky musí být zapsán v průkazu původu. Obdrželi-li pes z kterékoli disciplíny známku 0, musí být klasifikován celkovým ohodnocením „neobstál“.

Plánek umělé nory

INDIVIDUÁLNÍ ZKOUŠKA Z NOROVÁNÍ V PŘÍRODNÍCH A PŘÍRODNÍCH UMĚLÝCH NORÁCH (PŘI PRAKTICKÉM VÝKONU PRÁVA MYSLIVOSTI)

1. OBECNĚ

Při individuální zkoušce z norování by měl norník prokázat svou upotřebitelnost při norování na lišku. Plemena norníků byla k tomuto náročnému lovu speciálně vyšlechtěna, a je tedy jedním z nejdůležitějších úkolů našich kynologů vlohly potřebné k tomu lovu v nornících udržovat, zpevňovat a podporovat. Zkoušky v přírodní noře nejvíce odpovídají situaci při lovu. Proto je pro tlumení lišky vhodné, aby se individuální zkouška z norování prováděla během lovu.

K této zkoušce jsou připuštěni pouze psi starší 12 měsíců. Celkem se jedné zkoušky mohou zúčastnit nejvýše 3 psi.

Ostatní záležitosti těchto zkoušek se řídí příslušnými ustanoveními platného zkušebního řádu a zákonem o myslivosti.

2. ROZHODČÍ

Na této zkoušce posuzují dva rozhodčí s aprobací pro norování, které si vůdce zajistí ze seznamu, který mu předá pořádací OMS. Rozhodčí musí mít aprobaci minimálně 5 let. Dále musí být přítomen zástupce honitby (svědek), který na závěr zkoušky svým podpisem společně s rozhodčími potvrdí výsledek a regulérnost zkoušky. V době konání zkoušky musí být trvale k dosažení veterinář.

3. TERMÍNY KONÁNÍ ZKOUŠEK

Pořádání těchto zkoušek a jejich počet musí OMS a chovatelské kluby řádně nahlásit do 31. 10. předcházejícího roku na sekretariát ČMMJ. Přesné termíny konání se určí vždy dle přírodních a povětrnostních podmínek a počtu obsazených nor v daných lokalitách.

4. PROVÁDĚNÍ INDIVIDUÁLNÍ ZKOUŠKY Z NOROVÁNÍ

Nory musí být v terénu, který umožňuje kopání. Nory ve skalách nejsou ke zkouškám přípustné. Pokyny rozhodčích a zástupce honitby musí být bezpodmínečně dodržovány. Rozhodčí a zástupce honitby odpovídají za řádný průběh zkoušky v souladu s mysliveckou etikou. Ze zkoušky je vyloučená veřejnost. U nory, kde probíhá zkoušení, se smějí zdržovat pouze ty osoby, kterým to rozhodčí výslovně dovolili (lovci, pomocníci, veterinář apod.). Pes může být vybaven lokátorem.

Zkoušku je možné z důvodu zranění psa kdykoli přerušit. Rozhodčí mají možnost stanovit pořadí práce psů podle svého uvážení. Rozhodčí určí vůdci psa a ostatním účastníkům zkoušky v okolí nory stanoviště, které nesmí po dobu průběhu zkoušení opustit. Vůdce psa má právo povzbuzovat psa a je na vyzvání rozhodčího povinen pokusit se psa odvolat z nory, aby se předešlo nadměrnému zatížení psa. Jakmile se rozhodčí dostatečně přesvědčí o práci psů, zkouška se ukončí. Konec zkoušky stanoví rozhodčí.

Po ukončení zkoušky jsou účastníci povinni se postarat o to, aby byla nora i okolí nory uvedeno do původního stavu.

5. HODNOCENÍ ZKOUŠKY

Podmínkou pro úspěšné složení zkoušky je ulovení lišky, její spatření rozhodčím nebo prokazatelná přítomnost lišky v noře. Rozhodčí ve své zprávě popíše práci psa od vsouknutí do nory až po ukončení práce. Hodnotí se ochota k práci, vytrvalost u lišky a hlasitost v noře. Zápis o práci bude proveden na předepsaném tiskopise ve trojím vyhotovení, pro vůdce, chovatelský klub a OMS. Úspěšné složení zkoušky zaznamenají rozhodčí do PP zápisem obstál. Zápis podepíší oba rozhodčí a zástupce honitby (svědek) a tím potvrdí regulérnost zkoušky.

6. POVINNÉ ZÁSADY PRO PROVEDENÍ INDIVIDUÁLNÍ ZKOUŠKY Z NOROVÁNÍ IZN

Zájemce o tuto zkoušku pro následující rok podá přihlášku na předepsaném tiskopise do 31. 12. (přihláška má platnost 1 rok) na OMS. OMS mu v termínu 7 dnů od doručení přihlášky sdělí kontakty ze seznamu rozhodčích ČMMJ s aprobační pro požadovanou zkoušku, kteří posuzují v tomto regionu. Zároveň mu sdělí kontakt na 2 až 4 pověřené zástupce OMS. Pověřený zástupce OMS je oprávněn provádět fyzickou kontrolu vlastní zkoušky.

Výkon psa posuzují zásadně dva rozhodčí, zkoušky se musí účastnit kromě rozhodčích i majitel (uživatel) honitby, ve které zkoušky probíhají, nebo jím pověřený zástupce. Zkoušek se též může účastnit zástupce příslušného chovatelského klubu. Před provedením zkoušky je vůdce povinen kontaktovat jednoho z pověřených zástupců OMS ČMMJ, kde má podanou přihlášku a nahlásit následující údaje:

- přesné místo a čas, kde bude zahájena zkouška
- jména rozhodčích, kteří budou zkoušku posuzovat
- jméno pověřeného zástupce honitby, ve které se zkouška provádí

Pověřený zástupce OMS určí, který z rozhodčích bude vykonávat povinnosti vrchního rozhodčího. Po ukončení zkoušky provede vrchní rozhodčí záznam do předepsaného tiskopisu, který podepíše oba rozhodčí a pověřený zástupce honitby. Pokud je přítomen zástupce OMS, provede do tohoto tiskopisu záznam o kontrole. Zároveň vrchní rozhodčí případně provede záznam o zkoušce do průkazu původu psa. Finanční podmínky zkoušky stanoví OMS, u kterého byla přihláška podána.

<p>ČESKOMORAVSKÁ MYSLIVECKÁ JEDNOTA, o. s. Jungmannova 25, 115 25 Praha 1</p>					
<p>INDIVIDUÁLNÍ ZKOUŠKA Z NOROVÁNÍ V PŘÍRODNÍCH A PŘÍRODNÍCH UMĚLÝCH NORÁCH</p>					
Datum:					
Pořadatel (OMS):					
Honitba:			Okres:		
Místo konání:					
Jméno psa:					
Zapsán:		Tetování / Čip:			
Plemeno:					Pes / Fena
Vržen(a):		Barva:			
Majitel:					
Vůdce:					
Vrchní rozhodčí:			Rozhodčí:		
Zástupce OMS:					
Zástupce honitby:					

Popis práce psa:

Hodnocení práce psa: Obstál / Neobstál

Podpisy rozhodčích a svědků:
(Zástupce honitby, zástupce OMS)

ZKUŠEBNÍ ŘÁD PRO ZKOUŠKY HONIČŮ (HZ, BZH A IHZ-SK)

+ NOVÁ ZKOUŠKA - ZVVZ

Tento zkušební řád upravuje zkoušky pro plemena honičů.

Lovecká upotřebitelnost psů je definována v § 14 odst. 1 vyhlášky 244/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“), a prokazuje se splněním disciplín uvedených ve zkušebních řádech ČMMJ pro zkoušky z výkonu loveckých psů (dále jen „ZŘ“), kteří vykonávají činnosti, jež je kvalifikují jako lovecky upotřebitelné pro výkon práva myslivosti.

Těmito činnostmi se rozumí vyhledávání živé spárkaté zvěře nebo dosledování usmrcené, postřelené nebo jiným způsobem zraněné spárkaté zvěře.

Aby pes při zkoušce loveckých psů obstál, musí provedení disciplín odpovídat požadavkům zkušebního řádu, a to minimálně výkonu ve III. ceně. O složení zkoušky psa z výkonu vydá pořadatel „Potvrzení o složení zkoušky psa z výkonu“ stanovené podle § 17 odst. 6 vyhlášky, které je opatřeno evidenčním číslem ČMMJ a každá organizační jednotka ČMMJ vede evidenci vydaných potvrzení o zkoušce podle přidělených čísel. Potvrzení o zkoušce vystavené jejím pořadatelem je veřejnou listinou.

Tento ZŘ je určen pro plemena honičů a dále pro všechna plemena, která nemají tyto zkoušky ve svém zkušebním řádu a splňují podmínky podle zákona č. 449/2001 Sb.

- a) barvářské zkoušky honičů (BZH) - kvalifikují psa k dosledu spárkaté zvěře se zvláštním zaměřením na náročný lov a dosled zvěře černé a vysoké. BZH se konají 1 den a zkušek se mohou účastnit všechna lovecká plemena mimo plemen ohařů. Na BZH se zkouší na předem usmrcené zvěři (černá zvěř);
- b) honičské zkoušky (HZ) - kvalifikují psa k vyhledávání a dosledu spárkaté zvěře (vysoké a černé). HZ jsou dvoudenní a zkušek se mohou účastnit všechna lovecká plemena mimo plemen ohařů a psů, jejichž kohoutková výška překračuje 55cm. Na zkouškách se zkouší přirozený lov živé zvěře (vysoké zvěře, černé zvěře, lišky a zajíce) a na předem usmrcené černé zvěři;
- c) individuální honičské zkoušky slovenských kopovů (IHZ-SK) - se zkouší při společném lovu na černou zvěř. Zkoušky se skládají z vybraných disciplín, které se zkouší na HZ. IHZ-SK jsou zpravidla jednodenní (není-li během zkušek prokázána ochota k práci na černou zvěř, je možno ji vyzkoušet druhý den na

obůrce); zkoušek se výhradně účastní jedinci plemene slovenský kopov; Na zkouškách se zkouší přirozený lov živé zvěře (vysoké zvěře, černé zvěře, lišky a zajíce);

Jednotlivé zkoušky jsou uzpůsobeny charakteristickým vrozeným pracovním vlastnostem těchto psů. Struktura jednotlivých zkoušených disciplín umožňuje mimo prokázání lovecké upotřebitelnosti prokázat i vlohy honičů pro potřeby jejich chovu a dále důležité vlastnosti potřebné pro praktický výkon práva myslivosti jako např. poslušnost, ovladatelnost, spolupráce s vůdcem a tak podobně, bez jejichž naučení a zvládnutí by nemohl být pes dobrým loveckým psem.

Účast na honičských zkouškách (HZ) je podmíněná jakoukoli úspěšně složenou zkouškou lovecké upotřebitelnosti, ne však z norování. Toto neplatí pro plemena V. a VI. skupiny FCI.

Účastní-li se plemena honičů zkoušek, které pro ně nejsou vypsány v tomto zkušebním řádu, jsou zkoušeni a posuzováni podle zkušebního řádu pro jezevčíky a teriéry.

Psi, kteří zvěř prokazatelně načínají nebo hrobaří, jsou ze zkoušek vyloučeni. Načínání zvěře a hrobaření uvedou rozhodčí v soudcovské tabulce. Dále jsou ze zkoušek vyloučeni všichni psi, kteří obdrželi známku, která znemožní jejich zařazení alespoň do III. ceny.

V dále uvedených soudcovských tabulkách jsou uvedeny disciplíny zkoušek, které se při jednotlivých zkouškách přezkušují.

JEDNOTLIVÉ DISCIPLÍNY ZKOUŠEK:

NOS

Kvalitu nosu posuzují rozhodčí v průběhu celých zkoušek. Tuto možnost mají rozhodčí zejména, když hodnotí psa při hlasitém sledování stopy zvěře, podle toho jestli stopu častěji ztrácí, podle odmlk při hlášení, nebo také podle rychlosti, s jakou pes dovede sledovat stopu zvěře. Při slabším nosu je obvyklé, že i déle hledá svého vůdce.

Rozhodčí musí přihlídnout k okolnostem, které mohou práci psa ovlivnit (silné mrazy, mimořádné sucho, chemické postřiky a nátěry, pokrývky zmrzlého sněhu apod.).

HLEDÁNÍ

Zkouška se provádí na společném lovu. Do leče se může vypustit najednou zpravidla 6 psů. O počtu psů rozhodne vrchní rozhodčí. Vůdce při zahájení leče vypustí psa a případně pozvolna prochází lečí. Pes se má po vypuštění z řemene na příkaz k hledání snažit co nejrychleji najít zvěř. Přitom pes musí vnikat do houštin a zvěř vyhledávat v prostoru leče. Přítomnost vůdce si pes může ověřit během leče, pokud nehoní zvěř, a dále se řídit směrem honěné leče. V případě, že se vyskytnou překážky, hlavně při nedostatku zvěře, rozhodčí jsou oprávněni přidělit psům náhradní práci, tzn., nechají psy hledat v jiném, vhodnějším prostoru.

Hlavní chybou je, když se pes zdržuje jen v blízkosti vůdce, vyhýbá se houštinám a krytinám, neorientuje se podle vůdce a neprojevuje dostatečný zájem o stopy. Pes, který se od vůdce nevzdaluje více než 100 m, aby hledal ve větším prostoru, může být hodnocen nejvýše známkou 1. Pes musí upřednostnit práci na černou, případně jinou zvěř, ale musí omezit zájem o srnčí zvěř.

Pes, který evidentně zvěř nehledá, ale pouze pobíhá kolem svého vůdce, obdrží známku 0 a je z dalších zkoušek vyloučen. Známkou 0 obdrží též ten zkoušený pes, který zvěř nehledá, ale pobíhá s jiným psem, či mu dokonce ztěžuje práci.

NAHÁNĚNÍ

Naháněním se rozumí hlasité sledování zvěře, případně hlasité sledování teplé stopy zvěře honičem. Práci psa na teplé stopě posoudí rozhodčí podle hlášení psa. Podle délky odmlky může rozhodčí posoudit kvalitu nosu a také zkušenost, s jakou pes dovedl svých nosových vlastností využít. Krátké odmlky se nepočítají. Pes má při naháněním upřednostňovat tu zvěř, která je při nahánkách se psem lovena. Je to hlavně zvěř černá, případně jelení, liška, zajíc apod. Srnčí zvěř pes nahánět nemá. Krátké pohonění srnčí zvěře do 10 minut nemá na snížení známky vliv. Pokud však pes upřednostňuje srnčí zvěř a honí ji déle jak 10 minut, je hodnocen z nahánění nejvýše známkou 2. Pokud pes honí tuto zvěř déle jak 30 minut a neuposlechl přivolávací signál, obdrží známku 0 z poslušnosti a je vyloučen ze zkoušek. Při kontaktu s divočáky nestačí krátké hlášení a vrácení se, pes má při černé zvěři setrvat a vytrvale hlásit - není žádoucí bezhlavé útočení.

Není chybou, když zkoušení psi sledují zvěř nebo stopu společně nebo společně doléhají na černou zvěř. Celkově se žádá rychlé hledání a pomalejší vytrvalé nahánění. Chybou je, když pes nejde za zvěří důsledně. Nejlépe hodnoceni jsou psi, kteří zvěř nahání hlasitě z leče ven.

HLASITOST

Posuzuje se vrozená vlastnost psa hlásit pronásledovanou zvěř na čerstvé stopě. Tato disciplína se hodnotí společně s disciplínou nahánění. Čerstvou stopu zvěře má pes sledovat a soustavně hlásit. K odmlce dojde, když pes stopu ztratí a když ji znovu najde, hlasitě ji sleduje dále.

Známku 4 nebo 3 - obdrží pes podle soustavnosti hlášení.

Známku 2 - obdrží pes, který při sledování teplé stopy hlásí jen nepravidelně, zpravidla když se ke sledované zvěři právě blíží.

Známku 1 - obdrží pes, který zahlásí jen krátce, když zvěř vyrazí.

Známku 0 - obdrží pes, který na teplé stopě nehlásí, nebo hlásí jen zvěř, kterou má v dohledu, nebo zvěř která se psovi staví.

Známka z hlasitosti nemá vliv na zařazení do ceny u V. skupiny FCI.

Ze zkoušek se vylučují psi, kteří hlásí při nejmenším vzrušení naplano - tzv. balamucení.

DOSLED ČERNÉ ZVĚŘE NA UMĚLE ZALOŽENÉ ŠLAPANÉ NEPOBARVENÉ STOPĚ

Časový limit: 45 minut

Na barvářských zkouškách honičů (BZH) se pes prvořadě přezkouší na uměle založené šlapané nepobarvené a alespoň 3 hodiny staré stopě černé zvěře. Stopní dráha je 500 až 550 kroků dlouhá se dvěma změnami směru s úhlem menším než 90 stupňů. Stopa černé zvěře se zhotoví čerstvými spárky ze zadních běhů střelené zvěře živé váhy nejméně 50 kg. Vzdálenost jednotlivých stopních drah musí být nejméně 100 kroků od sebe. Místo počátku stopní dráhy se označí číslem na stromě, nástřel pak zálomkem. Směr stopní dráhy prvních asi 30 kroků se vyznačí na stromech zepředu, dále jsou stromy na stopní dráze vyznačeny z opačné strany pro kontrolu rozhodčích, aby je vůdce neviděl. Na konci stopní dráhy musí být položena vyvrhnutá a zašitá černá zvěř. Asi v polovině stopní dráhy se zálomkem označí lože, odkud se pes vypouští při dosledu jako „hlasič“ nebo „oznamovač“. Asi 50 kroků před koncem stopní dráhy je vyznačeno místo, odkud se vypouští pes pracující jako „vodič“ na disciplínu „Chování u střelené zvěře“. Na toto místo je rozhodčí povinen vůdce upozornit a zde ukončit hodnocení dosledu. Dále se hodnotí disciplína „Chování u střelené zvěře“.

K práci volně: Dovede-li pes vůdce ke kusu volně, obdrží až 5 bodů. Je-li pes během práce vůdcem ovlivňován nebo nepracuje v těsném kontaktu, body navíc se mu úměrně sníží.

Před nasazením psa na práci na nepobarvené stopě musí předem vůdce oznámit rozhodčímu způsob práce psa (vodič, oznamovač, hlasič). Číslo losu z losování při zahájení zkoušek neplatí pro stopní dráhy. Pořadí zkoušených psů na nepobarvené stopě se losuje ve skupině vždy až po založení nepobarvené stopy. Před konkrétní nepobarvenou stopou se vysoluje jen pes, který tuto nepobarvenou stopu vypracuje. Losování psa, který vypracuje následující nepobarvenou stopu je provedeno vždy až po té, co předchozí pes práci na předcházející stopě ukončí.

Pořadatel je odpovědný za naprosto korektní chování přenašečů zvěře a trubačů. Za založení stopních drah zodpovídá sbor rozhodčích, kteří akci posuzují ve spolupráci s pořadatelem.

a) vodič (dosled na řemeni nebo volně)

Pes je nasazen na označený nástřel, naveden na směr stopní dráhy a pak pracuje na plně rozvinutém, nejméně 5 m dlouhém barvářském řemeni nebo volně v těsném kontaktu s vůdcem. V ideálním případě by měl být pes po celou dobu práce na stopě zalehlý v barvářském řemeni a s jistotou sledovat stopu až na konec dráhy, kde leží zhaslá zvěř. Ohlíží-li se vůdce, aby zjistil správný směr stopy podle značek, musí jej rozhodčí napomenout a za každé napomenutí se snižuje známka o jeden stupeň. Pes pracuje buď přímo na stopě nebo může jít pod větrem i několik metrů, ale od stopní dráhy se nesmí vzdálit více než 30 kroků. Větší vzdálenost se posuzuje jako sejítí ze stopy. Každé sejítí ze stopy je povinen rozhodčí oznámit vůdci či případné koruně např.

zatroubením na signální trubku. Pokud pes sejde ze stopy, rozhodčí nechá psa opravit a znovu nasadit na stopu. Každá oprava má za následek snížení známky o jeden stupeň. Pes nemá jít příliš rychle, aby mu vůdce stačil normálním krokem. Na stopu se může pes nasadit znovu nejvýše třikrát. Za dosled volně může být psovi připočteno až 5 bodů.

b) hlasič

Pes pracuje k loži stejně jako vodič a na pokyn rozhodčího je na označeném místě vypuštěn z řemene s pokynem, aby zvěř našel a hlásil.

Za spolehlivého hlasiče je možno považovat jen takového psa, který volně nalezenou zvěř na místě vytrvale hlásí až do příchodu vůdce. Pes musí do 10 minut po vypuštění začít hlásit zvěř. Musí se rozpoznat skutečné hlášení od občasného zaštekání psa při zvěři z rozčilení, vzrušení nebo strachu. Vůdce společně s rozhodčím postupují k psovi jen, když hlásí. Přestane-li pes hlásit, zůstane vůdce i s rozhodčím stát. K psovi postupují opět, až když pes začne znovu hlásit. Pes se nesmí k hlášení žádným způsobem povzbuzovat. Zde je rovněž možno odzkoušet chování psa u střelené zvěře. Pokud pes neobstojí jako hlasič, anebo ke zvěři nedojde, může zbytek stopní dráhy vypracovat na řemeni a celá práce se hodnotí jako dosled vodiče na řemeni se snížením známky o jeden stupeň.

c) oznamovač

Před nástupem musí vůdce oznámit rozhodčím, jakým způsobem pes oznámí nalezení zvěře nebo jak ho k ní přivede. Pes pracuje k loži stejně jako vodič a na pokyn rozhodčích je na označeném místě vypuštěn z řemene s pokynem, aby zvěř našel a oznámil.

Rozhodčí hodnotí práci psa na řemeni (na volno) a potom potřebný čas na volný dosled. Pes musí oznámit nalezení zvěře vůdci do 15ti minut od vypuštění a následně musí dovést vůdce ke střelenému kusu zvěře. Toto musí být provedeno volně. Zde je rovněž možno odzkoušet chování psa u střelené zvěře. Neoznámí-li nalezenou zvěř vůdci způsobem, který vůdce rozhodčím předem ohlásil, nemůže se práce hodnotit jako práce oznamovače.

Pokud pes na posledním úseku neobstál jako oznamovač nebo ke zvěři nedojde vůbec, může zbytek dráhy vypracovat jako vodič na řemeni a bude takto ohodnocen se snížením známky o jeden stupeň.

Úspěšný dosled jako „hlasič“ nebo „oznamovač“ se zapíše do průkazu původu v rubrice „Poznámka“ při konečném vyhodnocení zkoušek.

DOSLED ČERNÉ ZVĚŘE NA ŠLAPANÉ A SOUČASNĚ NA UMĚLE ZALOŽENÉ POBARVENÉ STOPĚ, STARÉ NEJMÉNĚ 12 HODIN

Časový limit: 45 minut

Na honičských zkouškách (HZ) má být stopní dráha dlouhá 500 až 550 kroků se dvěma změnami směru, s úhlem menším než 90 stupňů. Je zakládána spárky černé a do stopy se současně kape (popřípadě tupuje) barva. Pro založení jedné stopní dráhy se použije 0,3 l barvy z divočáka nebo vepřové krve. Vzdálenost jednotlivých stopních drah musí být nejméně 100 kroků od sebe. Místo počátku stopní dráhy se označí číslem na stromě, nástřel pak zálomkem. Směr stopní dráhy prvních asi 30 kroků se vyznačí na stromech zepředu, dále jsou stromy na stopní dráze vyznačeny z opačné strany pro kontrolu rozhodčích, aby je vůdce neviděl. Na konci stopní dráhy musí být položena vyvrhnutá a zašitá černá zvěř. Asi v polovině stopní dráhy se zálomkem označí lože, odkud se pes vypouští při dosledu jako „hlasič“ nebo „oznamovač“, aby zbývající část barvy vypracoval pes samostatně, a současně se u něj hodnotí disciplína „Chování střelené zvěře“. Asi 50 kroků před koncem stopní dráhy je vyznačeno místo, odkud se vypouští pes pracující jako „vodič“ na disciplínu „Chování u střelené zvěře“. Na toto místo je rozhodčí povinen vůdce upozornit a zde ukončit hodnocení dosledu. Dále se hodnotí disciplína „Chování u střelené zvěře“.

K práci volně: Dovede-li pes vůdce ke kusu volně, obdrží až 5 bodů. Je-li pes během práce vůdcem ovlivňován nebo nepracuje v těsném kontaktu, body navíc se mu úměrně sníží.

Před nasazením psa na práci na šlapané a současně na uměle založené pobarvené stopě musí předem vůdce oznámit rozhodčímu způsob práce psa (vodič, oznamovač, hlasič). Číslo losu z losování při zahájení zkoušek neplatí pro stopní dráhy. Před konkrétní stopou se vysoluje jen pes, který tuto stopu vypracuje. Losování psa, který vypracuje následující stopu je provedeno vždy až po té, co předchází pes práci na předcházející stopě ukončí.

Pořadatel je odpovědný za naprosto korektní chování přenašečů zvěře a trubačů. Za založení stopních drah zodpovídá sbor rozhodčích, kteří akci posuzují ve spolupráci s pořadatelem.

a) vodič (dosled na řemeni nebo volně)

Pes je nasazen na označený nástřel, naveden na směr stopní dráhy a pak pracuje na plně rozvinutém nejméně 5 m dlouhém barvářském řemeni, nebo volně v těsném kontaktu s vůdcem. V ideálním případě by měl být pes po celou dobu práce na stopě zalehlý v barvářském řemeni a s jistotou sledovat stopu až na konec dráhy, kde leží zhaslá zvěř. Ohlíží-li se vůdce, aby zjistil správný směr stopy podle značek, musí jej rozhodčí napomenout a za každé napomenutí se snižuje známka o jeden stupeň. Pes pracuje buď přímo na stopě, nebo může jít pod větrem i několik metrů, ale od stopní dráhy se nesmí vzdálit více než 30 kroků. Větší vzdálenost se posuzuje jako sejítí ze stopy. Každé sejítí ze stopy je povinen rozhodčí oznámit vůdci, či případné koruně např. zatroubením na signální trubku. Pokud pes sejde ze stopy, rozhodčí nechá psa opravit a znovu nasadit na stopu. Každá oprava má za následek snížení známky o jeden stupeň. Pes nemá jít příliš rychle, aby mu vůdce stačil normálním krokem. Na stopu se může pes nasadit znovu nejvýše třikrát.

Za práci volně se připočítává až 5 bodů. K práci volně: Dovede-li pes vůdce ke kusu volně bez ovlivňování vůdcem, obdrží 5 bodů. Je-li pes během práce vůdcem ovlivňován, body navíc se úměrně sniží.

b) hlasič (dosled volně)

Pes pracuje k loži stejně jako vodič a na pokyn rozhodčího je na označeném místě vypuštěn z řemene s pokynem, aby zvěř našel a hlásil.

Za spolehlivého hlasiče je možno považovat jen takového psa, který volně nalezenou zvěř na místě vytrvale hlásí až do příchodu vůdce. Pes musí do 10 minut po vypuštění začít hlásit zvěř. Musí se rozpoznat skutečné hlášení od občasného zaštekání psa při zvěři z rozčilení, vzrušení nebo strachu. Vůdce společně s rozhodčím postupují k psovi jen, když hlásí. Přestane-li pes hlásit, zůstane vůdce i s rozhodčím stát. K psovi postupují opět, až když pes začne znovu hlásit. Pes se nesmí k hlášení žádným způsobem povzbuzovat. Zde je rovněž možno odzkoušet chování psa u střelené zvěře. Pokud pes neobstojí jako hlasič, anebo ke zvěři nedojde, může zbytek stopní dráhy vypracovat na řemeni a celá práce se hodnotí jako dosled vodiče na řemeni se snížením známky o jeden stupeň.

c) oznamovač

Před nástupem musí vůdce oznámit rozhodčím, jakým způsobem pes oznámí nalezení zvěře nebo jak ho k ní přivede. Pes pracuje k loži stejně jako vodič a na pokyn rozhodčích je na označeném místě vypuštěn z řemene s pokynem, aby zvěř našel a oznámil.

Rozhodčí hodnotí práci psa na řemeni (na volno) a potom potřebný čas na volný dosled. Pes musí oznámit nalezení zvěře vůdci do 15ti minut od vypuštění a následně musí dovést vůdce ke střelenému kusu zvěře. Toto musí být provedeno volně. Zde je rovněž možno odzkoušet chování psa u střelené zvěře. Neoznámí-li nalezenou zvěř vůdci způsobem, který vůdce rozhodčím předem ohlásil, nemůže se práce hodnotit jako práce oznamovače.

Pokud pes na posledním úseku neobstál jako oznamovač, nebo ke zvěři nedojde vůbec, může zbytek dráhy vypracovat jako vodič na řemeni a bude takto ohodnocen se snížením známky o jeden stupeň.

Úspěšný dosled jako „hlasič“ nebo „oznamovač“ se zapíše do průkazu původu v rubrice „Poznámka“ při konečném vyhodnocení zkoušek.

Pes může být nasazen i na stopu zvěře postřelené během společného lovu. Toho, který bude takto pracovat, vylosují rozhodčí ze psů, kteří jsou přítomni ve chvíli potřeby dosledu. Dosled musí posoudit dva rozhodčí. Na konci této stopy je možno posoudit disciplínu „Chování u střelené zvěře“. V případě dosledování postřeleného kusu, ještě živého, rozhodčí mohou posoudit i disciplínu ochota k práci. Zda takto vypracovaná stopní dráha splnila parametry uměle založené stopy, posoudí sbor rozhodčích. Pokud bude pes na takovéto stopě ohodnocen, už nemusí absolvovat uměle založenou stopní dráhu. Není-li na konci stopní dráhy dosledován kus a stopa je ohodnocena, provede se disciplína „Chování u střelené zvěře“ samostatně podle popisu v ZŘ (50 kroků stopa, potom chování).

OCHOTA K PRÁCI NA ČERNOU ZVĚŘ

Časový limit: 5 minut

Pes prokazuje ochotu k práci na černou zvěř přednostně během společného lovu. Prokáže-li v leči před rozhodčími schopnost a ochotu pracovat na živé černé zvěři, hodnotí se podle předvedeného výkonu, s přihlédnutím k množství a velikosti zvěře, na které prokazoval v leči ochotu. Pokud nelze objektivně posoudit hodnocení ochoty práce na černou zvěř v leči podle níže uvedených známek (např. z důvodu společné práce více psů a podobně), musí se disciplína vyzkoušet ve zkušební obůrce.

Neprokáže-li pes ochotu v průběhu leče nebo nebyla-li možnost ji objektivně posoudit, zkouší se disciplína ve zkušební obůrce, která je umístěna mimo oblast obory, ve které je černá zvěř trvale držena. Zkušební obůrka je dvouplášťová, vnitřní část má rozměry asi 3 x 3 m, vnější oplocení je vzdáleno od vnitřního 15 – 30 cm, aby byla zaručena práce bez kontaktu. Oba pláště zhotovené z přírodního materiálu (dřevěné oplocenky) budou opatřeny řádně uzavíratelnými dvířky. Při dostatečně silných kůlech lze pláště (oplocení) opatřit pouze na tuto jednu řadu kůlů. Výška vnějšího pláště je asi 2 m.

Pes je vypuštěn na pokyn rozhodčího asi 30 kroků pod větrem směrem k obůrce s jedním povelom „hledej“. Pes by měl černou zvěř navštívit a do 2 minut zvěř nalézt a být v kontaktu s ní. Délka zkoušky u vlastní obůrky je 5 minut. Vůdce setrvává po celou dobu na místě vypuštění psa.

Pes má projevit ochotu k práci s projevy tvrdého doléhání a soustavného hlášení. V případě tvrdého doléhání, kde hrozí poranění psa, může rozhodčí zkoušku ukončit před časovým limitem.

Známkou 4 se hodnotí výkon psa, který nepřetržitě po dobu 5 min. divočáka hlásí, s hlasitými projevy útočí na oplocení se snahou bezprostředního kontaktu.

Známkou 3 se hodnotí výkon psa, který bez hlasitých projevů tvrdě útočí na oplocení a hrozí jeho zranění nebo se projevuje krátkými hlasitými projevy s náznaky útoku na divočáka.

Známkou 2 se hodnotí výkon psa, který divočáka hlásí dobu kratší než 5 min., od oplocení se vzdálí, aby zpravidla vyhledal vůdce, a po povzbuzení se k obůrce vrátí.

Známkou 1 se hodnotí výkon psa, který sice divočáka v oplocení krátce hlásí, ale opětovně se vrací k vůdci a je ho nutné vícekrát povzbuzovat, aby se k divočáku vracel.

Známkou 0 se hodnotí pes, který se divočáka bojí, nehlásí ho, samostatně se neodvážá do blízkosti obůrky a celkově nemá o práci zájem.

Hodnocení ochoty k práci v leči:

Známkou 4 se hodnotí výkon psa, který s mimořádným důrazem staví zvěř v leči, zůstává s ní v kontaktu a snaží se jí vytlačit z leče na střelce.

Známkou 3 se hodnotí výkon psa, který zvěř hlásí z větší dálky, zvěř neopouští, ale nemá snahu ji vytlačit z leče na střelce.

Známkou 2 se hodnotí výkon psa, který zvěř krátce zahlásí, vrací se k vůdci, po častých povelích jde za zvěří a setrvává u ní.

Známkou 1 se hodnotí výkon psa, který zvěř krátce zahlásí, opakovaně se vrací k vůdci, po častých povelích jde za zvěří a setrvává u ní.

Známkou 0 se hodnotí pes, který černou zvěř, kterou prokazatelně navštívil, zapírá nebo po jejím navěštění ze strachu odběhne od zvěře. Pes, který se bojí divočáků, při kontaktu s nimi ustrašeně odběhne a ani přes pobízení dál nepracuje.

POSLUŠNOST

Rozhodčí sledují v průběhu zkoušky, jak pes reaguje na povely vůdce. S ohledem na temperament honiče nelze hodnotit přivolání psa, pokud sleduje teplé stopy zvěře. Pes má přijít ochotně k vůdci a dát se v klidu uvázat na vodící řemen. Přivolávací signál je možno dát signální trubkou, lesním rohem nebo píšťalkou - s tím musí být rozhodčí seznámen. Jinak pro posouzení jsou směrodatné všechny povely, které pes dostal od vůdce s přihlédnutím na jejich plnění při celém průběhu zkoušek.

CHOVÁNÍ PO VÝSTŘELU

Hodnotí se v lečích, při chování na stanovišti apod. Pes, který se výstřelu bojí, ztratí zájem o hledání, nedá se ze strachu přivolat, je hodnocen z chování po výstřelu známkou 0.

CHOVÁNÍ U STŘELENÉ ZVĚŘE

Zkouška se provádí výhradně s černou zvěří, která je řádně zašitá a v době zkoušky není zmražená. Rozhodčí na stopní dráze dá pokyn na vypuštění psa asi 50 kroků před místem, kde leží zašitý divočák. Od místa vypuštění pokračuje stopní dráha založená stejně jako na dosled. Tato stopní dráha je zepředu viditelně označena až ke kusu. Limit na nalezení kusu je 5 minut. Vůdce zůstává stát na místě vypuštění. Dále postupuje výhradně na pokyn rozhodčího.

Známkou 4 se hodnotí chování psa ve dvou případech:

1. Pokud provedl úspěšný dosled jako „hlasič“ nebo „oznamovač“. Bez 5ti bodů za hlášení či oznámení. Při hodnocení se nebere zřetel na časový limit nalezení kusu a maximální dobu zkoušky.
2. Pokud provedl úspěšný dosled jako vodič, projeví nebojácnost a vzrušení a zájem o ulovenou zvěř tím, že ji zaštekává, kouše - ale nenačíná, škuje apod. Pes má zůstat u zastřelené zvěře a vyčkávat příchodu vůdce, případně zvěř hlásit či oznámit. Oznamování zvěře: – po ověření kusu se pes musí přímočaře vrátit k vůdci a z jeho chování musí být zřejmé, že se snaží vůdce ke kusu dovést, rozhodčí si toto může ověřit tím, že vůdce několikrát zastaví a pes musí tzv. „pumpovat“ a snažit se ho ke kusu dovést. Toto je možné provést pouze volně. Pokud pes u zvěře hlásí nebo jí oznamuje, může získat až 5 bodů

Známkou 3 se hodnotí chování psa, který projeví nebojácnost, ale nejeví o zvěř trvalý zájem, pouze zvěř očichává, nemá snahu přivést vůdce ke zvěři, ale vyčkává jeho příchodu.

Známkou 2 se hodnotí výkon psa, který projeví malý zájem o zvěř, po ověření kusu odejde k vůdci nebo jde hledat a po pokynu se vrátí k vůdci nebo kusu.

Známkou 1 se hodnotí chování psa, který o ulovenou zvěř projeví minimální zájem, ale zvěře se nebojí.

Známkou 0 se hodnotí pes, který se bojí ke zvěři přiblížit, zvěř zapře nebo jí načíná, pes se vzdálí z vlivu vůdce nebo nenajde zvěř v limitu.

Maximální doba zkoušky u kusu je 3 minuty, při projevech nebojácnosti může rozhodčí limit zkrátit.

CHOVÁNÍ NA STANOVIŠTI

Časový limit: 10 minut

Pes má prokázat, že je na stanovišti úplně klidný. Vůdci se rozestaví čelem k leči lesního porostu asi 50 kroků od sebe. Honci procházejí leči a imitují hon včetně asi 2 - 3 výstřelů do vzduchu. Pes je odložen u levé nohy vůdce, je připoután na vodícím řemeni, který má vůdce přes rameno a nesmí ho držet rukou, nebo je odložen volně u levé nohy vůdce. Pes, který projeví neklid pohybem, hlasem nebo potahováním řemenem, má za každou chybu sníženou známku. Pes, který je volně u nohy neuvázaný, je zvýhodněn vyšším koeficientem.

VYTRVALOST

Disciplína hodnotí kondici a výkon psa. Přitom je nutno přihlídnout k určitým podmínkám, jako je výška sněhové pokrývky, svažitost terénu, venkovní teplota apod. Pes musí celou zkoušku pracovat se zájmem, nechodit po pěšinách, neztrácet na intenzitě. Nejlépe je možno porovnávat v daných podmínkách výkony psů navzájem.

ORIENTACE

Orientace je velmi důležitou vlastností, kterou od honičů požadujeme při práci v rozsáhlém a neznámém prostoru. Pes se musí po ukončení leče vrátit ke svému vůdci nejpozději do půl hodiny. Pokud pes prokazatelně šel za černou nebo jinou postřelenou zvěří, může se vrátit později. Opožděný návrat však nesmí znemožnit přezkoušení psa z jiných disciplín v určeném čase zkoušek - pak je ze zkoušky vyloučen.

Známkou 4 se hodnotí pes, který po ukončení leče přijde k vůdci. Nižšími známkami se hodnotí pes, který k vůdci nepřišel, vrátil se např. na místo vypuštění, k autu apod.

VODĚNÍ

Rozhodčí určený pro posuzování této disciplíny vytyčí v lesním nebo podobném porostu trasu, která by měla být pro všechny zkoušené psy přibližně stejná. Trasa je kruhového tvaru a vede přes rozličné terénní překážky (padlý strom, mezi keři, přes příkop atd.).

Vůdce vede psa upoutaného na loveckém vodítku neseném přes rameno nebo na přes rameno zavěšeném svinutém barvářském řemeni anebo volně.

Pes nesmí vůdci při chůzi překážet nebo jej zdržovat. Během zkoušky vůdce nesmí držet vodítko v ruce a usměrňovat pohyb psa. Pes má jít klidně za svým vůdcem nebo vedle jeho levé nohy, nemá ho předbíhat ani se nechat táhnout. Nemá se zaplétat do keřů ani zachytávat za stromy. Vůdce projde kolem několika keřů nebo stromů těsně, aby dokázal, jak pes zvládá vodění na řemeni.

Rozhodčí sleduje vůdce se psem po celé délce trasy.

Tahá-li pes svého vůdce, zachytává-li za stromy nebo keře, nebo ho správně nenásleduje, obdrží za každou chybu o jeden stupeň sníženou známku.

ODLOŽENÍ

Časový limit: 5+5 minut

Vůdce nahlásí rozhodčímu, jestli psa odloží připoutaného nebo volně. Pes má být odložen na příhodném, klidném místě v lesním porostu apod. Vůdce přiváže psa na rozbalený barvářský řemen na místě, které mu rozhodčí určí, případně psa odloží volně. Společně pak s rozhodčím skrytě sleduje chování psa. Po 5 min. pak vůdce vystřelí a vyčká dalších 5 min., kdy mu rozhodčí dá povel, aby si došel pro psa. Pokud je pes odložen volně, může mít na sobě obojek a volně položený barvářský řemen nebo odložený batoh, kabát apod.

Známkou 4 se hodnotí pes, který je při odložení klidný a nepohne se z místa. Nižšími známkami se hodnotí různé projevy neklidu, štěkání, kňučení, trhání se na řemeni, snahu odejít z místa. Není chybou, když se pes po výstřelu posadí nebo postaví, ale jinak zůstane na místě.

Pokud pes opustí místo odložení a odejde k vůdci, hodnotí se známkou 0, rovněž tak při trhání se na barvářském řemeni a stálém štěkání nebo hlasitém kňučení.

Volné odložení je zvýhodněno vyšším koeficientem pro výpočet bodů. Je možno provádět společné odložení více psů. V tomto případě musí být mezi psy dodržena minimálně vzdálenost 80 m. Pokud o to vůdce požádá, rozhodčí mu musí umožnit odkládat psa samostatně.

ZADÁVÁNÍ TITULU „DIVIAČIAR,,

Titul „Diviačiar“ je možné zadat psovi, který se na zkouškách zaměřených na černou zvěř umístil alespoň ve II. ceně, dostal z hledání, z ochoty k práci na černou zvěř a z nahánění známku 4. Kromě toho z jeho chování má být zřejmé, že se při hledání hlavně zaměřoval na černou zvěř, dával jí přednost před jinou zvěří a prokázal při doléhání na divočáka spojeném s jeho zaštekáváním náležitou výdrž. Důležitá je cílevědomost při vyhledávání černé zvěře a výdrž při hlasitém doléhání na ní.

Zadávání titulu „Diviačiar“ přichází do úvahy jen na zkouškách konaných v revíru s černou zvěří - v žádném případě v obůrkách.

Zadání titulu musí rozhodčí uvést v soudcovské tabulce a v průkazu původu v rubrice „Poznámka“. Na žádost vůdce psa zapíše ČMKJ získání titulu do záhlaví průkazu původu a potvrdí tento záznam razítkem.

Titul „Diviačiar“ se píše před jménem psa a není nárokový.

BARVÁŘSKÉ ZKOUŠKY HONIČŮ (BZH)

Disciplína	Nejnižší známky pro cenu			Koef.	Max. bodů	Znám.bodů	Bodů	Pozn.
	I.	II.	III.					
1. Vodění								
a) na řemeni	3	2	1	1	4			
b) volně	3	2	1	3	12			
2. Odložení								
a) na řemeni	3	2	1	3	12			
b) volně	3	2	1	8	32			
3. Dosled černé zvěře na uměle založené šlapané, nepobarvené stopě								
a) na řemeni nebo volně	3	2	1	20	80 + 5			
b) hlasíč, oznamovač	3	2	1	40	160			
4. Chování u stfelené zvěře	3	2	1	10	40 + 5			
5. Poslušnost	3	3	2	10	40			
Nejnižší počet bodů pro cenu	145	113	54	-	289			
Výsledná kvalifikace	cena		Celkový počet bodů:					

Za dosled volně může být psovi připočteno až 5 bodů.

INDIVIDUÁLNÍ HONIČSKÉ ZKOUŠKY SLOVENSKÝCH KOPOVŮ

Disciplína	Nejnižší známky pro cenu			Koef.	Max. bodů	Znám.	Bodů	Pozn.
	I.	II.	III.					
1. Nos	3	2	2	4	16			
2. Hledání	3	2	1	4	16			
3. Nahánění								
a) zajíc, liška	3	2	1	3	12			
b) divočák	3	2	1	6	24			
4. Hlasitost	3	2	2	4	16			
5. Ochota k práci na černou zvěř	3	2	1	5	20			
6. Poslušnost	3	2	1	2	8			
7. Vyrvalost	3	2	1	3	12			
8. Orientace	3	2	1	4	16			
Nejnižší počet bodů pro cenu	93	64	37	-	128			
Výsledná kvalifikace	cena		Celkový počet bodů:					

Poznámka: IHZ-SK při nahánění musí pes upřednostňovat černou zvěř.

HONIČSKÉ ZKOUŠKY

Disciplína	Nejnižší známky pro cenu			Koef.	Max. bodů	Znám.	Bodů	Pozn.
	I.	II.	III.					
1. Nos	3	2	2	4	16			
2. Hledání	3	2	1	4	16			
3. Nahánění								
a) zajíc, liška, ostatní spárkatá mimo zvěře srnčí	3	2	1	3	12			
b) divočák	3	2	1	5	20			
4. Hlasitost	3	2	1	4	16			
5. Dosled černé zvěře na uměle založené šlapané a současně pobarvené stopě								
a) na řemeni nebo volně	3	2	1	5	20+5			
b) hlasič, oznamovač	3	2	1	15	60			
6. Ochota k práci na černou zvěř	3	2	1	5	20			
7. Poslušnost	3	2	1	2	8			
8. Chování po výstřelu	3	2	1	2	8			
9. Chování u stfelené zvěře	3	2	1	3	12+5			
10. Chování na stanovišti								
a) na řemeni	3	2	1	2	8			
b) volně	3	2	1	4	16			
11. Vytrvalost	3	2	1	3	12			
12. Orientace	3	2	1	4	16			
1. Vodění a) na řemeni	3	2	1	1	3			
b) volně	3	2	1	3	12			
2. Odložení a) na řemeni	3	2	0	2	8			
b) volně	3	2	0	4	16			
Nejnižší počet bodů pro cenu	136	102	52	-	253			
Výsledná kvalifikace	cena		Celkový počet bodů:					

Za dosled volně může být psovi připočteno až 5 bodů.

Poznámka: Znáмка z hlasitosti nemá vliv na zařazení do ceny u V. skupiny FCI.

ZKUŠEBNÍ ŘÁD BARVÁŘŮ

Tento zkušební řád upravuje zkoušky barvářů.

Lovecká upotřebitelnost psů je definována v § 14 odst. 1 vyhlášky 244/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“), a prokazuje se splněním disciplín uvedených ve zkušebních řádech ČMMJ pro zkoušky z výkonu loveckých psů (dále jen „ZŘ“), kteří vykonávají činnosti, jež je kvalifikují jako lovecky upotřebitelné pro výkon práva myslivosti.

Touto činností se pro barváře rozumí dosledování usmrcené, postřelené nebo jiným způsobem zraněné spárkaté zvěře.

Aby pes při zkoušce loveckých psů obstál, musí provedení disciplín odpovídat požadavkům zkušebního řádu, a to minimálně výkonu ve III. ceně. O složení zkoušky psa z výkonu vydá pořadatel „Potvrzení o složení zkoušky psa z výkonu“ stanovené podle § 17 odst. 6 vyhlášky, které je opatřeno evidenčním číslem ČMMJ a každá organizační jednotka ČMMJ vede evidenci vydaných potvrzení o zkoušce podle přidělených čísel. Potvrzení o zkoušce vystavené jejím pořadatelem je veřejnou listinou.

Tento ZŘ je určen pro plemena barvářů.

a) předběžné zkoušky barvářů (Pb) - kvalifikují psa jako lovecky upotřebitelného k dosledu spárkaté zvěře. Pb se konají 1 den a mohou se jich účastnit všechna plemena barvářů a všechna ostatní lovecká plemena. Účast na Pb není podmíněná žádnou zkouškou lovecké upotřebitelnosti. Na zkouškách se zkouší na předem usmrcené zvěři a při práci na uměle založené stopě se pořadí zkoušených psů nelosuje a psi nastupují k vypracování stopy v pořadí, jaké si při zahájení zkoušek vylosovali;

b) individuální zkoušky barvářů (IHb) - kvalifikují psa jako lovecky upotřebitelného k dosledu spárkaté zvěře. IHb se zkouší při lovu zvěře spárkaté v případě, že je nutné zastřelený nebo postřelený kus dosledovat. IHb se mohou účastnit psi všech plemen barvářů, kteří uspěli při Pb;

c) zkouška hlasitosti - zkouší se pouze u psů, kteří absolvovali IHb, ale z důvodu dosledu zhaslé zvěře neměli možnost hlasitého štvaní a stavění. Zkoušku hlasitosti je možné předvést ve volné honitbě vyhledáním zdravé zvěře;

Jednotlivé zkoušky jsou uzpůsobeny charakteristickým vrozeným pracovním vlastnostem těchto psů. Struktura jednotlivých zkoušených disciplín umožňuje mimo prokázání lovecké upotřebitelnosti prokázat i vlohy barvářů pro potřeby jejich chovu a dále důležité vlastnosti potřebné pro praktický výkon práva myslivosti jako např. poslušnost, ovladatelnost, spolupráce s vůdcem a tak podobně, bez jejichž naučení a zvládnutí by nemohl být pes dobrým loveckým psem.

Účastní-li se plemena barvářů zkoušek, které pro ně nejsou vypsány v tomto zkušebním řádu, jsou zkoušeni a posuzováni podle zkušebního řádu pro jezevčíky a teriéry, případně honičů.

Psi, kteří zvěř prokazatelně načínají nebo hrobaří, jsou ze zkoušek vyloučeni. Načínání zvěře a hrobaření uvedou rozhodčí v soudcovské tabulce. Dále jsou ze zkoušek vyloučeni všichni psi, kteří obdrželi známku, která znemožní jejich zařazení alespoň do III. ceny.

V dále uvedených soudcovských tabulkách jsou uvedeny disciplíny zkoušek, které se při jednotlivých zkouškách přezkušují.

POPIS JEDNOTLIVÝCH DISCIPLÍN ZKOUŠEK A HODNOCENÍ

I. PŘEDBĚŽNÉ ZKOUŠKY BARVÁŘŮ

PRÁCE NA UMĚLÉ STOPĚ

Zkouší se na uměle založené, nepobarvené stopě jelení, daňčí nebo mufloní zvěře 500 až 550 kroků dlouhé, s dvěma lomy, alespoň 50 kroků dlouhými (pak následuje vzdálenost nejméně 100 kroků určená pro vyhledání zvěře). Umělá stopa musí být alespoň 12 hodin stará. Zakládá se pomocí speciálních pomůcek k zakládání stop (dřeváky, kolečko, hůl, šlapky na obuv apod.). Na konci každé stopní dráhy musí ležet kus spárkaté zvěře, ze které pocházejí spárky. Zvěř musí být vyvrhnutá a dobře zašitá (zašitý musí být i výstřel větší rány). Za koncem stop se vyznačí spojovací přímka, po které se budou pohybovat pomocníci při přenášení zvěře. Pořadatel musí zajistit dostatečný počet pomocníků, kteří dobře znají terén a jsou seznámeni

s koncem stop. Konec stopy musí být v řidším porostu, aby rozhodčí ukrytí v dostatečné vzdálenosti od konce stopy měli možnost sledovat chování psa u zastřelené zvěře.

Po založení stopy označí pomocník na papír čas založení stopy a připevní jej na strom na začátku stopní dráhy. Jednotlivé stopy musí být očíslované a vzdálené od sebe minimálně 150 kroků.

Pes po přiložení na stopu musí tuto ukázat a na pokyn vůdce ji sledovat s nízkým nosem na dlouhém barvářském řemeni. Po celou dobu musí být zřejmé, že pes je zalehnutý v řemeni a sleduje stopu s jistotou. Při práci nemá pes zvedat hlavu, věřit okolí a sledovat jiné stopy. Může je však ukázat. Pokud pes sejde ze stopy a sám se opraví, nepovažuje se to za chybu (do vzdálenosti 25 kroků). V místě označeného lože vůdce psa na pokyn rozhodčího vypustí. Na stopu je možno psa nasadit nejvýše 3x.

Dráha stopy se vyznačuje na stromech papírky, barvou nebo vyznačovací páskou, značky musí být snímatelné. Asi nejméně 100 kroků před koncem celkové stopní dráhy se vhodným mysliveckým způsobem (zálomek, vyznačovací páska apod.) označí „lože“, odkud se pes vypouští k samostatnému vypracování zbytku stopní dráhy. Zde také končí disciplína „práce na umělé stopě“.

Na zbytku stopní dráhy, na kterou byl pes vypuštěn, se zkouší:

- vyhledání zvěře
- práce oznamovače, hlasiče
- chování u kusu

Na tomto úseku stopní dráhy se papírky nesnímají, slouží pro kontrolu pohybu psa na stopě. Úsek od lože ke kusu se může při kladení stop zvýraznit nejvýše 1dl barvy z uloveného kusu.

Známkou 4 - je možno hodnotit psa, který vypracuje správně a samostatně celou stopu až k „loži“ bez scházení a oprav, s chutí a jistotou, zalehnutý v řemeni. Každé další nasazení, případné „vedení“ psa psovodem, ohlížení se vůdce po značkách, vedení psa na krátkém řemeni, snižuje známku o jeden stupeň.

VYHLEDÁVÁNÍ ZVĚŘE

Zkouší se jako součást práce na umělé stopě. Zkouší se na úseku stopní dráhy od „lože“ k místu položení kusu spárkaté zvěře. Tento úsek může být zvýrazněn barvou, jak je uvedeno výše.

V místě vyznačení lože vůdce na pokyn rozhodčího psa vypustí. Zbytek stopní dráhy musí pes vypracovat samostatně. Vůdce a rozhodčí zůstanou u označeného lože. Vypuštění psa na práci „vyhledání zvěře“, oznámí rozhodčí zatroubením, povelkou, nebo jiným dohodnutým způsobem. Pes musí v limitu do 5 minut vyhledat zvěř. Toto sleduje z povzdálí rozhodčí.

Hodnocení:

Známkou 4 - je hodnocen pes, který nejkratším způsobem nalezne položený kus v časovém limitu do 2 minut.

Známkou 3 - je hodnocen pes, který místy opustí stopu, na kterou se urychleně vrátí a položený kus nalezne do 3 minut.

Známkou 2 - je hodnocen pes, který stopu přebíhá, částečně revíruje na delší vzdálenost, ale kus najde do 4 minut.

Známkou 1 - je hodnocen pes, který v limitu do 5ti minut kus nalezne.

Známkou 0 - je hodnocen pes, který v limitu do 5ti minut položený kus nenalezne.

OZNAMOVÁNÍ, HLÁŠENÍ NALEZENÉ ZVĚŘE, VODIČ.

Tato disciplína se zkouší jako součást práce na umělé stopě a hodnotí se jen výkon po nalezení položené zastřelené zvěře. Vůdce musí před zahájením disciplíny oznámit rozhodčímu, jak bude pes pracovat, buď jako oznamovač nebo jako hlasič:

- a) oznamovač
- b) hlasič
- c) vodič (tuto možnost případně ohodnotí rozhodčí na základě chování psa u kusu)

a) Oznamovač

Před započítáním práce na umělé stopě musí vůdce oznámit rozhodčímu, jakým způsobem mu barvář oznámí dosledovanou zvěř. U označeného lože vůdce psa vypustí bez obojku, pes má vyhledanou zvěř ověřit, vrátit se k vůdci, který společně s rozhodčím čeká na místě vypuštění. Rozhodčí na konci stopní dráhy sleduje, zda pes kus ověřil a po jeho odchodu čeká, až pes přivede vůdce ke zvěři. Pes se musí vrátit k vůdci do 10 minut po vypuštění. Po návratu k vůdci má dopředu nahlášeným způsobem (uchopení za řemen, tahání za oděv,

neustálé odbíhání a naznačování následování apod.) oznámit vůdci, že zvěř našel a snaží se jej dovést ke zvěři.

Známkou 4 - je možno hodnotit výkon psa, který v limitu 10 minut od vypuštění ohlášeným způsobem oznámí dosledovanou zvěř a přivede k ní vůdce.

Za chybu se považuje nevýrazné oznamování, nejisté vedení ke zvěři apod. Pokud se pes do 10 minut nevrátí k vůdci, nemůže být hodnocen jako oznamovač.

b) Hlásič

U označeného lože vůdce psa vypustí, pes má vyhledanou zvěř ověřit a vytrvale hlásit. Vůdce i rozhodčí zůstanou v místě označeného lože, dokud pes zvěř nevyhledá a nezačne hlásit. Pes musí začít hlásit do 10 minut po vypuštění. Musí hlásit až do příchodu vůdce.

Hodnocení:

Známkou 4 - vytrvalé hlášení po dobu nejméně 15 minut

Známkou 3 - vytrvalé hlášení po dobu nejméně 10 minut

Známkou 2 - vytrvalé hlášení po dobu nejméně 5 minut

Za chybu se považuje nevýrazné hlášení, hlášení s dlouhými přestávkami, nehlášení, opuštění zvěře. Za takové chování po posouzení sníží rozhodčí úměrně známku.

Poznámka: Ne vždy vůdce nahlásí nebo popíše správně způsob oznamování nebo pes někdy může pracovat jako oznamovač, jindy jako hlásič. Pokud takový případ nastane, rozhodčí ohodnotí skutečně předvedený výkon psem, bez ohledu na nahlášení vůdce.

c) Vodič

Pes, který u kusu neprokáže oznamování a hlášení popsáním způsobem, je po uplynutí 10 minut hodnocen rozhodčím jako vodič se stejnou známkou, kterou získal při disciplině „Práce na umělé stopě“.

CHOVÁNÍ U ZASTŘELENÉ ZVĚŘE

Zkouší se po disciplině „vyhledání zvěře“ na konci umělé stopy. Pes nesmí načínat zastřelenou zvěř. Olizování střelné rány je dovolené. Mladí a temperamentní psi se často snaží chytit zvěř zuby, případně škubat srst. Je třeba rozlišovat, zda tak činí z radosti, nebo vášně, anebo chce načínat.

Známkou 4 - je možno hodnotit psa, který neprojeví náchylnost k načínání.

Pokud se pes zvěře bojí, zdaleka ji obchází nebo úprkem se vrací k vůdci, je možno tuto práci ohodnotit nejvýše známkou 2, podle dalšího chování i nižší. Chybou je i zapírání zvěře, případné hrobaření.

VODĚNÍ PSA

Rozhodčí je povinen před započítáním disciplíny zjistit, zda vůdce povede psa na řemeni nebo volně při noze.

a) Vodění psa na řemeni

Před započítáním vodění je pes vypuštěn z řemene na volno s obojkem na krku do vymezeného prostoru. Na pokyn rozhodčího a povel vůdce se pes musí nechat upoutat na řemen. Při vodění má jít po levé straně vůdce bez toho, aby tahal za řemen, nebo v chůzi zaostával za vůdcem. Zkouší se podle možnosti v tyčovině. V hustějších porostech a na úzkých místech může pes sledovat vůdce v jeho stopách.

b) Vodění psa volně při noze

Pes musí jít volně bez řemene, s obojkem na krku, po levé straně vůdce. Na úzkých místech musí jít za vůdcem. Pes nesmí předbíhat ani pobíhat okolo vůdce. Jestliže se vůdce zastaví, pes musí též zastavit.

Známkou 4 - je možno hodnotit psa, který reaguje na první povel vůdce, je po celý průběh disciplíny ovladatelný, správně se orientuje při chůzi vedle vůdce, nebo za ním.

Zdržení vůdce psem proto, že si pes ověřuje stopu, se nepovažuje za chybu.

ODLOŽENÍ PSA

Rozhodčí před započítáním zkoušky zjistí, zda vůdce chce odložit psa upoutaného na řemeni nebo volně. Zároveň ho upozorní na rozdílnost koeficientu při hodnocení. Zkouška trvá nejméně 20 minut.

a) Odložení psa na řemeni

Vůdce odloží psa upoutaného na řemeni, který vhodně upevní. Pes si smí sednout, nesmí však být nepokojný nebo hlasitý. Nesmí se pokoušet o uvolnění. Po odložení se vůdce vzdálí na místo určené rozhodčím a ukryje se tak, aby jej pes neviděl, nebo nenavětril. Po uplynutí 15 minut vůdce na pokyn rozhodčího jedenkrát vystřelí. Po výstřelu se

pes musí chovat klidně, nesmí tahat za řemen, nebo být hlasitý. Musí pokojně zůstat na místě, dokud pro něho vůdce na pokyn rozhodčího nepříjde. Vůdce si může u psa odložit součást svého oděvu nebo výstroje.

b) Odložení psa volně

Zkouší se stejně jako odložení psa na řemeni. Pes pouze není upoután. Může být odložen s řemenem volně položeným vedle psa. Řemen je upnutý k obojku. Vůdce si může u psa odložit součást svého oděvu nebo výstroje.

Známkou 4 - je možno hodnotit psa jen tehdy, pokud po dobu zkoušky neprojeví hlasitost a jeho pohyb na místě je vyvolán pouze hledáním si vhodnějšího místa k ležení nebo zvýšením pozornosti zvednutím hlavy, posazením se a podobně po výstřelu.

Známkou 3 - je možno hodnotit ještě psa, který je z počátku hlasitý, do 5 minut se ale utiší a dále je klidný.

CHUŤ DO PRÁCE

Tato vrozená vlastnost se posuzuje po celou dobu zkoušek a hodnotí se na závěr. Aby pes na zkouškách obstál, musí být hodnocen alespoň známkou 2. Je třeba sledovat způsob přijímání povelů a zájem je plnit, ochota a radost z práce. Zájem a vytrvalost při práci na stopě, případně při štvání a stavění (IHb).

Známku 4 - může dostat pes, který soustavně projevuje snahu a ochotu plnit povely a projevuje soustavný zájem o práci.

Poznámka: Uvedené disciplíny se mohou zkoušet v libovolném pořadí, toto určí při zahájení zkoušek vrchní rozhodčí podle možností dané honitby.

II. INDIVIDUÁLNÍ ZKOUŠKY BARVÁŘŮ (IHB)

DOSLED NA ŘEMENI

Tato disciplína se zkouší na postřelené jelení, dančí, mufloní a černé zvěři. Stopa musí být alespoň 5 hod stará a nejméně 500 kroků dlouhá. Rozhodčí zahájí zkoušku tím, že vůdce si ve vhodné vzdálenosti od nástřelu odloží psa, provede vyhodnocení nástřelu a podle znaků určí pravděpodobné místo zásahů a závažnost poranění zvěře. Po vyhodnocení rozhodčí přečte vůdci psa údaje z postřelového listu (Honitba, místo, druh zvěře, čas lovu, značení zvěře a směr úniku.) Po tomto seznámení nasadí vůdce psa na nástřel, který má pes ukázat, případně ukázat barvu, stříž, kosti. Pes po krátké době seznámení se s nástřelem má napadnout stopu ve směru úniku zvěře a sledovat ji. Na stopě musí pracovat klidně, ale s chutí, s nízkým nosem na dlouhém barvářském řemeni. Pes musí občas sám nebo na povel ukázat zanechané znaky na trávě, v křovinách a podobně. Pes musí vypracovat stopu se všemi vratistopami a lomy. Nesmí sledovat jiné stopy, které stopu postřelené zvěře křížují. Tyto stopy může ukázat. Není chybou, když křížující stopy krátce sleduje a sám se opraví. Pes si nemá všimnout zdravé zvěře, na kterou při práci narazí. Nemá se snažit ji sledovat. Pokud se v průběhu dosledu ukáže, že pro terénní překážky není možno stopu sledovat, provede se předsled a postřelená zvěř se dále stopuje. Pes potom musí stopu znovu napadnout a pokračovat v práci.

Známkou 4 - je možno hodnotit psa, který vypracuje stopní dráhu v celé délce správně, bez scházení ze stopy, s chutí a jistotou. Každé další nasazení psa na stopu, které je provedeno na pokyn rozhodčího, snižuje známku o jeden stupeň.

Na stopu je možno nasadit psa celkem 3x.

ŠTVANÍ

Dojde-li vůdce při sledování stopy k loži postřelené zvěře, které zvěř před časem opustila (studené lože), pracuje na stopě dále na řemeni až k teplému loži, nebo tak dlouho, dokud zvěř nezvedne. Tuto skutečnost musí oznámit rozhodčímu a čekat na jeho další pokyny. Pokud rozhodčí vydá pokyn k vypuštění psa, má pes zvěř sledovat tak dlouho, pokud se nezastaví, nesmí štvát zdravou zvěř. Je-li omylem vypuštěn za zdravou zvěř, musí ji sám opustit a zpravidla do 15ti minut se vrátit. Další pronásledování zdravé zvěře se ohodnotí známkou o 1 až 2 stupně nižší.

Rozhodčí musí dávat pozor, zda pes hlásí na stopě, nebo pouze tehdy, když zvěř vidí. Dále, zda zvěř pronásleduje náruživě, nebo hlásí jen slabě a občas. Případně, zda se nevrací k vůdci a ten jej musí k dalšímu štvání povzbuzovat.

Známku 4 - může dostat pes, který nepřetržitě hlásí teplou stopu, tedy nejen na viděnou.

HLASITÉ STAVĚNÍ

Pokud pes poraněnou zvěř staví, musí ji hlasitě ohlašovat, pokud možno směrem proti hlavě. Pes nemá zvěř strhnout, ale může ji donutit k zastavení chytáním za paty.

Rozhodčí sleduje psa při hlášení velmi pozorně, musí se při hlášení barváře zaměřit hlavně na hodnocení vytrvalosti při hlasitém stavění. Po dostižení stavěného kusu vůdcem a rozhodčím, vydá rozhodčí příkaz k co nejrychlejšímu ukončení dosledu.

Známku 4 - je možno udělit, pokud pes měl příležitost hlasitě stavět zvěř, tuto bez přerušování stavěl a neopustil až do příchodu vůdce s rozhodčím. Barvář nesmí opustit stavěnou zvěř, ve stavění musí vytrvat, pokud mu síly stačí. Případné odchylky musí být řešeny snížením známky.

HLÁŠENÍ A OZNAMOVÁNÍ ZVĚŘE (NA IHB)

Posuzuje se pouze tehdy, kdy pes těmito vlastnostmi výrazně vyniká, aby tato vlastnost byla zadokumentována. Tyto předměty jsou nepovinné a známka 0 neovlivňuje celkové hodnocení psa a konečný výsledek. Je možno odzkoušet při disciplíně „chování při zastřelené zvěři“

Hodnocení je obdobné jako na Pb.

CHOVÁNÍ PŘI ZASTŘELENÉ ZVĚŘI

Po dosledování kusu vůdce psa odloží, nechá uklidnit a odejde do vzdálenosti asi 100 až 150 kroků tak, aby na dosledovaný kus neviděl. Kus ulovené zvěře je nevyvrhnutý. Psa vypustí a nechá jej kus vyhledat tak, aby byl u kusu sám. Rozhodčí sleduje chování psa u kusu.

Známkou 4 - je možno hodnotit psa, který neprojeví náchylnost k načinání.

CHUŤ DO PRÁCE

Tato vrozená vlastnost se posuzuje po celou dobu zkoušek. Hodnotí se stejně jako na Pb.

CELKOVÉ HODNOCENÍ NA IHB

Aby barvář obstál na IHb, nesmí být hodnocen ze žádného předmětu známkou 0 (kromě hlášení a oznamování, také štvání a hlasité stavění, pokud tuto možnost neměl) a musí dosáhnout z jednotlivých předmětů minimální počet bodů uvedený v tabulce pro zařazení do ceny.

Výjimky jsou v těchto případech:

I. cenu - získá barvář, který neměl možnost štvát a hlasitě stavět za předpokladu, že z výkonu na dosledu získal známku 4 a pracoval na stopě alespoň 12 hodin staré a nejméně 2 km dlouhé a zastřelenou zvěř dosledoval.

II. cenu - získá barvář, který neměl možnost štvát a hlasitě stavět za předpokladu, že z výkonu na dosledu získal známku 4 a pracoval na stopě alespoň 5 hodin staré a nejméně 1,5 km dlouhé a zastřelenou zvěř dosledoval.

Rozhodčí je povinen uvést v tabulce kromě ocenění i všechny potřebné údaje o práci barváře podle předtisku na druhé straně tabulky a v rubrice „Poznámka,“ uvede chování u zastřelené zvěře a další údaje pro posouzení kvalit psa, hlavně pokud jde o výjimečné případy.

Povinné zásady pro provedení IHb

Zájemce o tuto zkoušku pro následující rok podá přihlášku na předepsaném tiskopise do 31. 12. (přihláška má platnost 1 rok) na OMS. OMS mu v termínu 7 dnů od doručení přihlášky sdělí kontakty na 2 až 4 pověřené zástupce OMS. Pověřený zástupce OMS je oprávněn provádět fyzickou kontrolu vlastní zkoušky.

IHB se provádí posouzením běžného dosledu náhodně postřelené zvěře. O postřelení spárkaté zvěře vypracuje střelec „postřelový list“, který vloží do obálky a před zahájením zkoušky jej předá rozhodčímu k seznámení se situací a okolnostmi, za kterých k poranění zvěře došlo. Výkon psa posuzuje jeden rozhodčí.

Před započítáním vlastní zkoušky musí vždy vůdce či rozhodčí kontaktovat jednoho z pověřených zástupců OMS ČMMJ, kde má podanou přihlášku o datu, hodině a místě zahájení zkoušky. Pokud je přítomen pověřený zástupce OMS na místě samém, tato povinnost je plněna prostřednictvím této pověřené osoby.

Pokyn k zahájení IHB dává vždy přítomný rozhodčí, který dále řídí průběh zkoušky a na závěr provede její vyhodnocení. Zkoušky se mimo rozhodčího a vůdce zkoušeného barváře dále musí účastnit zástupce honitby a zástupce OMS. Pokud není z OMS nikdo k dispozici, je vůdce povinen před započítáním zkoušky zajistit dalšího svědka, buďto z členů klubu, nebo dalšího zástupce honitby. Zkoušky se tedy celkem vždy musí účastnit minimálně čtyři osoby. O zkoušce může být dle možnosti vykonána fotodokumentace.

III. ZKOUŠKA HLASITOSTI (ZH)

Zkouší se pouze u psů, kteří absolvovali IHB, ale z důvodu dosledu zhaslé zvěře neměli možnost hlasitého štvaní a stavění.

Zkoušku hlasitosti je možné předvést ve volné honitbě vyhledáním zdravé zvěře. Při jejím hlasitém štvaní se prokáže hlasitost psa. Dále je možno využít obůrek a podobných zařízení, kde pes může hlasitost prokázat.

Při zkoušce na zvěři v zajetí je nutno zajistit, aby nedošlo ke zranění psa nebo zvěře.

Zkouška hlasitosti se neznámkuje, pouze se provede zápis do průkazu původu – „pes prokázal hlasitost“.

Zkouška se nesmí provádět v době zimního strádání zvěře a za vysoké sněhové pokrývky.

PŘEDBĚŽNÉ ZKOUŠKY BARVÁŘŮ

Disciplína	Nejnižší známky pro cenu			Kof.	Max. bodů	Znam.	Bodů	Pozn.
	I.	II.	III.					
1. Práce na umělé stopě	4	3	2	20	80			
2. Vyhledávání zvěře	3	2	1	10	40			
3. Práce psa na uměle založené nepobarvené stopě jako:								
a) oznamovač	2	-	-	10	40			
b) hlasič	2	-	-	15	60			
c) vodič	4	3	2	2	8			
4. Chování psa u zastřelené zvěře	4	3	2	6	24			
5. Vodění psa								
a) na řemeni	4	3	2	3	12			
b) volně	3	2	1	4	16			
6. Odložení psa								
a) na řemeni	4	3	3	2	8			
b) volně	3	2	2	4	16			
7. Chuť do práce	4	3	2	10	40			
Nejnižší počet bodů pro cenu	202	148	96	-	276			
Výsledná kvalifikace	cena		Celkový počet bodů:					

INDIVIDUÁLNÍ ZKOUŠKY BARVÁŘŮ

Disciplína	Nejnižší známky pro cenu			Koef.	Max. bodů	Znám.	Bodů	Pozn.
	I.	II.	III.					
1. Dosled na řemeni	4	3	2	30	120			
2. Štvaní	3	2	0	10	40			
3. Hlasité stavění	3	2	0	10	40			
4. Práce psa jako: a) oznamovač b) hlasič	0 0	0 0	0 0	10 15	40 60			
5. Chování u zastřelené zvěře	3	2	2	6	24			
6. Chuť do práce	4	3	2	10	40			
Nejnižší počet bodů pro cenu	238	172	92	-	324			
Výsledná kvalifikace	cena		Celkový počet bodů:					

P R O T E S T

Pořadatel: .....

Název zkoušek/soutěže: .....

V souladu se Zkušebním řádem pro zkoušky lovecké upotřebitelnosti v článku 2, Všeobecné části, podávám protest, proti porušení výše uvedeného řádu:

U psa/feny: .....

disciplině: .....

Zdůvodnění protestu:

Souhlasím, že v případě neuznání protestu propadne jistina Kč. ....

Slovy: .....

Kterou jsem složil současně s podáním protestu ve prospěch pořadatele.

Vůdce psa: Jméno, příjmení: .....podpis .....

Konečné rozhodnutí o protestu:

Protestu se vyhovuje x nevyhovuje.

Zdůvodnění:

Podpis vrchního rozhodčího: .....

Vydal: Českomoravská myslivecká jednota, z.s.
Tisk a zpracování: Tiskárna•Budík•Grafika s.r.o.
Rok vydání: 2014
Platnost: od 1. 4. 2014